

ANALÝZA POTŘEB NA ŠKOLÁCH V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Projekt P-KAP je projektem Národního ústavu pro vzdělávání. Je zaměřen na podporu vzdělávání na středních a vyšších odborných školách a akcentuje soulad se vzdělávací strategií MŠMT. Má za cíl zajistit metodickou a supervizní podporu při využívání akčního plánování na úrovni krajů i škol.

OBSAH

1. Analýza potřeb na školách.....	5
1.1. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ: ANALÝZA POTŘEB NA ŠKOLÁCH	5
1.1.1. <i>Evaluační sběr dat – monitoring návratnosti</i>	<i>6</i>
1.1.2. <i>Charakteristika datového souboru v Královéhradeckém kraji.....</i>	<i>7</i>
1.2. P – KAP A KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ.....	7
1.3. PRIORITYZACE POVINNÝCH OBLASTÍ PRO KRAJSKÝ AKČNÍ PLÁN V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI A HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ.....	8
1.3.1. <i>Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a firem - první intervence podle škol v Královéhradeckém kraji.....</i>	<i>9</i>
1.3.2. <i>Podpora polytechnického vzdělávání - druhá intervence podle škol v Královéhradeckém kraji.....</i>	<i>11</i>
1.3.3. <i>Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě – třetí intervence podle škol v Královéhradeckém kraji.....</i>	<i>12</i>
1.3.4. <i>Rozvoj školy jako centra celoživotního učení – čtvrtá intervence podle škol v Královéhradeckém kraji.....</i>	<i>14</i>
1.3.5. <i>Rozvoj kariérového poradenství - pátá intervence podle škol v Královéhradeckém kraji .</i>	<i>17</i>
1.3.6. <i>Inkluzivní vzdělávání- šestá intervence podle škol v Královéhradeckém kraji.....</i>	<i>18</i>
1.3.7. <i>Potřeby infrastruktury škol (investiční část)</i>	<i>19</i>
<i>Hlavní zjištění.....</i>	<i>19</i>
1.3.8. <i>Nepovinné oblasti a jejich důležitost v Královéhradeckém kraji.....</i>	<i>20</i>
1.4. PRIORITYZACE POVINNÝCH OBLASTÍ PRO KRAJSKÝ AKČNÍ PLÁN PODLE TYPU ŠKOLY .	22
2. Podpora odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů	24
2.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN.....	24
2.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	26
2.2.1. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU.....</i>	<i>27</i>
2.2.2. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ</i>	<i>28</i>
2.2.3. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia.....</i>	<i>29</i>
2.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	30
2.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	32
2.4.1. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU.....</i>	<i>34</i>
2.4.2. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ</i>	<i>35</i>
2.4.3. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia.....</i>	<i>36</i>

3. Podpora polytechnického vzdělávání	38
3.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN.....	38
3.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	40
3.2.1. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU.....</i>	<i>41</i>
3.2.2. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ.....</i>	<i>42</i>
3.2.3. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia.....</i>	<i>43</i>
3.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	44
3.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	46
3.4.1. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU.....</i>	<i>48</i>
3.4.2. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ.....</i>	<i>49</i>
3.4.3. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia.....</i>	<i>50</i>
4. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě	52
4.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN.....	52
4.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	54
4.2.1. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí - SOU.....</i>	<i>55</i>
4.2.2. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ.....</i>	<i>56</i>
4.2.3. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia.....</i>	<i>57</i>
4.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	58
4.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	60
4.4.1. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU.....</i>	<i>62</i>
4.4.2. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ.....</i>	<i>63</i>
4.4.3. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia.....</i>	<i>64</i>
5. Rozvoj školy jako centra celoživotního učení.....	66
5.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN.....	66
5.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	68
5.2.1. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU.....</i>	<i>69</i>
5.2.2. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ.....</i>	<i>70</i>
5.2.3. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia.....</i>	<i>71</i>
5.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	72
5.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	74
5.4.1. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU.....</i>	<i>76</i>
5.4.2. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ.....</i>	<i>77</i>
5.4.3. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia.....</i>	<i>78</i>

6. Rozvoj kariérového poradenství	80
6.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN.....	80
6.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	82
6.2.1. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU.....</i>	<i>83</i>
6.2.2. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ.....</i>	<i>84</i>
6.2.3. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia.....</i>	<i>85</i>
6.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	86
6.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	88
6.4.1. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU.....</i>	<i>90</i>
6.4.2. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ.....</i>	<i>91</i>
6.4.3. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia.....</i>	<i>92</i>
7. Inkluzivní vzdělávání.....	94
7.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN.....	94
7.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	96
7.2.1. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU.....</i>	<i>97</i>
7.2.2. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ.....</i>	<i>98</i>
7.2.3. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia.....</i>	<i>99</i>
7.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	100
7.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	102
7.4.1. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU.....</i>	<i>104</i>
7.4.2. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ.....</i>	<i>105</i>
7.4.3. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia.....</i>	<i>106</i>
8. Podpora infrastruktury škol – investiční část	108
8.1. ZÁJEM ŠKOL O ČERPÁNÍ INVESTIC V RÁMCI ČR.....	108
8.2. ZÁJEM ŠKOL O ČERPÁNÍ INVESTIC V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI	108
8.3. PREFEROVANÉ OBLASTI ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	110
9. Nepovinné oblasti.....	112
9.1. DŮLEŽITOST NEPOVINNÝCH OBLASTÍ	112
9.2. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI ICT VČETNĚ POTŘEB INFRASTRUKTURY	114
9.3. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI JAZYKOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	116
9.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI	118
9.5. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI	120

1. Analýza potřeb na školách

1.1. Dotazníkové šetření: analýza potřeb na školách

Priority krajů a škol v krajských akčních plánech a plánech aktivit škol se opírají o podrobné a o sběr relevantních dat opřené analýzy. Pro projekt P-KAP je zpracoval a školám a krajům poskytl projektový tým Národního ústavu pro vzdělávání.

Hlavním cílem šetření, které proběhlo v období listopad 2015 – leden 2016 (dosběr červen 2016), bylo zmapování aktuální situace škol a jejich potřeb v rámci oblastí vymezených operačním programem Výzkum, vývoj a vzdělávání. Výstupy šetření představují zpětnou vazbu pro kraje pro tvorbu regionální vzdělávací politiky a vytvářejí prostor pro sladění prioritizace potřeb krajů a jednotlivých škol.

V rámci šetření byla sledována situace v oblastech kariérového poradenství, spolupráce škol a firem, dalšího vzdělávání poskytovaného sítěmi škol v krajích, polytechnického vzdělávání, podpory kompetencí k podnikavosti, společného vzdělávání a infrastruktury školy. Mezi další sledované oblasti byly zařazeny oblast ICT, jazykové vzdělávání a rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti.

Na dotazníkové šetření zareagovalo 98 % škol.

Sběr dat se uskutečnil v rámci šetření formou internetového dotazování (CASI – computer assisted self interviewing). Osloveny byly všechny SŠ a VOŠ v celé ČR, tedy 1365 škol. Z těchto škol se Národnímu ústavu pro vzdělávání vrátilo 1335 kompletně vyplněných dotazníků. Návratnost dotazníků se tedy v tomto šetření pohybuje na úrovni 98%. Takto vysoké návratnosti se podařilo dosáhnout díky spolupráci s odbory školství v jednotlivých krajích, Sdružením soukromých škol Čech, Moravy a Slezska a krajskými garanty projektu, kteří jsou členy našeho projektového týmu.

Vzhledem k povaze a rozsahu šetření lze konstatovat, že jde o unikátní datový výstup, který, vezmeme-li v úvahu dosaženou úroveň návratnosti dotazníků, pokrývá potřeby téměř všech SŠ a VOŠ v ČR.

Šetření se bude opakovat v letech 2018 a poté 2020 - 2021 jako závěrečné šetření a bude sloužit jako podklad pro vyhodnocení účinnosti akčního plánování v jednotlivých krajích.

1.1.1. Evaluace sběru dat – monitoring návratnosti

Obr. 1: Přehled návratnosti dotazníků v jednotlivých krajích

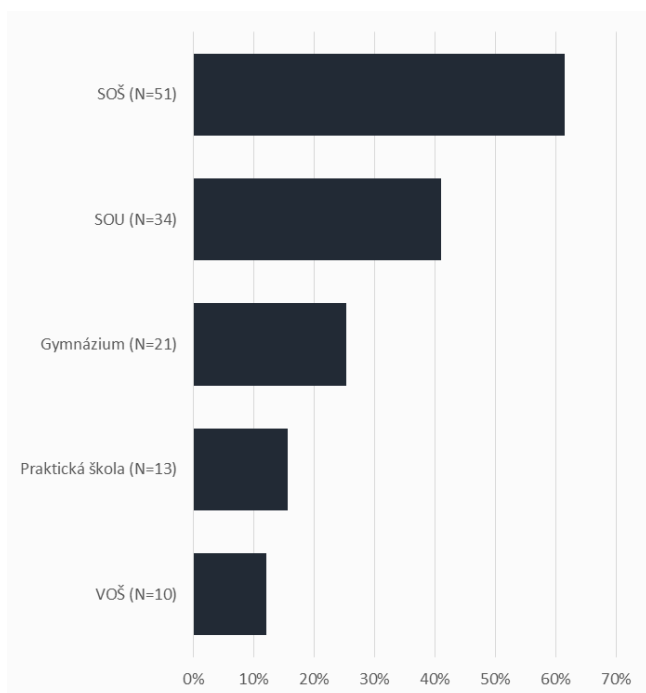

Tab. 1: Přehled návratnosti dotazníků v jednotlivých krajích

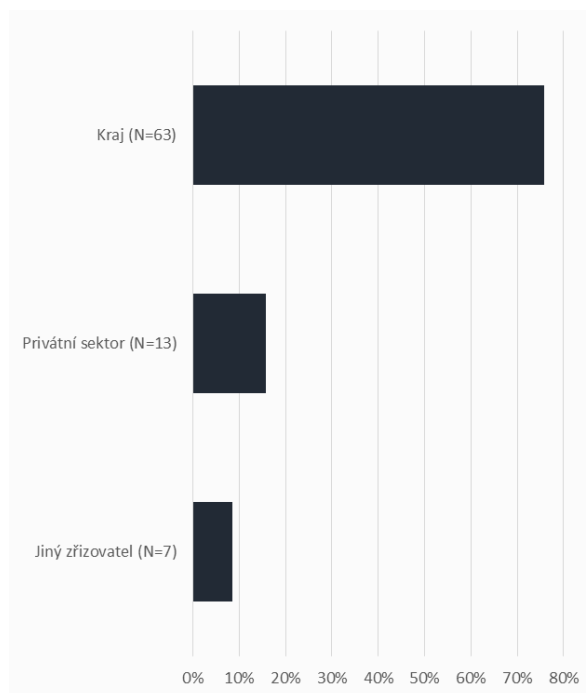
	Kompletně vyplněný dotazník		Vyplněna alespoň jedna otázka		Dotazník byl otevřen		Dotazník nebyl otevřen		Celkem	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	94	100%	0	0%	0	0%	0	0%	94	100%
Královéhradecký kraj	83	100%	0	0%	0	0%	0	0%	83	100%
Liberecký kraj	51	100%	0	0%	0	0%	0	0%	51	100%
Moravskoslezský kraj	144	100%	0	0%	0	0%	0	0%	144	100%
Pardubický kraj	76	100%	0	0%	0	0%	0	0%	76	100%
Zlínský kraj	70	100%	0	0%	0	0%	0	0%	70	100%
Kraj Vysočina	63	100%	0	0%	0	0%	0	0%	63	100%
Karlovarský kraj	37	100%	0	0%	0	0%	0	0%	37	100%
Olomoucký kraj	97	99%	0	0%	0	0%	1	1%	98	100%
Ústecký kraj	97	99%	0	0%	0	0%	1	1%	98	100%
Jihomoravský kraj	126	98%	0	0%	0	0%	2	2%	128	100%
Plzeňský kraj	55	98%	0	0%	1	2%	0	0%	56	100%
Středočeský kraj	153	97%	0	0%	1	1%	3	2%	157	100%
Hlavní město Praha	189	90%	3	1%	4	2%	14	7%	210	100%
ČR celkem	1335	98%	3	0%	6	0%	21	2%	1365	100%

1.1.2. Charakteristika datového souboru v Královéhradeckém kraji

Obr. 2: Zastoupení typů škol

Obr. 3: Zastoupení zřizovatelů škol

1.2. P – KAP a Královéhradecký kraj

KAP (krajský akční plán) bude zaměřen na intervence směřující ke zkvalitnění řízení škol a zvýšení kvality ve vzdělávání a začlenění či rozvoj dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol. To bude podpořeno vzděláváním vedení škol a zřizovatelů, spoluprací v území. Klíčová témata, tzv. intervence byly vybrány s ohledem na to, že mohou být svým konkrétním zaměřením územně specifická. Projekt P – KAP pomůže krajskému projektu a školám.

Povinné intervence:

- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě;
- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání);
- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů;
- Rozvoj kariérového poradenství;
- Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání;
- Inkluzivní vzdělávání;
- Infrastruktura SŠ a VOŠ (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, celoživotního učení, zájmového a neformálního vzdělávání).

Nepovinné intervence:

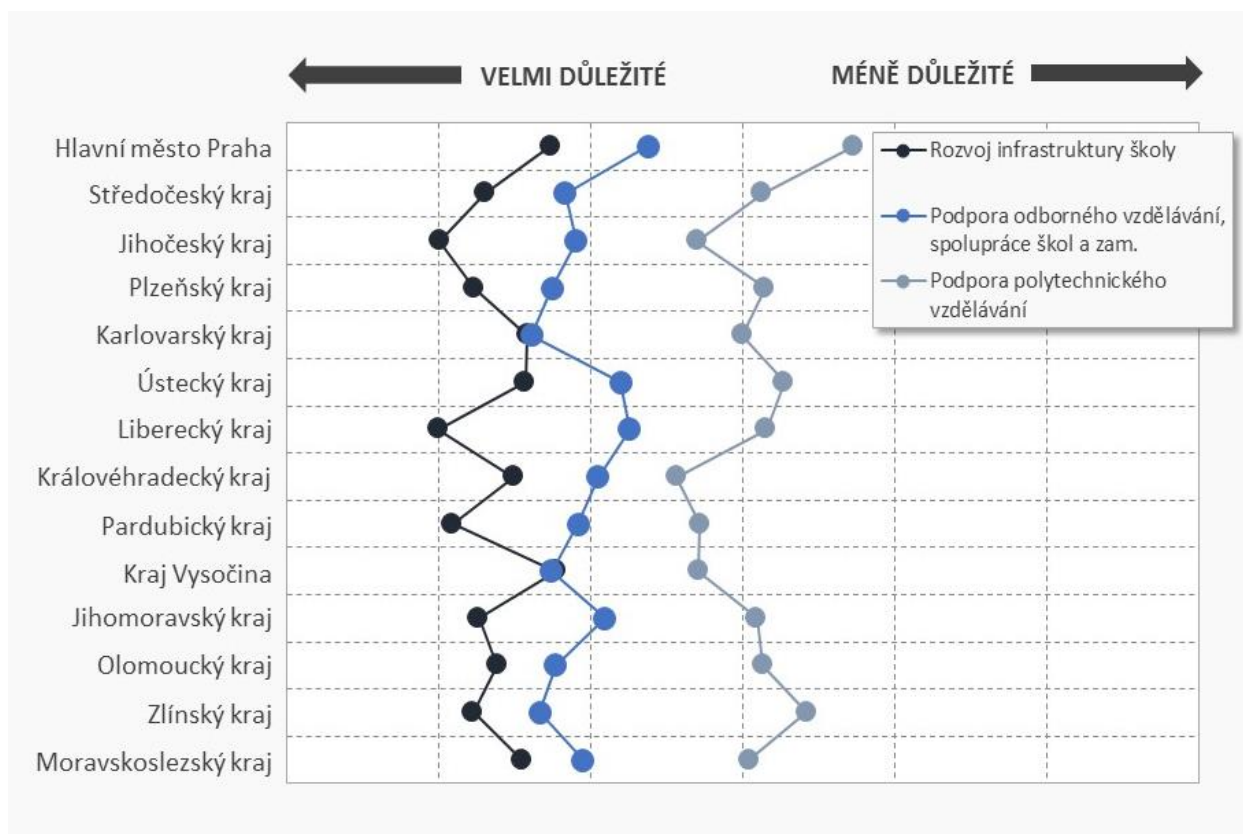
- Rozvoj výuky cizích jazyků;
- Oblast ICT vč. potřeb infrastruktury;

- Čtenářská a matematická gramotnost;
- Vlastní volitelné intervence v oblasti podle potřeb území.

1.3. Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán v Královéhradeckém kraji a hlavní zjištění

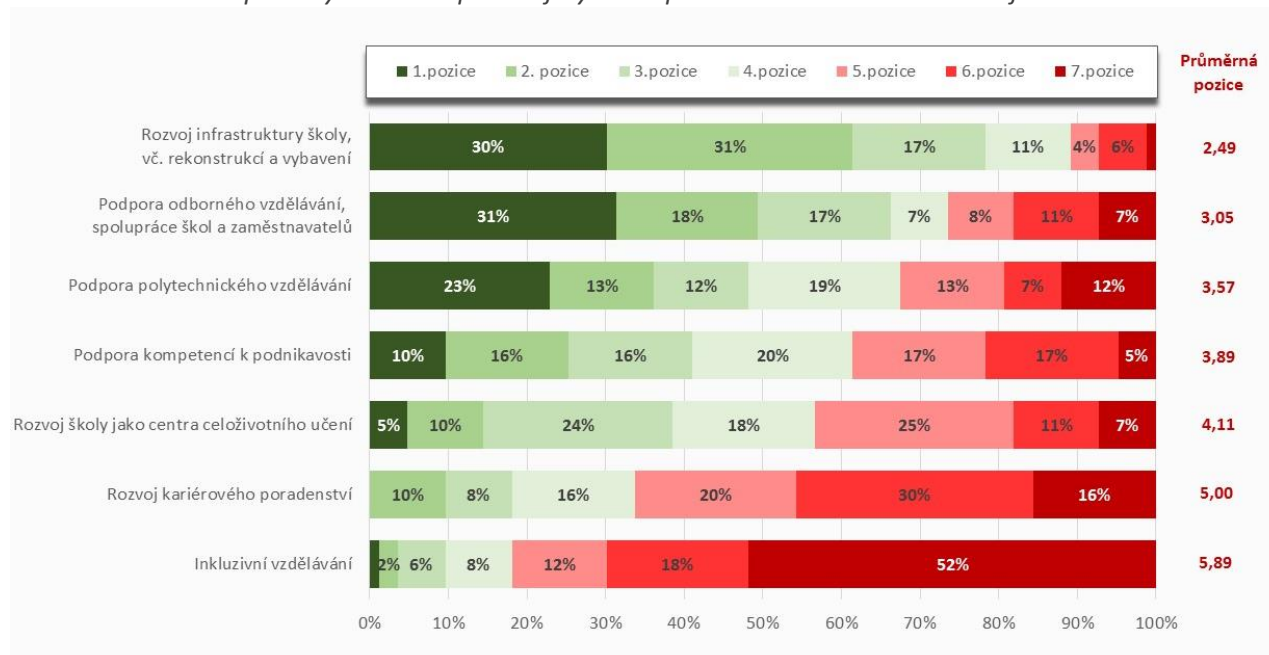
- Rozvoj infrastruktury školy je v kraji Královéhradeckém i většině ostatních krajů ČR označován za nejdůležitější povinnou oblast, nicméně v krajském srovnání je této oblasti přikládán prioritní význam v Libereckém, Jihočeském a Pardubickém kraji; v Královéhradeckém kraji je tato oblast ve srovnání s ostatními kraji relativně méně důležitá.
- Důležitost podpory odborného vzdělávání je deklarována především v Karlovarském, Zlínském kraji a na Vysočině. V Královéhradeckém kraji dosahuje důležitost této oblasti ve srovnání s ostatními kraji spíše lehce podprůměrné hodnoty.
- Podpora polytechnického vzdělávání je považována za nejdůležitější v Královéhradeckém kraji; vysoká důležitost je jí přikládána také v Jihočeském kraji, v Kraji Vysočina a v Pardubickém kraji.

Obr. 4: Prioritizace povinných oblastí v jednotlivých krajích

Ve srovnání s ostatními sledovanými oblastmi zdůrazňují školy v Královéhradeckém kraji především rozvoj infrastruktury škol a podporu odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů. Třetí nejdůležitější oblastí je podpora polytechnického vzdělávání. Na základě porovnání jednotlivých oblastí je školami v Královéhradeckém kraji přisuzována nejmenší důležitost inkluzivnímu vzdělávání a kariérovému poradenství.

Obr. 5: Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán v Královéhradeckém kraji

Pozn.: Jednotlivé oblasti jsou seřazeny podle průměrné pozice, která byla školami pro danou oblast přiřazena.

1.3.1. Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a firem - první intervence podle škol v Královéhradeckém kraji

Odborné vzdělávání je nemyslitelné bez aktivního kontaktu školské a zaměstnavatelské sféry. Vzájemná dobře fungující spolupráce s poměrně dlouhou tradicí však byla v 90. letech 20. století přerušena a došlo k odtržení praktického vyučování od skutečných potřeb zaměstnavatelů.

Spolupráce zaměstnavatelů se školami je stěžejní především z hlediska získávání odborných dovedností v souladu s aktuálními potřebami trhu práce, novými trendy a celkově poměrně dynamickým vývojem v některých odvětvích. Zásadní je také např. z hlediska budování správných pracovních návyků, flexibility, schopnosti týmové práce, přijímání kritiky nebo znalosti firemních procesů, tedy rozvíjení dovedností, po nichž zaměstnavatelé volají a které u absolventů nezdědávají. Takovéto dovednosti usnadňují absolventům přechod do praxe a následně umožní jejich lepší uplatnění.

Zodpovědnost za přípravu žáků, a to i za přípravu poskytovanou na pracovištích zaměstnavatelů, je sice formálně na školách, ale prakticky může a měla by být sdílená. Samotná spolupráce škol a zaměstnavatelů však postrádá legislativní ukotvení a je tedy založena především na dobrovolnosti a iniciativě jedné, či v ideálním případě obou stran. I z tohoto důvodu má spolupráce škol a zaměstnavatelů mnoho různých forem a podob. Co však zaměstnavatele spojuje a zároveň motivuje ke spolupráci se školami, je zájem o kvalitního absolventa, připraveného v souladu s jejich (dílím specifickými) potřebami. Zároveň je třeba vzít v potaz fakt, že existují výrazné

odlišnosti v možnostech a způsobech spolupráce. A to nejen vzhledem k velkému množství existujících oborů na úrovni středního vzdělávání, ale i uvnitř jednoho konkrétního oboru vzdělání. Odlišnosti jsou patrné také napříč regiony a rovněž v závislosti na velikosti, přístupu a možnostech konkrétní firmy.

Jako nejčastější formy spolupráce škol a zaměstnavatelů lze uvést:

vybavení školy pomůckami a materiálem,
jednorázové exkurze a přednášky odborníků,
realizace odborného výcviku a odborných praxí na pracovišti zaměstnavatele,
stáže učitelů v reálném pracovním prostředí,
aktivní participace zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách, vedení maturitní práce,
společný nábor,
tvorba profilu absolventa a školního vzdělávacího programu,
volnočasové aktivity a soutěže pro žáky.

Hlavní zjištění

- Největší podíl škol se v rámci této oblasti zaměřuje na systematickou spolupráci se zaměstnavateli, případně jsou činnosti podporující systematickou spolupráci se zaměstnavateli o další aktivity doplňovány (především SOU, SOŠ a VOŠ). Vzhledem ke zdůrazňování důležitosti této oblasti chce většina škol systematickou spolupráci se zaměstnavateli dále rozvíjet, podporovat ji dalšími dílčími aktivitami a posunout se na nejvyšší možnou úroveň (opět SOU, SOŠ a VOŠ, ale také gymnázia i praktické školy).
- Školy se v rámci této oblasti zaměřují především na realizaci odborného výcviku/praxe na pracovištích zaměstnavatelů (především SOU, SOŠ a VOŠ, ale také praktické školy) a zapojování odborníků z praxe do výuky (zejména SOŠ, VOŠ a gymnázia). Vyšší podíl škol dále spolupracuje se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru (především SOU, SOŠ, VOŠ a také praktické školy).
- Školy se nejčastěji setkávají s překážkami v souvislosti se zdravotními prohlídkami a pojištěním žáků před vstupem na pracoviště (finanční náročnost) – tento problém zmiňují především SOU, SOŠ a VOŠ. Školy dále narážejí na omezenou možnost firem přizpůsobit se vzdělávacím potřebám žáků (tento problém zmiňují zejména VOŠ, SOU a SOŠ, ale také praktické školy). SOU, SOŠ a VOŠ dále často zmiňují i nedostatečnou motivovanost a disciplinovanost žáků pro práci v reálném pracovním prostředí, VOŠ poukazují na problém související s omezenými možnostmi firem organizovat a realizovat spolupráci se školami ve stávajících podmínkách. Praktické školy zmiňují zejména malou dostupnost vhodných firem. Gymnázia nejčastěji uvádějí, že v této oblasti nenarážejí na žádné překážky.
- Opatřeními, která by školám nejvíce pomohla v realizaci zvolených cílů, jsou především stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech včetně těch zahraničních (VOŠ, SOŠ a gymnázia). Školy dále zdůrazňují potřebu odborného výcviku či praxe žáků na pracovištích u zaměstnavatelů (SOU, SOŠ a praktické školy) a zajištění financí na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům (VOŠ, SOŠ, SOU). VOŠ by pomohly metodické materiály pro odborné předměty a výcvik, gymnázia by uvítala možnost stáží žáků v zahraničních firmách a pro praktické školy by bylo potřebné rovněž vytvoření partnerských smluv.

1.3.2. Podpora polytechnického vzdělávání - druhá intervence podle škol v Královéhradeckém kraji

Polytechnické vzdělávání je v současné době akcentováno v řadě evropských i národních strategických dokumentů, za všechny jmenujme Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020) a Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015 – 2020.

Hlavním důvodem cílené podpory polytechnického vzdělávání je rostoucí nezáměr o vzdělávání v polytechnických předmětech (úbytek studentů, potažmo zaměstnanců). Zároveň je třeba si uvědomit, že oblast polytechniky je důležitá pro rozvoj a růst ekonomiky, pro konkurenceschopnost každé země i dalších společenství, a její zaostávání může mít dalekosáhlé důsledky v globálním měřítku.

V současné době je **polytechnické vzdělávání** chápáno jako vzdělávání propojující oblast přírodních věd včetně matematiky, oblast techniky a technologií a oblast přírody a životního prostředí.

Polytechnické vzdělávání je rovněž definováno jako vzdělávání poskytující vědomosti o vědeckých principech a odvětvích výroby, znalosti z technických oborů a všeobecně technické dovednosti.

Cílem polytechnické výchovy/vzdělávání je rozvíjet znalosti o technickém prostředí a pomáhat vytvářet a fixovat správné pracovní postupy a návyky, podporovat touhu tvořit a práci zdárně dokončit, rozvíjet znalosti v přírodovědné oblasti a oblasti environmentální (zaměření na předměty chemie, přírodních věd, fyziky atd.), rozvíjet spolupráci, vzájemnou komunikaci a volní vlastnosti.

Přispívá nejen k rozšiřování poznatků, ale především k vytváření pracovních dovedností a návyků, které jsou využívány v běžném a později i pracovním životě.

Přírodovědné vzdělávání je definováno jako vzdělávání zaměřené na porozumění **základním přírodovědným pojmům a zákonům**, na porozumění a užívání **metod vědeckého zkoumání přírodních faktů** (přírodních objektů, procesů, vlastností, zákonitostí).

Cílem v přírodovědném vzdělávání je **rozvíjet schopnosti potřebné při využívání** přírodovědných vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů, podporovat odpovědné rozhodování v osobním životě člověka, naplňovat osobní potřeby a fungování v občanském a případně budoucím profesním životě.

Technické vzdělávání jako součást technické výchovy se zaměřuje na osvojování potřebných technických vědomostí, dovedností a návyků, vytváření vztahu k technice a rozvoj tvořivého technického myšlení. Osvojení je realizováno na vědeckém základě, uvědoměle a při aktivitách majících vztah k technice, s níž se v životě setká každý jedinec.

Cílem technické výchovy je získat správné postoje k technice a k využívání techniky v životě.

Environmentální vzdělávání dělíme na výchovu a osvětu. Environmentální výchovou rozumíme systematické působení na mladou generaci (včetně dětí předškolního věku) za účelem přijetí hodnot a vzorů jednání nezbytného pro ochranu a péči o životní prostředí. Oblastmi vzdělávání jsou: výchova o životním prostředí, výchova v životním prostředí, výchova pro životní prostředí. Úkoly **osvěty** jsou zejména v rovině informativní a jsou zaměřené na dospělou populaci a obecně na veřejnost.

Hlavní zjištění

- Naprostá většina škol rozvíjí podporu polytechnického vzdělávání na základní úrovni, v rámci RVP vyučovaných oborů. Vyšší podíl škol dále realizuje činnosti také na pokročilé úrovni (systematická podpora polytechnického vzdělávání) a mírně pokročilé úrovni (pouze v podobě dílčích aktivit,

nad rámec RVP). Výraznější posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně – školy mají zájem realizovat aktivity s prvky systematické podpory polytechnického vzdělávání společně s dalšími dílčími aktivitami (týká se všech typů škol).

- Školy se v rámci této oblasti zaměřují především na začlenění laboratorních cvičení, pokusů nebo exkurzí do výuky polytechnických předmětů (bez ohledu na typ školy) a podílí se na zapojování žáků do soutěží/olympiád (také bez ohledu na typ školy) a na organizaci motivačních akcí pro žáky ZŠ (SOU, SOŠ a také praktické školy). Gymnázia se také věnují cílené přípravě žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ. VOŠ a praktické školy dále připravují výukové materiály pro výuku polytechnického charakteru.
- Školy se nejčastěji setkávají s překážkami v souvislosti s nedostatkem financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (všechny typy škol) a nedostatečnou motivací žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání (SOU, SOŠ, VOŠ). Dále narážejí na nevhodné či žádné vybavení laboratoří a odborných učeben (gymnázium a praktické školy), nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (SOU, SOŠ, VOŠ) a nezájem žáků o polytechnické vzdělávání (zejm. praktické školy). Gymnázia se potýkají také s nedostatečnou jazykovou vybaveností učitelů polytechnických předmětů pro výuku v cizím jazyce. Praktické školy mají problém také s nedostatečnými či neodpovídajícími prostory a malou podporou ze strany zaměstnavatelů.
- Opatřeními, která by školám nejvíce pomohla v realizaci zvolených cílů, jsou: zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen (SOU, SOŠ, gymnázia a VOŠ), nákup či příprava materiálů pro výuku (SOU, SOŠ, gymnázia, praktické školy) a možnost nákupu učebnic, pomůcek či výukových materiálů (SOŠ a praktické školy), dále také nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání (zejm. SOŠ). Pro SOU by bylo rovněž potřebné vzdělávání pedagogů v metodách vhodných při výuce polytechnických předmětů a v oblasti polytechniky podle jejich aprobace. Gymnaziím by pomohla také úhrada účasti na soutěžích, i zahraničních, pro žáky i pedagogický dozor a praktické školy by uvítaly širší možnosti účasti pedagogických pracovníků na školení IT různé úrovně.

1.3.3. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě – třetí intervence podle škol v Královéhradeckém kraji

Výchova k podnikavosti (dále VkP) zahrnuje všechny výukové metody směřující k posílení podnikatelských přístupů a postupů, znalostí a dovedností. Podnikavý člověk aktivně hledá příležitosti a umí je využít. To může uplatnit jak v roli podnikatele, tak jako kvalitní zaměstnanec.

Podnikavý učitel je takový, který ve své výuce zdůrazňuje ekonomické aspekty probírané látky, měl možnost praxe v reálné firmě a dokáže aktivně navazovat vztahy s okolím, např. aby obohatil výuku moderními nástroji či lidmi z praxe.

Součástí VkP je i nauka o podnikání a problematika etiky v podnikání (vč. společenské odpovědnosti firem). Zejména se však jedná o rozvoj „podnikavých kompetencí“:

kritické myšlení – tj. schopnost orientovat se v informacích a vyhodnocovat je,

vidění příležitostí – tj. schopnost vyhledávat, kriticky hodnotit příležitosti,

iniciativa a aktivita – tj. schopnost využívat příležitosti, aktivně přicházet s nápady a realizovat je,

kreativní myšlení a tvořivost – tj. schopnost nápady rozvíjet,

strategické řízení – tj. kombinační schopnosti, schopnost zpracovat nápady do podoby záměrů, dlouhodobě plánovat, schopnost předvídat,

týmová práce – tj. leadership a schopnost práce v týmu,

flexibilita – tj. schopnost přizpůsobovat se změnám,

vytrvalost a smysl pro zodpovědnost,

schopnost přijímat riziko,

finanční gramotnost – tj. schopnost vidět věci i ve finančních souvislostech.

Dle závěrů Evropské komise definovaných v strategii Evropa 2020 musí mít do konce roku 2020 každý žák počátečního vzdělávání praktickou zkušenost s VkP. Prováděcím opatřením by mohlo být začlenění VkP do výuky středních škol. Cílem by tedy mělo být rozvinout VkP na všech typech škol; identifikovat a rozvinout VkP v různých předmětech.

Pro začlenění podpory podnikavosti do výuky je zejména zapotřebí pozitivní motivace učitelů a rozšíření praktické výuky, která bude zajímavější a lépe přijatelná ze strany studentů.

Je zapotřebí vybudovat metodickou podporu na národní úrovni, bázi znalostí a síť seminářů, aby měli učitelé z čeho čerpat nové znalosti a dovednosti spojené s rozvojem podnikavosti a mohli kvalitně pracovat se studenty. V optimální variantě by měla vzniknout Národní strategie VkP.

Na každé škole by měl být ustanoven jeden pracovník, který bude VkP zajišťovat, bude se seznamovat s aktuálními informacemi a ty předávat dál ostatním učitelům.

V rámci volnočasových aktivit by měli mít studenti možnost vyzkoušet si podnikání v praxi. To se děje zejména v různých akceleračních programech a inkubátorech, jejichž síť by měla být přístupná také pro středoškoláky. Cílem by v tomto směru mělo být hlavně praktické vzdělávání.

Hlavní zjištění

- Podporu kompetencí k podnikavosti rozvíjí relativně nejvíce škol na základní úrovni a v rámci zadání RVP, případně vyvíjejí činnosti na mírně pokročilé úrovni – podpora podnikavosti probíhá v podobě dílčích aktivit, nad rámec RVP. Školy mají nicméně zájem tuto oblast dále rozvíjet. Výrazný posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně, kdy je podpora kompetencí k podnikavosti jednou z priorit školy, a pokročilé úrovně – školy mají zájem systematicky rozvíjet podporu kompetencí k podnikavosti.
- Školy se v rámci této oblasti zaměřují především na výuku žáků myslet kriticky a nacházet inovativní podnikatelská řešení (SOŠ, gymnázia, VOŠ i praktické školy); dalšími významněji zastoupenými činnostmi, které školy realizují v rámci této oblasti, jsou výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání (SOU, SOŠ, VOŠ), získávání informací a podnětů ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti ze strany pedagogů (VOŠ a praktické školy) či začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech (SOU, SOŠ, VOŠ i praktické školy). SOU realizují také návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce, gymnázia se soustředí také na výchovu k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání. VOŠ dále organizují konzultace, debaty a exkurze k problematice podnikavosti pro žáky i učitele a praktické školy se snaží poskytovat žákům možnost aplikovat získané dovednosti v podnikatelství.
- Školy se nejčastěji setkávají s překážkami v souvislosti s nedostatkem finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku (všechny typy škol), dále také s malým zájmem žáků o ekonomické aktivity (všechny typy škol), s nedostatkem výukových materiálů a pomůcek (SOU, SOŠ, gymnázia, VOŠ), s malým zájmem pedagogů o podporu podnikavosti (zejm. gymnázia) či malým zájmem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu (zejm. praktické školy).
- Opatřeními, která by školám nejvíce pomohla v realizaci zvolených cílů, jsou především: podpora školních projektů (všechny typy škol), přednášky a jiné formy účasti odborníků z praxe ve výuce

(SOU, SOŠ, gymnázia, VOŠ), metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (všechny typy škol) a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (zejm. gymnázia). Pro gymnázia by byl také potřebný rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti a praktické školy by uvítaly analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu pro možné navázání spolupráce.

1.3.4. Rozvoj školy jako centra celoživotního učení – čtvrtá intervence podle škol v Královéhradeckém kraji

Rozvoj sítí středních škol jako Center CŽU

Tato prioritní oblast stanovená MŠMT vychází z vládních strategií a navazujících dokumentů stanovujících směřování dalšího vzdělávání dospělých a seniorů.

V předchozím období byly krajské sítě středních odborných škol zakládány (celorepublikový projekt ESF UNIV 2 - KRAJE realizovaný NÚV) a bylo podporováno jejich využití při profesním vzdělávání dospělých (následný projekt UNIV 3). V tomto období bude kladen důraz na aktivitu krajských sítí v jednotlivých krajích a rozšiřování jejich funkcí vůči zapojeným školám, dalším zájemcům z řad škol i vzdělávacímu prostředí dospělých (poradenství zájemcům o další vzdělávání dospělých z řad veřejnosti, poradenství poskytovatelům DVD, sdružování škol s různými obory vzdělávání do společných vzdělávacích projektů, sdílení zkušeností s profesním vzděláváním dospělých, informování o programech DVD poskytovaných středními školami v regionu ad.) Do sítě by se mohly se svými vzdělávacími programy určenými dospělým zapojit nově i gymnázia a lycea. Sítě by mohly svou působnost rozšířit např. o působení v oblasti dalšího vzdělávání pedagogů odborných předmětů a odborného výcviku programy DVPP) a spolupráci s jinými vzdělávacími organizacemi, které se podílejí na celoživotním vzdělávání v kraji.

Funkce Center CŽU ve středních odborných školách:

- **Vzdělávací** zahrnující poskytování dalšího vzdělávání dospělých (dále DVD) a vzdělávání seniorů.
- **Informační** zahrnující poskytování informací veřejnosti i jednotlivcům o organizaci a podmínkách DVD, včetně Národní soustavy povolání (NSP) a Národní soustavy kvalifikací (NSK).
- **Poradenská** zahrnující poradenství v oblasti orientace v DVD, individuální kariérové poradenství zaměřené na získání kvalifikace nebo rekvalifikace, provádění procesem uznávání (role průvodce).

Složky poskytovaného dalšího vzdělávání dospělých (DVD)

- Vzdělávání profesní,
- Vzdělávání zájmové,
- Vzdělávání občanské,
- Vzdělávání seniorů.

Předpokládá se rozšíření počtu středních a vyšších odborných škol, které budou poskytovat DVD profesní vedoucí ke složení zkoušky podle standardů Národní soustavy kvalifikací (NSK) v systému uznávání neformálních a informálních výsledků učení (předchozích výsledků učení) a zároveň budou působit jako autorizované osoby pro tuto zkoušku podle zákona č. 179/2006 Sb.

Školy poskytující tento druh DVD musí vzdělávat podle programů akreditovaných MŠMT, a pokud chtějí zároveň působit jako zkušební orgán pro určitou profesní kvalifikaci, musí mít autorizaci. Školy mají v současnosti volně k dispozici přes 350 vzdělávacích programů z různých oborů, vytvořených a pilotovaných v projektu UNIV 3, právě tak jsou k dispozici i ověřená konkrétní zadání pro zkoušku k získání jednotlivých profesních kvalifikací podle standardů NSK.

Zájemci z řad škol, které dosud nemají s profesním vzděláváním vedoucím k získání profesní kvalifikace zkušenost, mohou absolvovat v rámci intervence P-KAP program vzdělávání k přípravě a vedení zkoušky i k tvorbě vzdělávacího programu. Pedagogičtí pracovníci, kteří působí jako lektoři DVD, by si mohli rozšířit svoji kvalifikaci a získat profesní kvalifikaci Lektor dalšího vzdělávání dospělých.

Zájmové vzdělávání dospělých, ale i dětí, poskytované středními školami není předmětem zvýšené podpory vzdělávací politiky. Existuje celá státem podporovaná oblast zájmového vzdělávání se specializovanými institucemi a pedagogy. Zájmové vzdělávání je ale součástí komplexního pojetí celoživotního učení a školy mají možnost poskytovat vzdělávací programy i tohoto typu. Většinou nabízejí specifické vzdělávací programy, které nejsou součástí běžné vzdělávací nabídky, jsou veřejností žádané a vycházejí z oboru vzdělání, které škola poskytuje (např. programy zhotovování oděvů a konstrukce stříhů; vyřezávání ovoce, míchané nápoje; roubování; aranžování květin). Programy zájmového vzdělávání, pro které školy mohou pravděpodobně získat podporu v rámci projektů, jsou programy určené předškolním dětem v oblasti polytechnického vzdělávání a žákům základních škol ve stejné oblasti.

Další oblastí vzdělávání dospělých, na které se střední školy mají podílet, je vzdělávání občanské a zájmové. Výzvou je rozšířit působení středních škol především v oblasti občanského vzdělávání. Toto vzdělávání nemá stejný cíl a obsah jako školní občanské vzdělávání v počátečním vzdělávání, je určeno občanům, aby si aktualizovali své znalosti nebo získávali nové znalosti především ve státem preferovaných oblastech – ve vybraných gramotnostech společných občanům EU: digitální, environmentální, finanční, jazyková (cizí jazyky jako prostředek porozumění občanů v rámci Evropy – ne cizojazyčné vzdělávání pro potřeby výkonu profese, jako např. němčina pro tesaře, angličtina pro kosmetičky nebo zájmové, kdy je studium jazyka koníčkem a předmětem osobnostního rozvoje, které školy také poskytují), dále politická (např. systém státní správy a politický systém včetně volebního), právní, také ve vzdělávání zaměřeného oblast zdravotní a bezpečnostní (zdravotní prevence, zdravý životní styl včetně cvičení, první pomoc, sebeobrana, ochrana spotřebitele, ochrana před živelními pohromami), znalost regionů (historie, osobnosti, příroda, umění), příprava na stáří a stárnutí, vzdělávání rodičů ad. Školy tak mohou vytvářet vzdělávací programy využívající znalostí učitelů podle oborů vzdělání, které škola poskytuje v počátečním vzdělávání, nebo podle zájmových specializací učitelů.

Do občanského a zájmového vzdělávání mají možnost se zapojit větší měrou gymnázia a lycea, která se nepodílejí na dalším vzdělávání profesním a vzdělávání dospělých poskytující stupeň vzdělání (střední vzdělání s maturitou) poskytují v omezené míře ve srovnání se vzděláváním odborným profesním.

Poslední oblastí celoživotního vzdělávání je vzdělávání seniorů. Střední školy mají být dalším vzdělávacím prostředím tohoto vzdělávání kromě univerzit třetího věku, knihoven, vzdělávacích agentur a kulturních center. Seniorům tak může být rozšířena dostupnost vzdělávání jak zvýšením dosažitelnosti v blízkosti bydliště, tak nabízenými tématy.

U vzdělávání seniorů ve středních školách je upřednostňováno mezigenerační učení, kdy se na programech podílejí žáci školy jako lektoři, asistenti lektorů či instruktoři. Zároveň ale učitelé ve vzdělávání vytvářejí situace vzájemného učení i opačným směrem, kdy se žáci učí od seniorů.

Školy mohou pro seniory vytvářet programy občanského nebo zájmového vzdělávání podle svých možností i cílů kurikula počátečního vzdělávání (např. obory gastronomické- moderní stravování a příprava pokrmů; sociální péče a zdravotnické – tréninky paměti, rozpomínání, arteterapie; technické školy – digitální vzdělávání aj.). Žáci účastníci se programů pro seniory si nejen procvičují získané znalosti, ale mohou je i prokázat jinak, než je běžné v rámci zkoušení, tím, že učí druhé. Mohou si procvičovat i specifické profesní dovednosti spojené s komunikací. Zároveň, a to je výchovný přínos pro počáteční vzdělávání žáků, společná účast v programech slouží k mezigeneračnímu poznávání a porozumění. Vztah k seniorům je součástí kultivačního působení školy a promítá se do celé kultury školy.

V rámci intervence P-KAP v této oblasti mohou školy získat podporu pro tvorbu vzdělávacích programů založených na principech mezigeneračního učení a pro vzdělávací postupy modifikované pro seniory.

Hlavní zjištění

- Školy v této oblasti relativně nejčastěji realizují činnosti odpovídající pokročilé úrovni a snaží se celoživotní učení dále rozvíjet (to se týká především SOU, SOŠ a VOŠ – v případě gymnázií a praktických škol je patrný vysoký podíl také v rámci základní úrovně). Školy deklarují zájem hlavně o systematické rozvíjení této oblasti a realizaci aktivit spadajících do nejvyšší úrovně.
- Školy vyvíjejí aktivitu především v oblasti rekvalifikací (SOU, SOŠ, VOŠ), dalšího vzdělávání pedagogů (zejm. gymnázia a praktické školy), odborného vzdělávání pro zaměstnavatele (SOU, SOŠ a VOŠ) a zájmového vzdělávání pro veřejnost (SOŠ, gymnázia). V menší míře se pak školy věnují rovněž vzdělávání v oblasti ICT dovedností (zejm. VOŠ), přípravě na vykonání zkoušky podle NSK (SOU a VOŠ) či zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. (zejm. SOU).
- Školy v této oblasti nejčastěji narážejí na nedostatek finančních prostředků pro pracovníka, který by oblast dalšího vzdělávání na škole zaštiťoval (všechny typy škol) a na malý zájem dospělých o další vzdělávání (SOU, SOŠ, VOŠ, praktické školy). V menší míře se školy potýkají také s malým zájmem zaměstnavatelů o další vzdělávání (SOU, SOŠ, VOŠ) nebo s administrativou spojenou se získáním akreditace rekvalifikací (zejm. VOŠ). Gymnázia poukazují rovněž na malý zájem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání, nicméně poměrně často zmiňují, že v této oblasti nenarážejí na žádné překážky.
- Opatřeními, která by školám nejvíce pomohla v realizaci zvolených cílů, jsou především rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (SOU, SOŠ a VOŠ), finance na kvalitní materiál (SOU, SOŠ a VOŠ), příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (gymnázia a praktické školy) a zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce (zejm. gymnázia). Dále by školám pomohly také stáže lektorů či pracovníků školy ve firmách (SOŠ a VOŠ) či zlepšení vybavení učeben teoretické výuky (gymnázia). SOU by uvítala rovněž zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik. VOŠ také zdůrazňují potřebu zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů a dostupnosti aktualizovaných materiálů pro výuku i pro vyučující.

1.3.5. Rozvoj kariérového poradenství - pátá intervence podle škol v Královéhradeckém kraji

Podle definice Evropské sítě politik celoživotního poradenství (ELGPN) je kariérové poradenství „spektrum činností, které umožňují občanům všech věkových kategorií a v každém okamžiku svého života identifikovat své možnosti, dovednosti a zájmy, dělat smysluplná vzdělávací a profesní rozhodnutí a řídit svou individuální dráhu v oblasti vzdělávání, práce a v dalších situacích, v nichž jsou tyto možnosti a dovednosti získávány a/nebo používány“.

Široce pojaté kariérové poradenství se opírá o několik forem, které by v optimálním případě měly být propojené a vzájemně se doplňovat:

Poskytování informací: Klient dostává nabídku informací. Poradce mu buď podá konkrétní informace na základě jeho dotazu, nebo mu doporučí určité informační zdroje.

Vzdělávání: Klient (žák, student) si osvojuje kompetence k tomu, aby dostupné informační zdroje a poradenské služby dokázal efektivně využívat a podle nich se rozhodovat a plánovat svou kariérovou dráhu.

Diagnostika: Poradce (případně jiný specialista) identifikuje vstupní charakteristiky klienta (zájmy, předpoklady, limity). Využívá přitom různé diagnostické metody a prostředky (rozhovor, zájmové dotazníky, osobnostní testy, výkonové testy, projekční metody aj.).

Komplexní poradenství: Poradce poskytuje klientovi komplexní poradenskou pomoc v návaznosti na jeho konkrétní situaci a potřeby. Měly by mu být předkládány možnosti tak, aby se na jejich základě dokázal sám rozhodovat. Součástí přitom jsou, v míře a úrovni odpovídající situaci a potřebám klienta, i všechny tři výše uvedené formy.

Škola je mezi všemi poradenskými subjekty žákovi nejbližší, je s ním v denním kontaktu, zná nejlépe jeho předpoklady a limity, a proto by pro své žáky měla být první instancí kariérového poradenství, na kterou mohou navázat další poradenské služby, např. v úřadu práce nebo v pedagogicko- psychologické poradně.

Kariérové poradenství ve škole by ve své optimální podobě mělo mít svého hlavního koordinátora v osobě kariérového poradce, resp. koordinátora kariérového poradenství. Nemělo by však být vykonáváno jen tímto jediným pracovníkem. Posláním školy je připravit mladého člověka pro život, a tedy i pro jeho kariérovou dráhu. Kariérové poradenství ve škole by proto mělo být provázáno se vzděláváním pro kariérové rozhodování a trh práce, které by zase mělo být provázáno s celou vzdělávací činností školy, ve vazbě na obsah vyučovacích předmětů, žáci by se měli dozvídat, k čemu jim v budoucí praxi budou získané znalosti a dovednosti. A mělo by směřovat i k rodičům.

Je zřejmé, že cesta k tomuto optimálnímu pojetí kariérového poradenství je v současných podmínkách pro většinu škol dlouhá a náročná. Lze ji však zvládat postupně a dosahovat takové úrovně, která je pro školu v daném časovém období realistická. Tyto úrovně byly nastaveny v dotazníku z šetření "Podpora krajského akčního plánování".

Hlavní zjištění

➤ Školy v rámci kariérového poradenství nejčastěji realizují činnosti, jež je možné zařadit do pokročilé nebo základní úrovně (výjimku tvoří SOU, u kterých je druhá relativně nejčastější mírně pokročilá úroveň, a VOŠ, v případě kterých je druhá v pořadí nejvyšší úroveň). Relativně největší posun lze očekávat v nejvyšší úrovni – školy deklarují zájem o vytvoření interního systému kariérového poradenství a rozvíjení této oblasti prostřednictvím dalších dílčích činností/aktivit (v rámci nejvyšší úrovně lze očekávat největší nárůst u VOŠ).

- Školy se v rámci této oblasti zaměřují především na organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků (všechny typy škol). Dále realizují také odborný výcvik či odbornou praxi v reálném pracovním prostředí (SOU, SOŠ, VOŠ), spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (SOŠ, gymnázia, VOŠ), věnují se podpoře žáků se zdravotním či sociálním znevýhodněním (zejm. SOU) a soustředí se také na využívání a poskytování kariérových informací (gymnázia a praktické školy). SOU a VOŠ se dále zaměřují na zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy a praktické školy také poskytují individuální služby kariérového poradenství pro žáky.
- Školy nejčastěji narážejí na nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole (všechny typy škol) či malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů (SOU, SOŠ, VOŠ, praktické školy). Také se potýkají s absencí pozice samotného kariérového poradce (SOŠ, gymnázia, VOŠ), s nízkou časovou dotací poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství (SOU, gymnázia) či s malým zájmem ze strany zaměstnavatelů (praktické školy).
- Jednoznačně nejčastěji zmiňovaným opatřením, které by školám pomohlo v rozvoji kariérového poradenství, je získání finančních prostředků na realizaci exkurzí, besed apod. (všechny typy škol). Školy dále zdůrazňují i možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ (SOU, SOŠ, VOŠ, praktické školy) a zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy (SOU, SOŠ, praktické školy). Gymnázia dále zmiňují rozvoj spolupráce s VŠ a možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců. Pro VOŠ je důležitá také podpora systematické spolupráce s personalisty podniků.

1.3.6. Inkluzivní vzdělávání- šestá intervence podle škol v Královéhradeckém kraji

Inkluzivní vzdělávání vychází z požadavku přizpůsobení edukačního prostředí žákům. V takovém prostředí lze pracovat s heterogenní skupinou žáků a akceptovat tak různorodost pohlaví, etnicity, kultury, jazyka, sociálního prostředí, popř. věku; lze pracovat s různou úrovní předpokladů včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či mimořádným nadáním. Inkluzivní vzdělávání dává možnost vytvoření „školy pro všechny“.

Mezi hlavní výzvy této oblasti intervence patří nepochybně naplnění základních znaků inkluzivního vzdělávání:

- ke vzdělávání mají přístup všichni bez rozdílu,
- vzdělávání je snadno a bezpečně fyzicky přístupné,
- vzdělávání si mohou dovolit všichni, je ekonomicky dostupné,
- vzdělávání je poskytováno v odpovídající kvalitě, reaguje na potřeby měnící se společnosti,
- včetně odborného náhledu na potřeby zdravotně postižených i komunit z odlišného kulturního a sociálního prostředí.

Hlavní zjištění

- Většina škol rozvíjí inkluzivní vzdělávání prostřednictvím činností spadajících do základní nebo mírně pokročilé úrovně (výjimkou jsou praktické školy, které rozvíjejí inkluzivní vzdělávání především v rámci pokročilé nebo základní úrovně). Inkluzivní vzdělávání je tedy hlavně rozvíjeno buďto prostřednictvím dílčích činností, nebo školy pracují na ucelené strategii a využívají plány pedagogické podpory. Nejvýraznější posun lze předpokládat v rámci pokročilé

a nejvyšší úrovni – školy tak deklarují zájem o zpracování komplexního pojetí inkluzivního vzdělávání, resp. o jeho další rozšiřování.

- Školy se v rámci této oblasti zaměřují především na evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (všechny typy škol). Vyučující na školách volí vhodné formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků (SOU, SOŠ, VOŠ). Školy se snaží zohledňovat charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (SOU, SOŠ, VOŠ) a spolupracují se školskými poradenskými zařízeními při péči o žáky se SVP (gymnázia, VOŠ, praktické školy). Gymnázia zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány. Vyučující VOŠ a praktických škol spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků. Praktické školy také ve značné míře upravují organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP a zajišťují a využívají asistenta pedagoga.
- Školy v této oblasti nejčastěji narážejí na nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání na školách (všechny typy škol). Mezi další překážky, se kterými se školy potýkají, patří nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (SOU, SOŠ a VOŠ) a nedostatečné technické a materiální zabezpečení (SOU, SOŠ, gymnázia, VOŠ), dále také na nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů (praktické školy) a na absenci školního poradenského pracoviště v rozšířené podobě na škole (gymnázia). VOŠ se potýkají také s příliš velkým počtem žáků ve třídě a praktické školy narážejí na malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání.
- Jednoznačně nejčastěji zmiňovanými opatřeními, která by školám pomohla v realizaci inkluzivního vzdělávání, je vytvoření odpovídajících finančních a personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (SOU, SOŠ, gymnázia, VOŠ). Mezi další nejčastěji zmiňovaná opatření patří: zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání (gymnázia, praktické školy), zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole (SOŠ, gymnázia, VOŠ), zajištění dostatečných možností pro vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání (VOŠ), opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků (SOU, praktické školy), zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště (praktické školy), vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště se žáky (gymnázia) a kvalifikovaná pomoc při úpravě podmínek přijímacích a závěrečných zkoušek pro žáky se SPV (praktické školy).

1.3.7. Potřeby infrastruktury škol (investiční část)

Hlavní zjištění

- V Královéhradeckém kraji má zájem o čerpání z vyhrazených finančních prostředků 80 % škol. Ve srovnání s celorepublikovým výsledkem (v ČR deklaruje zájem o čerpání 77 %) je tedy zájem o čerpání lehce nadprůměrný, a to i přesto, že důležitost rozvoje infrastruktury není ve srovnání s ostatními kraji příliš vysoká.
- Mezi oblastmi, v jejichž rámci školy nejčastěji plánují čerpání finančních prostředků, patří výstavba odborných učeben a učeben pro individuální učení (SOŠ, gymnázia) a stavební úpravy a vybavení na podporu bezpečného a podnětného prostředí (SOŠ, gymnázia, praktické školy). Školy dále plánují pořízení strojů či jiného vybavení nad 40 tis. Kč (SOU, SOŠ, VOŠ) a stavební úpravy menšího rozsahu (SOU, SOŠ). SOU plánují rovněž stavební úpravy většího rozsahu. Gymnázia, VOŠ a praktické školy mají v plánu čerpat finanční prostředky také na zateplení budov. Gymnázia, VOŠ a částečně i praktické školy plánují také pořízení SW a HW pro výuku inf. myšlení a digitálních dovedností.

1.3.8. Nepovinné oblasti a jejich důležitost v Královéhradeckém kraji

Hlavní zjištění

V rámci nepovinných oblastí je pro školy (bez ohledu na jejich typ) nejdůležitější oblast ICT a jazykové vzdělávání, dále následuje (se stejnou důležitostí) rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti. V případě SOU a VOŠ zaujímá třetí příčku z pohledu důležitosti matematická gramotnost a s malým odstupem následuje čtenářská gramotnost. V případě SOŠ mají z hlediska důležitosti matematická i čtenářská gramotnost stejný význam. Gymnázia přikládají stejnou, zcela nejvyšší důležitost oblasti ICT, jazykovému vzdělávání i matematické gramotnosti; čtenářská gramotnost následuje jen s nepatrným odstupem. V případě praktických škol je nejdůležitější oblast ICT následována čtenářskou a matematickou gramotností; jazykové vzdělávání je nejméně důležité.

ICT včetně potřeb infrastruktury:

- Školám by v rámci oblasti ICT nejvíce pomohla technická podpora – správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady či auditu (všechny typy škol) a vysokorychlostní připojení školy k internetu (SOU, SOŠ, gymnázia, VOŠ). Dále také podpora při budování školní počítačové sítě (SOU, SOŠ, VOŠ, praktické školy), pořizování licencí a aktualizací k různým aplikacím (SOŠ, gymnázia, VOŠ) a vybavení ICT učeben (gymnázia, VOŠ, praktické školy), resp. specializovaných učeben a pracoven (gymnázia, praktické školy) digitálními technologiemi či multimediální technikou, praktickým školám by pomohlo také vybavit těmito technologiemi a technikou i běžné třídy. SOU a VOŠ by dále uvítaly vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi a službami.

Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury:

- V rámci jazykového vzdělávání školy nejvíce zdůrazňují potřebu vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (SOU a VOŠ), získání prostředků na zajištění mobility žáků (SOŠ, gymnázia, VOŠ), potřebu mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (SOŠ, gymnázia) a dále také zajištění výukových materiálů cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením (SOU, SOŠ, VOŠ, praktické školy). SOU by také pomohlo, pokud by se vyučující cizích jazyků orientovali v oboru a ovládali odbornou terminologii. Gymnaziím by pomohlo zajištění prostředků na výuku vedenou rodilým mluvčím. VOŠ by dále uvítaly digitální podporu výuky cizích jazyků, podporu rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků a systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů včetně zaměření na obor. Pro praktické školy mají značný význam také kvalifikovaní vyučující s aprobací pro výuku příslušného cizího jazyka a dostatek zvukových nahrávek z různých oblastí, situací, ukázek filmů apod.

Podpora matematické gramotnosti:

- Školám by nejvíce pomohlo zabezpečení prostředků pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP (všechny typy škol) a finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky (SOU, SOŠ, gymnázia a VOŠ). Dále také výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí (SOU, VOŠ, praktické školy), podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (SOU, SOŠ) a prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží (SOŠ, gymnázia, VOŠ). Praktickým školám by pomohl nákup učebních pomůcek.

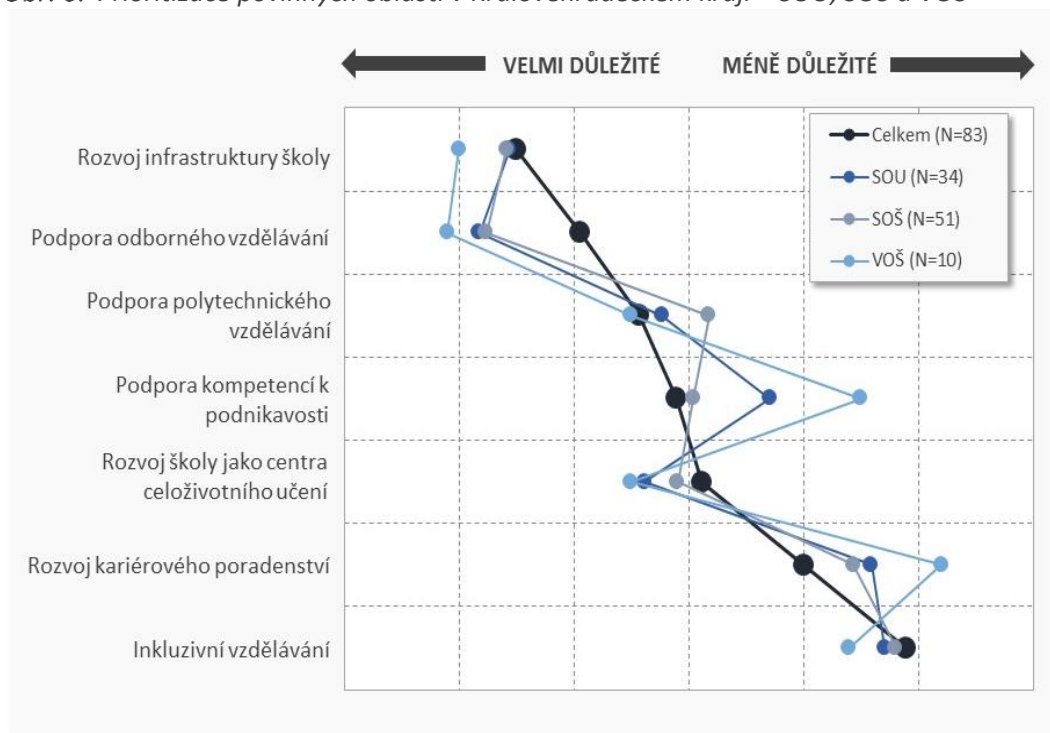
Podpora čtenářské gramotnosti:

- Školám by nejvíce pomohla podpora čtenářské gramotnosti napříč jednotlivými předměty (SOU, SOŠ, VOŠ a praktické školy), dostatečné prostředky na nákup knih pro školní knihovnu (SOŠ, gymnázia, VOŠ a praktické školy), využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti (SOU, SOŠ, VOŠ) a zabezpečení prostředků pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu (gymnázia, VOŠ) a prostředků pro personální zajištění konzultací pro žáky se SVP v oblasti čtenářské gramotnosti (VOŠ). VOŠ silně zdůrazňují také potřebu dalšího vzdělávání pedagogů v oblasti využívání ICT při rozvoji čtenářské gramotnosti a SOU akcentují potřebu systematické práce žáků s odbornými texty. Gymnázia i praktické školy by dále uvítaly více prostředků na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost.

1.4. Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán podle typu školy

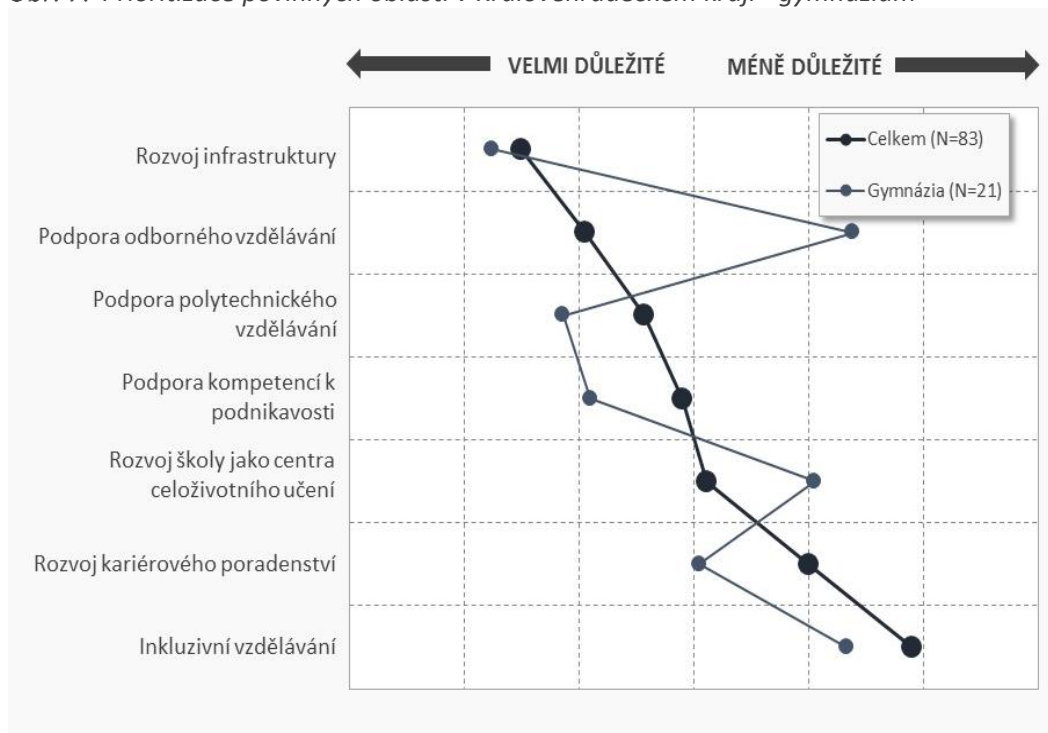
SOU, SOŠ a VOŠ zdůrazňují především důležitost podpory odborného vzdělávání a spolupráci se zaměstnavateli. V rámci celého kraje má největší důležitost rozvoj infrastruktury školy, což je v případě SOU, SOŠ a VOŠ hned druhá nejdůležitější oblast. O něco málo významnější ve srovnání s výsledky za celý kraj je pro uvedené tři typy škol rozvoj školy jako centra celoživotního učení a inkluzivní vzdělávání. Naopak méně důležitými oblastmi jsou ve srovnání s výsledky za celý kraj podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě a rozvoj kariérového poradenství.

Obr. 6: Prioritizace povinných oblastí v Královéhradeckém kraji – SOU, SOŠ a VOŠ

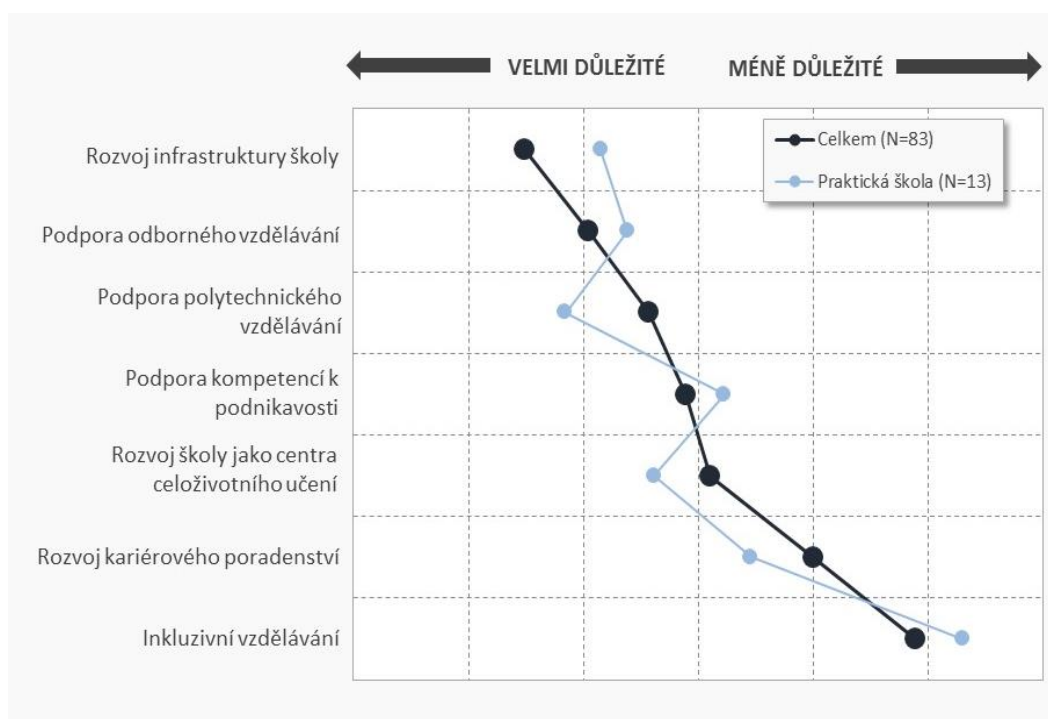
Gymnázia přikládají většině sledovaných oblastí ve srovnání s výsledky za celý kraj větší důležitost. Výraznou výjimku zde tvoří oblast podpory odborného vzdělávání, která je ve srovnání s celkovými výsledky za kraj i s ostatními typy škol nejméně důležitá. Méně důležitý v porovnání s celkovými výsledky je také rozvoj školy jako centra celoživotního učení.

Obr. 7: Prioritizace povinných oblastí v Královéhradeckém kraji - gymnázium

Na rozdíl od ostatních typů škol zdůrazňují praktické školy především podporu polytechnického vzdělávání. Dalšími důležitými oblastmi jsou rozvoj infrastruktury školy (který je však méně důležitý jak ve srovnání s výsledky za celý kraj, tak ve srovnání s ostatními typy škol), podpora odborného vzdělávání a rozvoj školy jako centra celoživotního učení. Jednoznačně nejmenší důraz kladou praktické školy na oblast inkluzivního vzdělávání.

Obr. 8: Prioritizace povinných oblastí v Královéhradeckém kraji – praktická škola

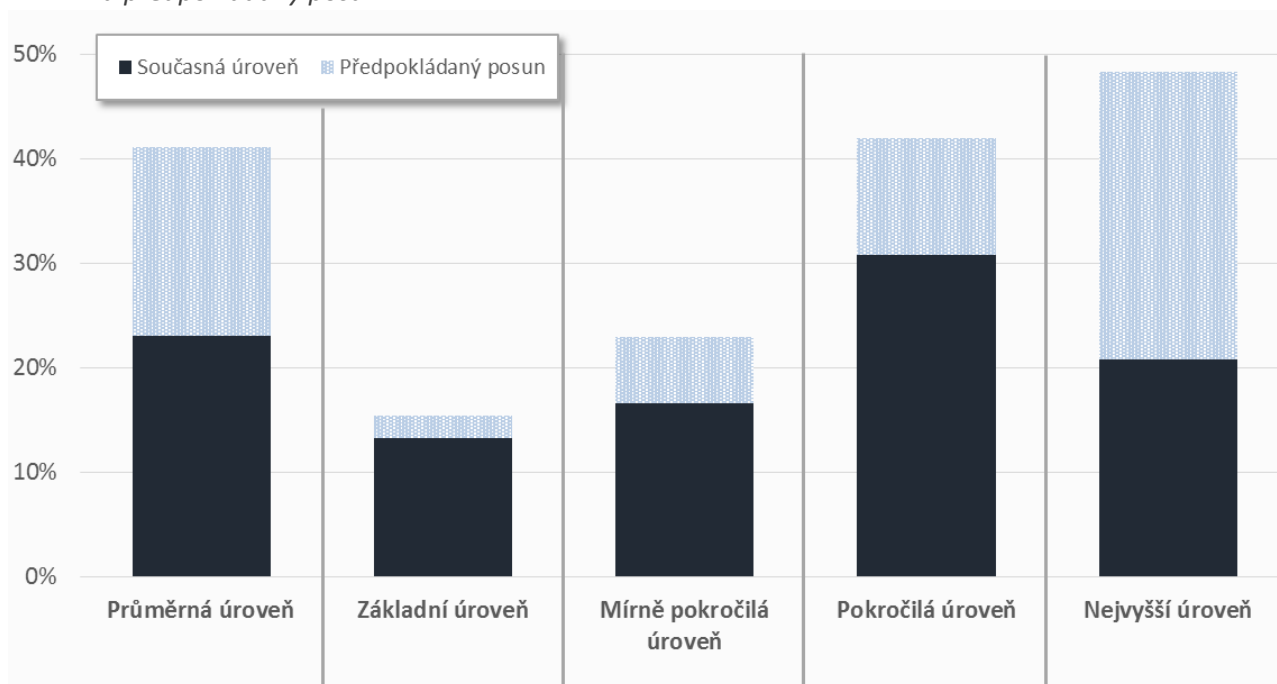
2. Podpora odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů

2.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Největší podíl škol se v rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli zaměřuje na systematickou spolupráci se zaměstnavateli (pokročilá úroveň – 31 %), případně jsou činnosti podporující systematickou spolupráci se zaměstnavateli o další aktivity doplňovány (nejvyšší úroveň – 21 %). 17 % škol deklaruje realizaci aktivit na mírně pokročilé úrovni, kde není spolupráce se zaměstnavateli systematická, ale probíhá v podobě dílčích činností.

Vzhledem k akcentaci důležitosti této oblasti chce většina škol systematickou spolupráci se zaměstnavateli dále rozvíjet, podporovat ji dalšími dílčími aktivitami a posunout se na nejvyšší možnou úroveň – předpokládaný posun v této úrovni činí 28 %. Určitý nárůst lze očekávat také v rámci pokročilé úrovně, kde je již spolupráce se zaměstnavateli systematická (předpokládaný posun je 11 %).

Obr. 9: Současná úroveň podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů a předpokládaný posun

Základní úroveň – podpora odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli probíhá pouze v omezené (základní) podobě.

Mírně pokročilá úroveň – spolupráce se zaměstnavateli není systematická, probíhá pouze v podobě dílčích aktivit (stáž pro učitele, zapojení odborníků z praxe, zapojení žáků do praktických aktivit).

Pokročilá úroveň – systematická spolupráce se zaměstnavateli (smlouva o spolupráci, účast zaměstnavatelů u zkoušek, odborný výcvik v modelovém pracovním prostředí).

Nejvyšší úroveň – systematická spolupráce se zaměstnavateli doplněna o další aktivity (škola vyjednává se zaměstnavateli obsah odborného výcviku a praxe, zaměstnavatelé se aktivně podílejí na náborových aktivitách školy a finančně školu/vybrané žáky podporují).

- Na SOU, SOŠ a VOŠ v největší míře realizují činnosti s prvky systematické spolupráce se zaměstnavateli (pokročilá úroveň) – tyto školy mají se zaměstnavateli smlouvu o spolupráci, zaměstnavatelé se účastní zkoušek a odborný výcvik probíhá v modelovém pracovním prostředí. SOU, SOŠ i VOŠ zároveň plánují v budoucnu se zaměřit na rozšiřování systematické spolupráce se zaměstnavateli o další dílčí aktivity a posunout se tak na nejvyšší úroveň v rámci této oblasti.
- V rámci gymnázií je relativně nejvíce rozvíjena spolupráce se zaměstnavateli na základní úrovni a probíhá v omezené podobě. Předpokládaný posun škol je v této oblasti obecně spíše nižší.
- V případě praktických škol probíhá spolupráce se zaměstnavateli nejčastěji pouze v omezené podobě (základní úroveň – 23 %), případně vykazuje prvky systematické spolupráce (pokročilá úroveň – 12 %). Také praktické školy by se chtěly zaměřit na další rozvíjení systematické spolupráce (nejvyšší úroveň - předpokládaný posun 12 %), případně se posunout na mírně pokročilou úroveň a realizovat spolupráci pouze v podobě dílčích aktivit.

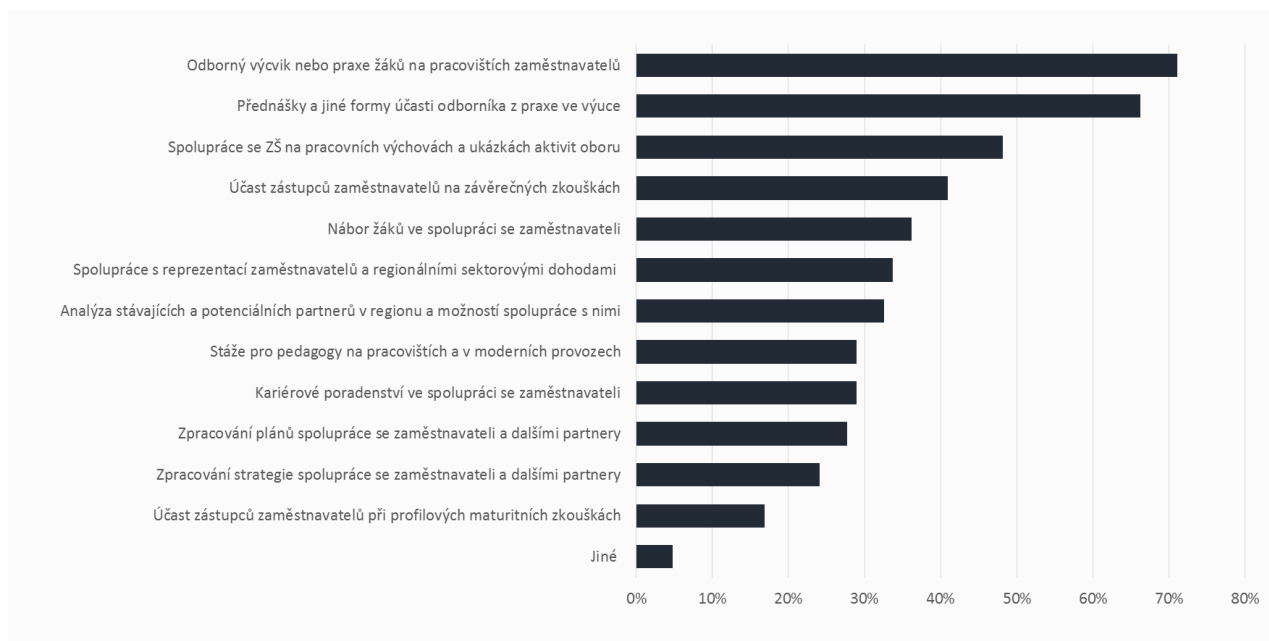
Tab. 2: Současná úroveň podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=34)	Průměrná úroveň	31%	+ 21%
	Základní úroveň	10%	+ 1%
	Mírně pokročilá úroveň	15%	+ 10%
	Pokročilá úroveň	46%	+ 11%
	Nejvyšší úroveň	28%	+ 32%
SOŠ (N=51)	Průměrná úroveň	31%	+ 22%
	Základní úroveň	6%	+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň	21%	+ 6%
	Pokročilá úroveň	42%	+ 11%
	Nejvyšší úroveň	29%	+ 36%
Gymnázium (N=21)	Průměrná úroveň	12%	+ 12%
	Základní úroveň	18%	+ 5%
	Mírně pokročilá úroveň	14%	+ 5%
	Pokročilá úroveň	14%	+ 14%
	Nejvyšší úroveň	10%	+ 14%
VOŠ (N=10)	Průměrná úroveň	31%	+ 22%
	Základní úroveň	8%	+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň	20%	+ 8%
	Pokročilá úroveň	36%	+ 13%
	Nejvyšší úroveň	34%	+ 34%
Praktická škola (N=13)	Průměrná úroveň	9%	+ 8%
	Základní úroveň	23%	+ 4%
	Mírně pokročilá úroveň	4%	+ 6%
	Pokročilá úroveň	12%	+ 4%
	Nejvyšší úroveň	7%	+ 12%

2.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli realizuje většina škol odborný výcvik a praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů (71 %) a na většině škol jsou také zapojováni odborníci z praxe do přednášek a samotné výuky (66 %). 48 % škol spolupracuje se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru a v případě 41 % škol se závěrečných zkoušek účastní zástupci zaměstnavatelů.

Obr. 10: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů aktivně podílí

- Napříč všemi typy škol je jednou z nejčastěji deklarovaných aktivit odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů. V případě SOŠ a VOŠ figurují mezi třemi nejčastějšími aktivitami také přednášky a jiná účast odborníka ve výuce a spolupráce se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit z oboru. SOU také velice často využívají účasti zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách a rovněž spolupracují se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru.
- Gymnázia nejčastěji uvádějí přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce; s větším odstupem následuje odborný výcvik nebo praxe na pracovištích. V menší míře se věnují zpracování strategie či plánů spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery, analýze stávajících a potenciálních partnerů v regionu a možnostem spolupráce s nimi a rovněž i kariérovému poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli.
- Praktické školy (kromě již uváděného odborného výcviku na pracovištích) spolupracují se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit z oboru a realizují nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli.

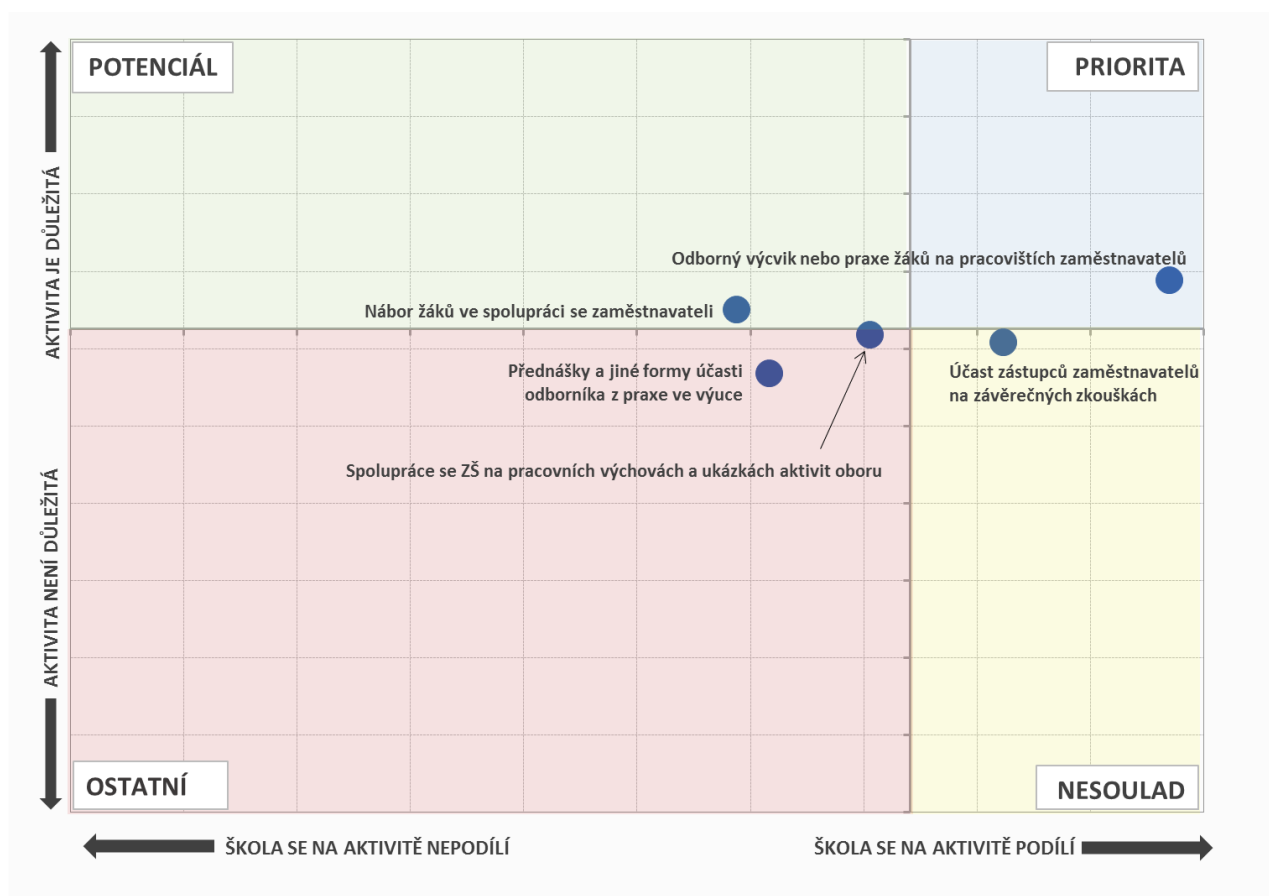
Tab. 3: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů aktivně podílí - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	33	97%	59	71%
	Účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách	28	82%	34	41%
	Spolupráce se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru	24	71%	40	48%
SOŠ (N=51)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	49	96%	59	71%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	42	82%	55	66%
	Spolupráce se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru	32	63%	40	48%
Gymnázium (N=21)	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	15	71%	55	66%
	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	7	33%	59	71%
	Zpracování strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery	5	24%	20	24%
	Zpracování plánů spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery	5	24%	23	28%
	Analýza stávajících a potenc. partnerů v regionu a možností spolupráce	5	24%	27	33%
	Kariérové poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli	5	24%	24	29%
VOŠ (N=10)	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	9	90%	55	66%
	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	9	90%	59	71%
	Spolupráce se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru	7	70%	40	48%
Praktická škola (N=13)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	5	38%	59	71%
	Spolupráce se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru	4	31%	40	48%
	Nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli	4	31%	30	36%

2.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností na podporu odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů je hlavní prioritou SOU odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů – na této aktivitě se SOU podílejí nejvíce, zároveň je této činnosti přisuzována největší důležitost;
- Určitý potenciál SOU představuje nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli - tato činnost je realizována v menší míře, nicméně je z pozice SOU hodnocena jako důležitá.
- SOU realizují také účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách, v porovnání s ostatními aktivitami jí však přiřkládají spíše nižší důležitost.

Obr. 11: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

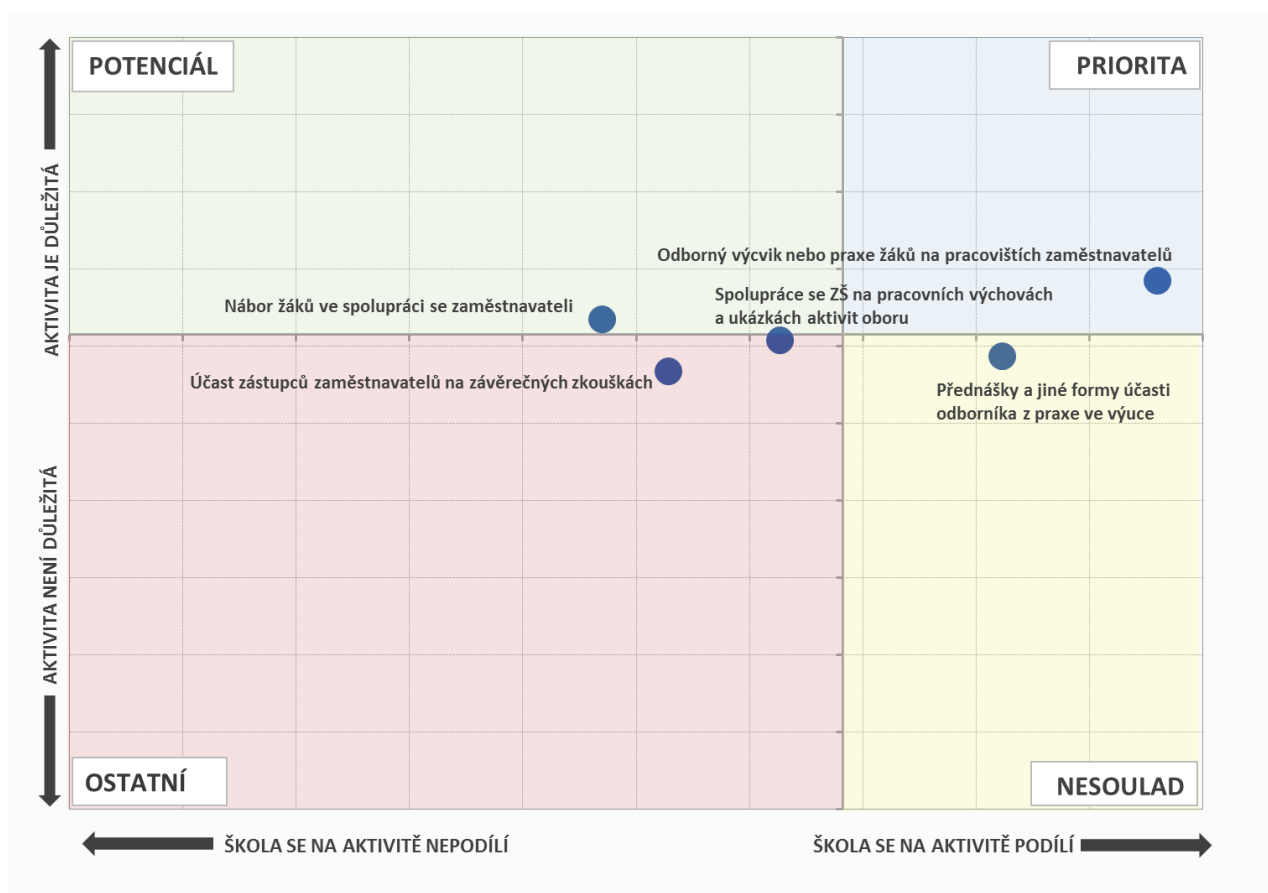

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Hlavní prioritou SOŠ v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce škol a zaměstnavatelů je odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů – na této aktivitě se SOŠ podílejí nejvíce, zároveň je této činnosti přisuzována největší důležitost.
- Určitý potenciál SOŠ představuje nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli - tato činnost je realizována v menší míře, nicméně je z pozice SOŠ hodnocena jako důležitá.
- SOŠ realizují také přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce, v porovnání s ostatními aktivitami jim však přikládají spíše nižší důležitost.

Obr. 12: Aktivity, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

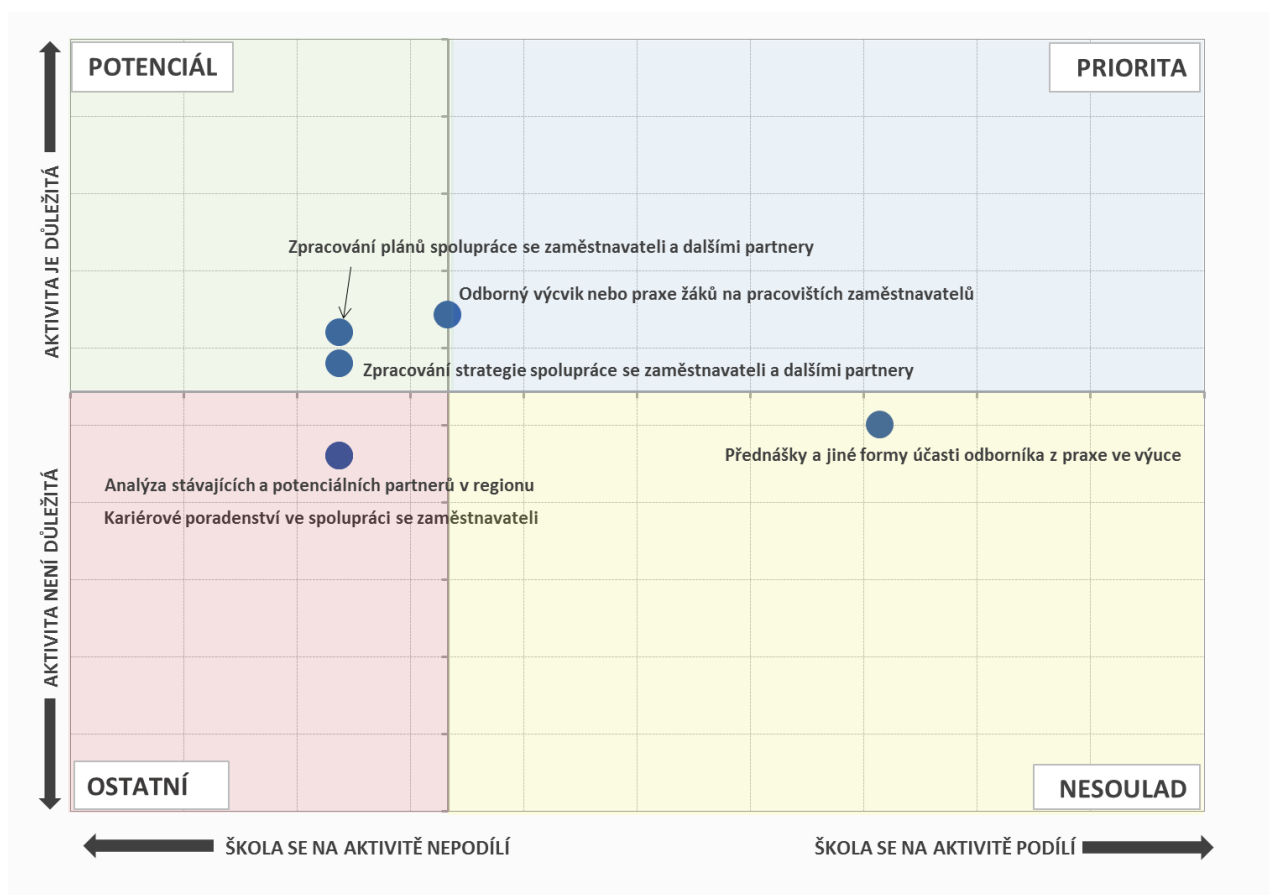

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.2.3. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Nejvyšší důležitost přikládají gymnázia odbornému výcviku nebo praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů.
- Hlavní potenciál gymnázií představuje zpracování plánů a strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery - tyto činnosti jsou realizovány v menší míře, nicméně jsou z pozice gymnázií hodnoceny jako důležité.
- Gymnázia realizují také přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce, v porovnání s ostatními aktivitami jim však přikládají spíše nižší důležitost.

Obr. 13: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost – gymnázia

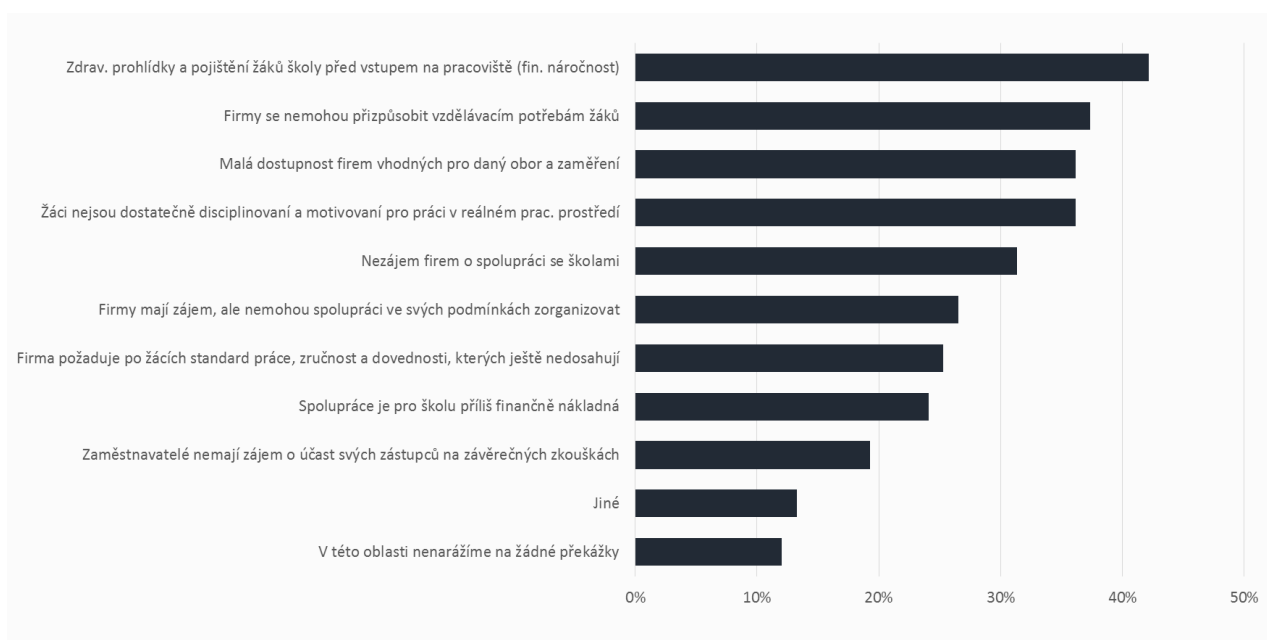

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

Školy při realizaci spolupráce se zaměstnavateli narážejí na překážky především v souvislosti se zdravotními prohlídkami a pojištěním žáků před vstupem na pracoviště (42 %). Dalšími překážkami spolupráce škol a zaměstnavatelů je skutečnost, že se firmy nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků (37 %), dále malá dostupnost firem pro daný obor (36 %) a nedostatečná disciplinovanost a motivace ze strany žáků (36 %).

Obr. 14: Překážky, na které školy narážejí v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů

- Pro SOU, SOŠ a VOŠ je výrazně největší překážkou v oblasti spolupráce škol a zaměstnavatelů finanční náročnost zdravotních prohlídek a pojištění žáků před vstupem na pracoviště zaměstnavatele. Dalšími překážkami ve spolupráci u těchto typů škol je především nedostatečná disciplinovanost a motivovanost žáků pro práci v reálném pracovním prostředí a skutečnost, že se firmy nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků. V případě VOŠ narážejí školy poměrně často na problém, kdy by firmy měly o spolupráci zájem, ale nemohou ji ve svých podmínkách zorganizovat; další překážkou je rovněž nezájem zaměstnavatelů o účast na závěrečných zkouškách.
- Gymnázia nejčastěji na žádné překážky nenarážejí, případně se potýkají s malou dostupností vhodných firem či s nezájmem firem o spolupráci.
- Pro praktické školy je největším problémem malá dostupnost vhodných firem, dále pak také nemožnost přizpůsobit se vzdělávacím potřebám žákům ze strany firem a rovněž i nezájem firem o spolupráci.

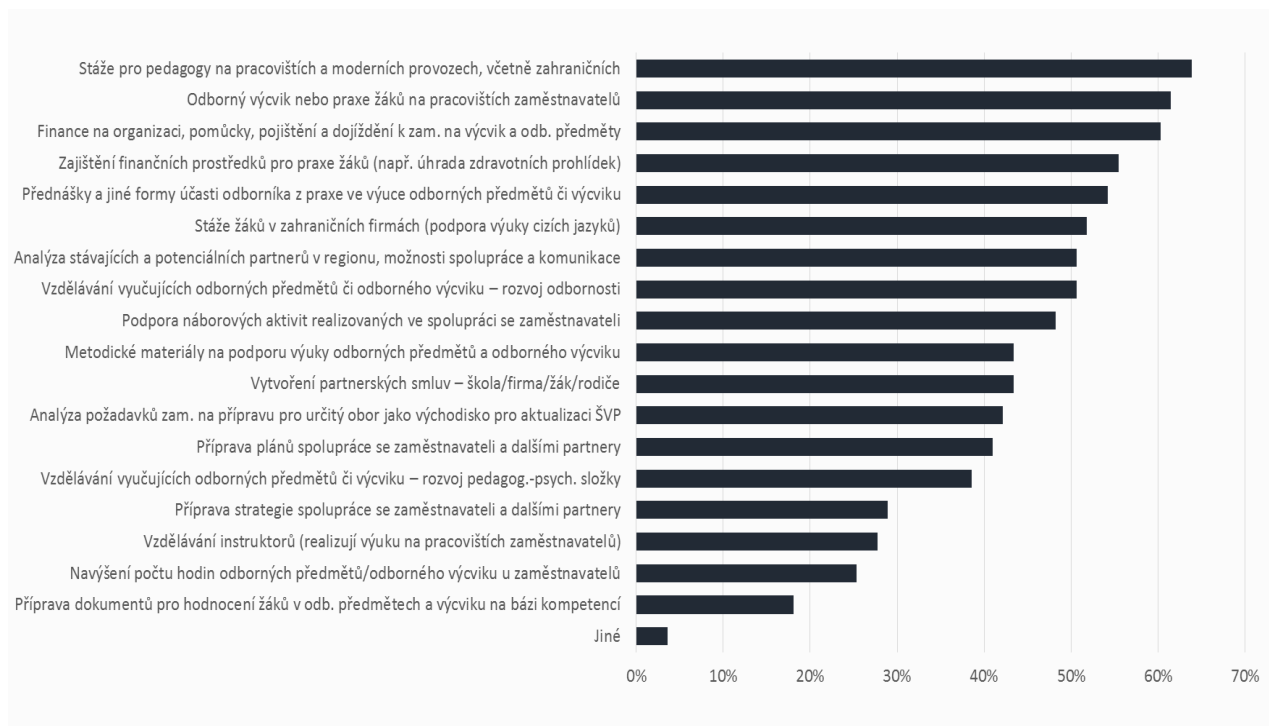
Tab. 4: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Zdrav. prohlídky a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště (fin. náročnost)	24	71%	35	42%
	Žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném prac. prostředí	20	59%	30	36%
	Firmy se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků	17	50%	31	37%
SOŠ (N=51)	Zdrav. prohlídky a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště (fin. náročnost)	29	57%	35	42%
	Firmy se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků	23	45%	31	37%
	Žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném prac. prostředí	21	41%	30	36%
Gymnázium (N=21)	V této oblasti nenarážíme na žádné překážky	7	33%	10	12%
	Malá dostupnost firem vhodných pro daný obor a zaměření	4	19%	30	36%
	Nezájem firem o spolupráci se školami	4	19%	26	31%
	Jiné	4	19%	11	13%
VOŠ (N=10)	Zdrav. prohlídky a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště (fin. náročnost)	7	70%	35	42%
	Firmy se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků	6	60%	31	37%
	Firmy mají zájem, ale nemohou spolupráci ve svých podmínkách zorganizovat	4	40%	22	27%
	Žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném prac. prostředí	4	40%	30	36%
	Zaměstnavatelé nemají zájem o účast svých zástupců na závěrečných zkouškách	4	40%	16	19%
Praktická škola (N=13)	Malá dostupnost firem vhodných pro daný obor a zaměření	8	62%	30	36%
	Firmy se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků	5	38%	31	37%
	Nezájem firem o spolupráci se školami	5	38%	26	31%

2.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli nejvíce pomohly stáže pro pedagogy na pracovištích (64%), odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích (61 %) a finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik a odborné předměty (60 %). Dále také zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (55 %) či přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce odborných předmětů či odborného výcviku (54 %).

Obr. 15: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů

- V případě SOU, SOŠ a VOŠ patří shodně mezi hlavní opatření, která by školám pomohla v realizaci spolupráce se zaměstnavateli, zajištění finančních prostředků na celkovou organizaci odborného výcviku či odborných předmětů u zaměstnavatelů. V případě SOU a SOŠ se řadí mezi často uváděná opatření také odborný výcvik žáků na pracovištích. SOU by uvítaly rovněž zajištění finančních prostředků pro praxe žáků, SOŠ by pomohly rovněž stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech.
- V případě gymnázií patří mezi hlavní opatření, která by školám pomohla realizovat spolupráci se zaměstnavateli, stáže žáků v zahraničních firmách, stáže pro pedagogy na pracovištích a analýza stávajících i potenciálních partnerů v regionu.
- Pro VOŠ by (kromě již zmiňovaných financí na odborný výcvik u zaměstnavatelů) byly nejvíce užitečné stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech a zajištění metodických materiálů na podporu výuky odborných předmětů.
- Praktickým školám by nejvíce pomohl odborný výcvik či praxe žáků na pracovištích a vytvoření partnerských smluv, příp. i analýza partnerů v regionu.

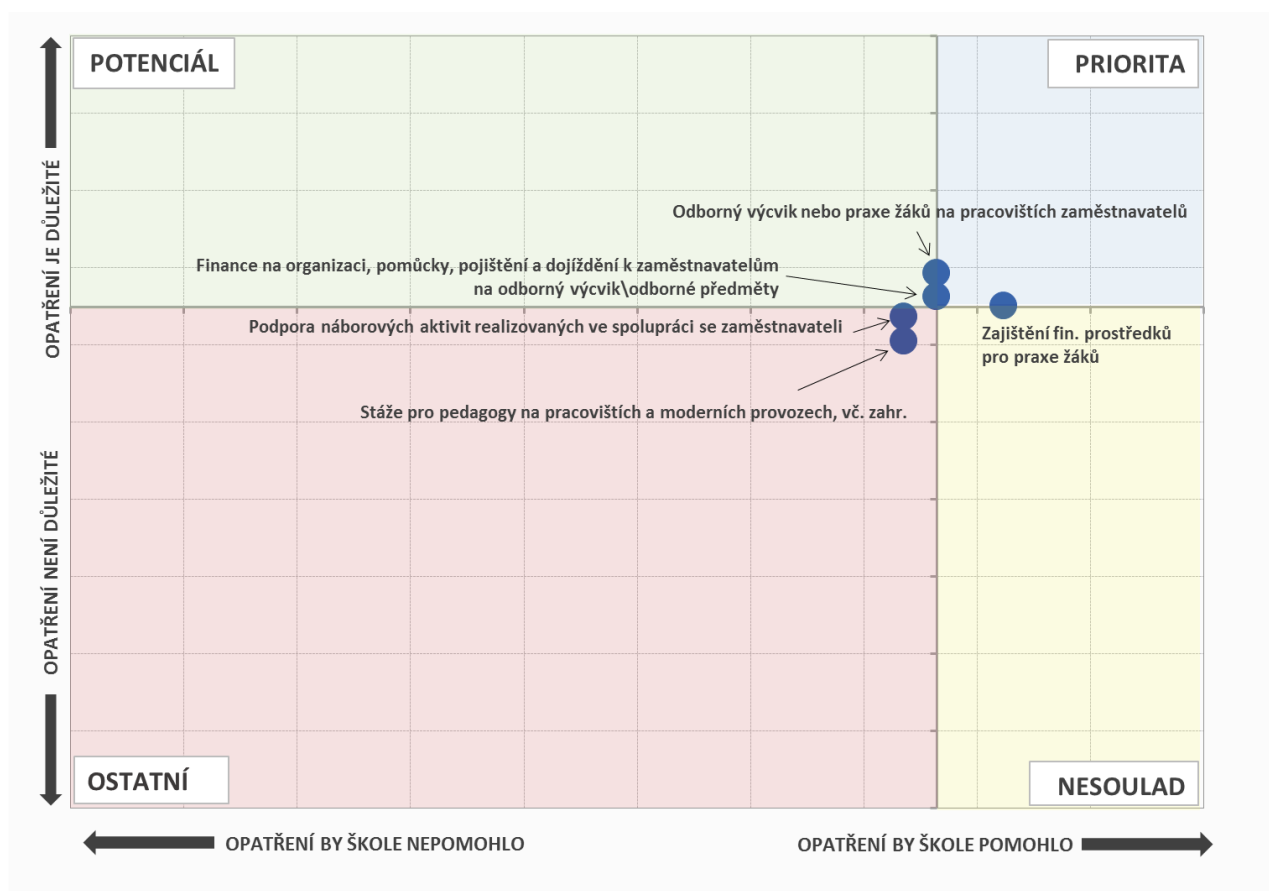
Tab. 5: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek)	28	82%	46	55%
	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	26	76%	51	61%
	Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zam. na výcvik a odb. předměty	26	76%	50	60%
SOŠ (N=51)	Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zam. na výcvik a odb. předměty	42	82%	50	60%
	Stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních	41	80%	53	64%
	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	39	76%	51	61%
Gymnázium (N=21)	Stáže žáků v zahraničních firmách (podpora výuky cizích jazyků)	11	52%	43	52%
	Stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních	10	48%	53	64%
	Analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu, možnosti spolupráce a komunikace	10	48%	42	51%
VOŠ (N=10)	Stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních	9	90%	53	64%
	Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zam. na výcvik a odb. předměty	9	90%	50	60%
	Metodické materiály na podporu výuky odborných předmětů a odborného výcviku	9	90%	36	43%
Praktická škola (N=13)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	8	62%	51	61%
	Vytvoření partnerských smluv – škola/firma/žák/rodiče	7	54%	36	43%
	Zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek)	5	38%	46	55%
	Analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu, možnosti spolupráce a komunikace	5	38%	42	51%

2.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU

- V oblasti opatření na podporu odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli přikládají SOU největší důležitost odbornému výcviku nebo praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů a zajištění financí na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik či předměty.
- Školám by nejvíce pomohlo zajištění finančních prostředků pro praxe žáků – i toto opatření je z pohledu škol poměrně důležité.
- Za relativně méně důležitou považují SOU podporu náborových aktivit ve spolupráci se zaměstnavateli či stáže pro pedagogy na pracovištích.

Obr. 16: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

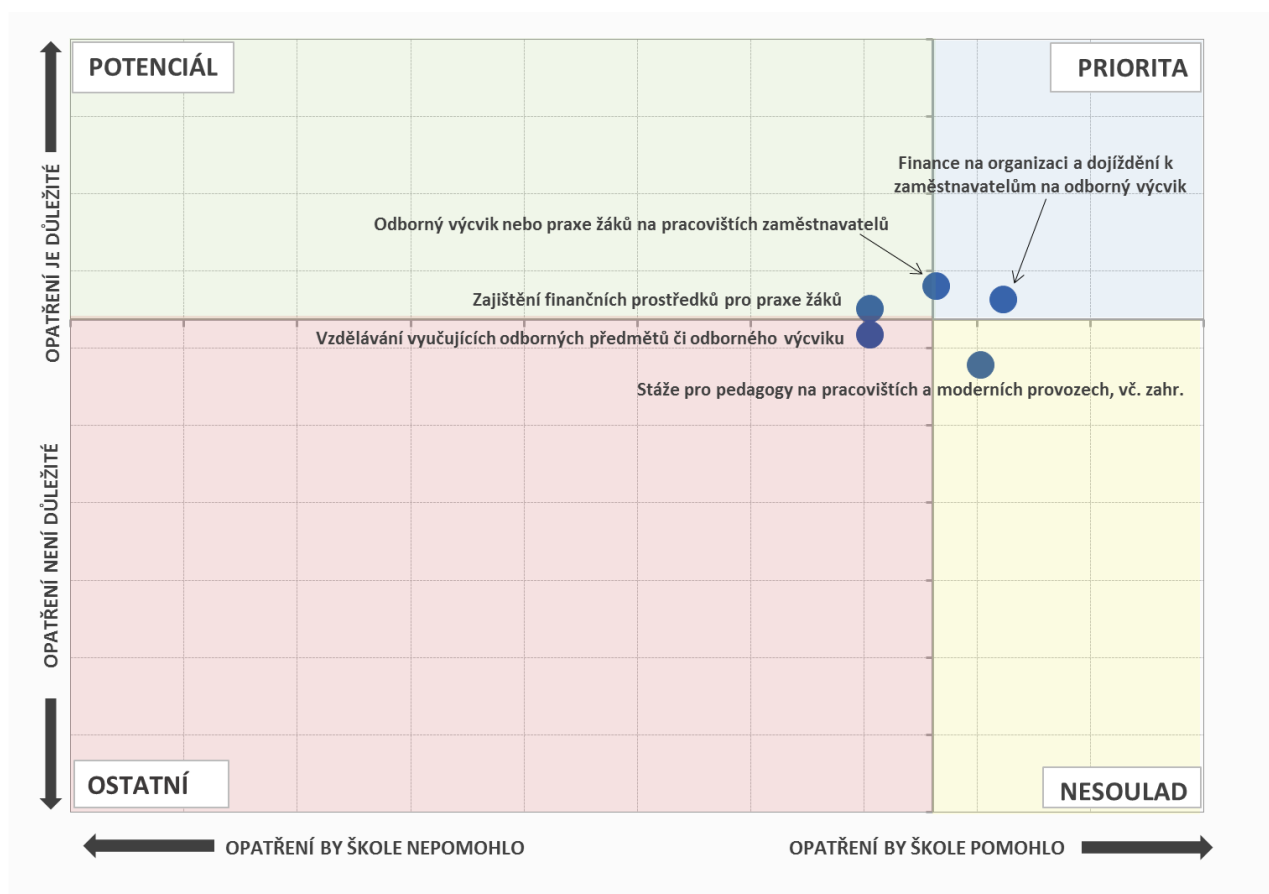

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ

- Hlavní prioritu SOŠ představuje zajištění financí na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik či předměty; za prioritu lze označit i odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích – tomuto opatření přiřkládají SOŠ relativně vysokou důležitost.
- Stáže pro pedagogy na pracovištích by školám mohly pomoci, nicméně jim v porovnání s ostatními možnými opatřeními přiřkládají spíše menší důležitost.
- Určitý potenciál představuje pro SOŠ zajištění finančních prostředků pro praxe žáků.

Obr. 17: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

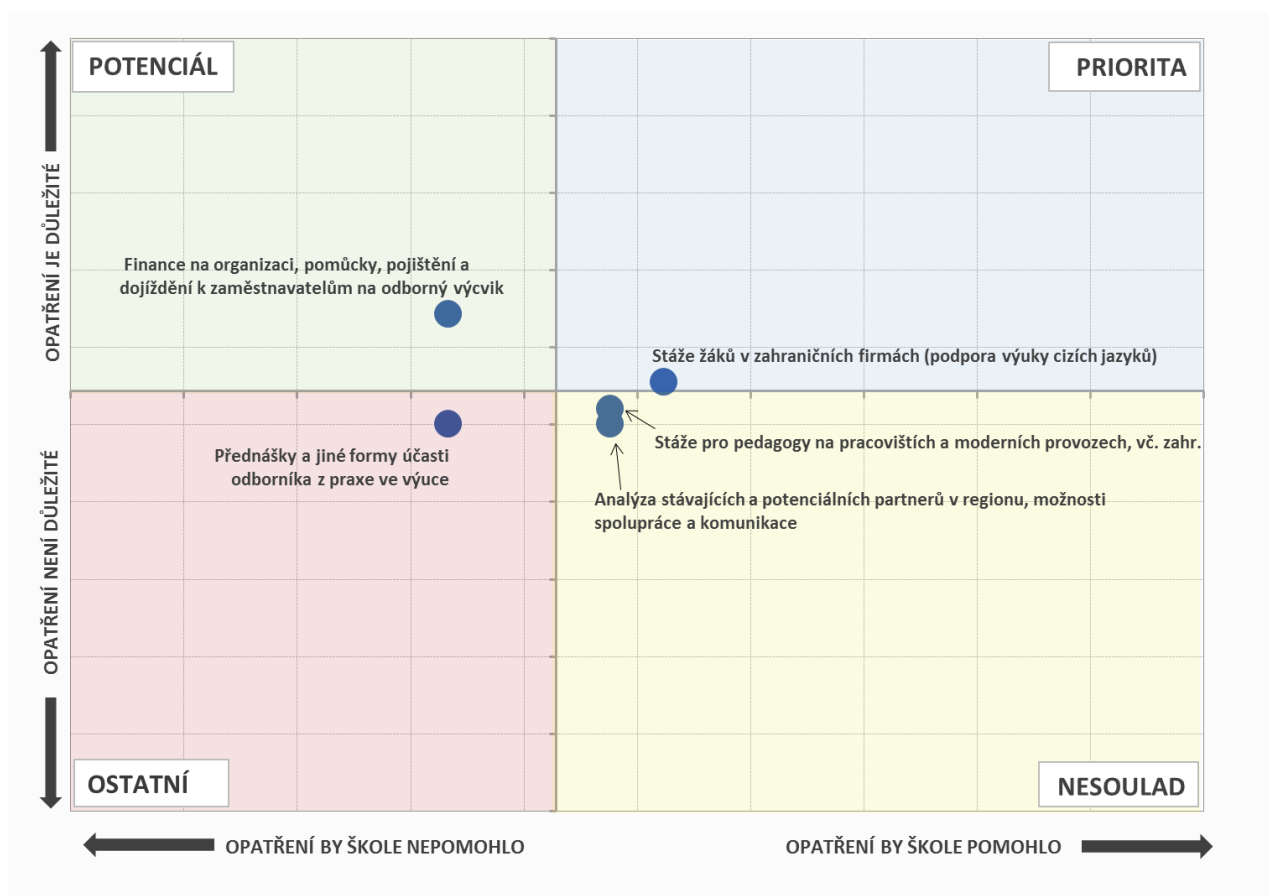

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia

- Pro gymnázia je z hlediska podpory odborného vzdělávání a spolupráce škol a zaměstnavatelů prioritním opatřením vysílání žáků na stáže do zahraničních firem.
- Stáže pro pedagogy na pracovištích či analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu by školám mohly pomoci, nicméně jim v porovnání s ostatními možnými opatřeními přikládají spíše menší důležitost.
- Hlavní potenciál gymnázií představuje zajištění financí na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik – tomuto opatření přikládají školy nejvyšší důležitost, ačkoli by jim pomohlo v menší míře než jiná opatření.

Obr. 18: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - gymnázia

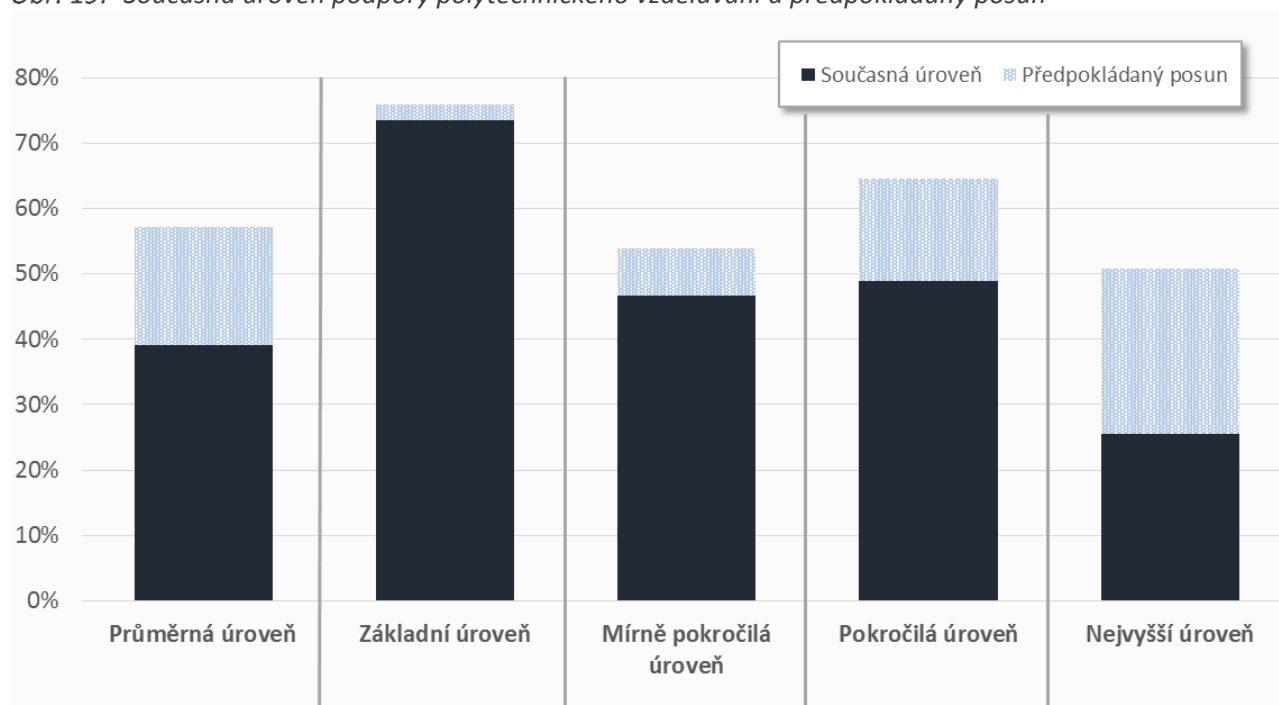
Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3. Podpora polytechnického vzdělávání

3.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Naprostá většina škol rozvíjí podporu polytechnického vzdělávání na základní úrovni, v rámci RVP vyučovaných oborů (73 %). Vyšší podíl škol dále realizuje také činnosti na pokročilé úrovni – systematická podpora polytechnického vzdělávání (49 %) a na mírně pokročilé úrovni – pouze v podobě dílčích aktivit, nad rámec RVP (47 %). Výraznější posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně – školy mají zájem realizovat aktivity s prvky systematické podpory polytechnického vzdělávání společně s dalšími dílčími aktivitami (předpokládaný posun o 25 %).

Obr. 19: Současná úroveň podpory polytechnického vzdělávání a předpokládaný posun

Základní úroveň – podpora polytechnického vzdělávání je omezena na realizaci pouze v souladu RVP vyučovaných oborů.

Mírně pokročilá úroveň – podpora polytechnického vzdělávání probíhá pouze v podobě dílčích aktivit (rozvíjení znalostí a dovedností, které jsou součástí polytechnického vzdělávání, motivační akce pro ZŠ, aplikace různých metod ve výuce – skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, praxe atd.).

Pokročilá úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání (vzájemné propojení polytechnických předmětů a provázání s výukou matematiky, realizace aktivit nad rámec RVP, zapojování do soutěží, spolupráce se ZŠ v regionu).

Nejvyšší úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání a podpora v rámci dílčích aktivit (zpracované plány výuky polytechnických předmětů a matematiky, které jsou vzájemně provázány, individuální podpora žáků, spolupráce s VŠ v rámci maturitních oborů, podpora samostatné práce žáků – spolupráce se zaměstnavateli, VŠ a výzkumnými institucemi).

- Na většině SOU, SOŠ i gymnázií jsou pro podporu polytechnického vzdělávání realizovány činnosti omezené na rámec RVP vyučovaných oborů (základní úroveň). Školy nicméně dále vykazují také aktivity, jež lze zařadit do pokročilé a mírně pokročilé úrovně. Posun v rozvoji polytechnického vzdělávání lze očekávat především v rámci nejvyšší úrovně – školy mají v plánu realizovat aktivity, jež v sobě mají prvky systematické podpory a jsou dále rozvíjeny o další činnosti.
- VOŠ se soustředí především na činnosti zaměřené na systematickou podporu polytechnického vzdělávání (pokročilá úroveň – 67 %). Výraznější posun lze očekávat v nejvyšší úrovni – školy deklarují zájem o realizaci činností s prvky systematické podpory, která je dále rozšiřována dílčími aktivitami (předpokládaný posun o 28 %).
- V případě praktických škol je většina aktivit podporujících polytechnické vzdělávání omezena RVP vyučovaných předmětů (základní úroveň – 69 %), případně je podpora polytechnického vzdělávání rozvíjena pouze v rámci dílčích aktivit (mírně pokročilá úroveň – 46 %). K relativně nejvýraznějšímu posunu by mělo dojít v rámci nejvyšší úrovně – školy mají zájem o realizaci činností s prvky systematické podpory, která je dále rozšiřována dílčími aktivitami (předpokládaný posun o 15 %).

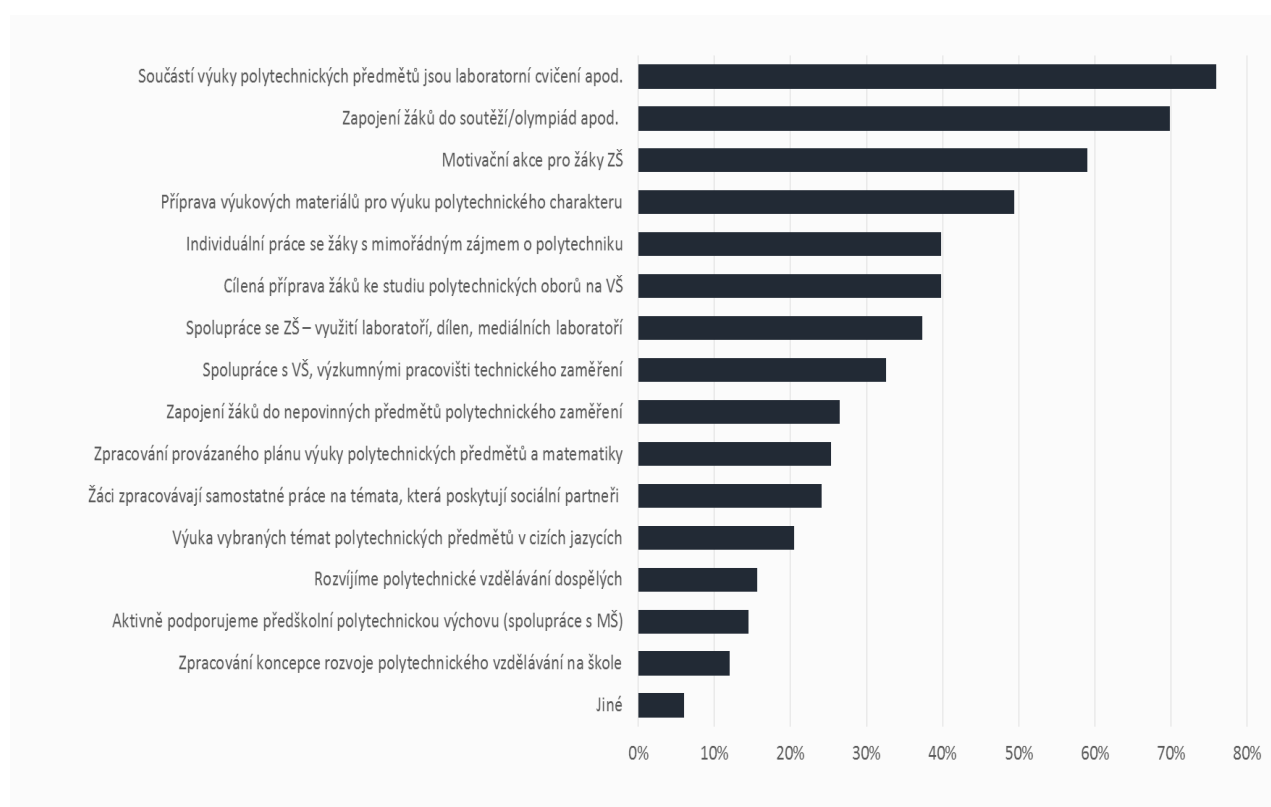
Tab. 6: Současná úroveň podpory polytechnického vzdělávání a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=34)	Průměrná úroveň	41%	+ 16%
	Základní úroveň	68%	+ 3%
	Mírně pokročilá úroveň	45%	+ 7%
	Pokročilá úroveň	52%	+ 14%
	Nejvyšší úroveň	28%	+ 23%
SOŠ (N=51)	Průměrná úroveň	40%	+ 17%
	Základní úroveň	71%	+ 2%
	Mírně pokročilá úroveň	45%	+ 6%
	Pokročilá úroveň	51%	+ 16%
	Nejvyšší úroveň	27%	+ 24%
Gymnázium (N=21)	Průměrná úroveň	48%	+ 23%
	Základní úroveň	76%	+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň	49%	+ 8%
	Pokročilá úroveň	64%	+ 14%
	Nejvyšší úroveň	30%	+ 37%
VOŠ (N=10)	Průměrná úroveň	46%	+ 15%
	Základní úroveň	30%	+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň	25%	+ 3%
	Pokročilá úroveň	67%	+ 7%
	Nejvyšší úroveň	36%	+ 28%
Praktická škola (N=13)	Průměrná úroveň	22%	+ 14%
	Základní úroveň	69%	+ 8%
	Mírně pokročilá úroveň	46%	+ 12%
	Pokročilá úroveň	22%	+ 14%
	Nejvyšší úroveň	9%	+ 15%

3.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

Většina škol v rámci podpory polytechnického vzdělávání realizuje začlenění laboratorních cvičení, pokusů nebo exkurzí do výuky polytechnických předmětů (76 %) a podílí se na zapojování žáků do soutěží/olympiád (70 %) a na organizaci motivačních akcí pro žáky ZŠ (59%).

Obr. 20: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory polytechnického vzdělávání aktivně podílí

- Napříč všemi typy škol figurují mezi nejčastěji uváděnými aktivitami na podporu polytechnického vzdělávání jednak realizace laboratorních cvičení, pokusů, exkurzí apod. v rámci výuky, jednak zapojení žáků do soutěží či olympiád apod.
- V případě SOU, SOŠ a praktických škol patří mezi další nejčastěji uváděné aktivity motivační akce pro žáky ZŠ.
- VOŠ a praktické školy se také často podílejí na přípravě výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru.
- Gymnázia uvádějí rovněž cílenou přípravu žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ.

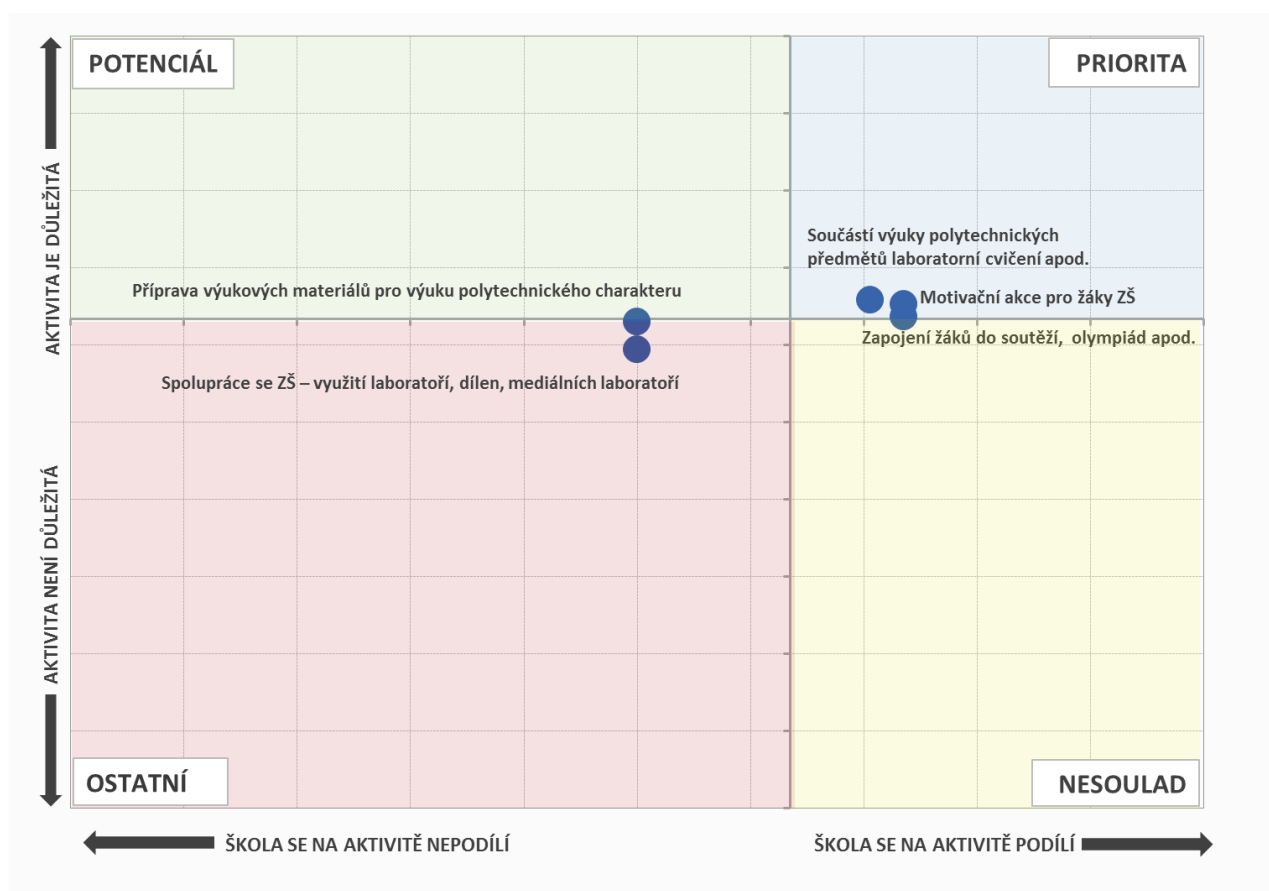
Tab. 7: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory polytechnického vzdělávání aktivně podílí – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod.	25	74%	58	70%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	25	74%	49	59%
	Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení apod.	24	71%	63	76%
SOŠ (N=51)	Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení apod.	42	82%	63	76%
	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod.	37	73%	58	70%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	34	67%	49	59%
Gymnázium (N=21)	Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení apod.	19	90%	63	76%
	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod.	19	90%	58	70%
	Cílená příprava žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ	16	76%	33	40%
VOŠ (N=10)	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod.	10	100%	58	70%
	Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení apod.	9	90%	63	76%
	Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru	8	80%	41	49%
Praktická škola (N=13)	Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru	7	54%	41	49%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	5	38%	49	59%
	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod.	4	31%	58	70%
	Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení apod.	4	31%	63	76%

3.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- V oblasti podpory a rozvoje polytechnického vzdělávání jsou pro SOU hlavními prioritami laboratorní cvičení, pokusy, exkurze apod., motivační akce pro žáky ZŠ a také zapojení žáků do soutěží či olympiád – tyto aktivity realizují školy nejčastěji a přikládají jim největší důležitost.
- Na ostatních aktivitách se školy podílejí v menší míře a přikládají jim spíše nižší důležitost.

Obr. 21: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

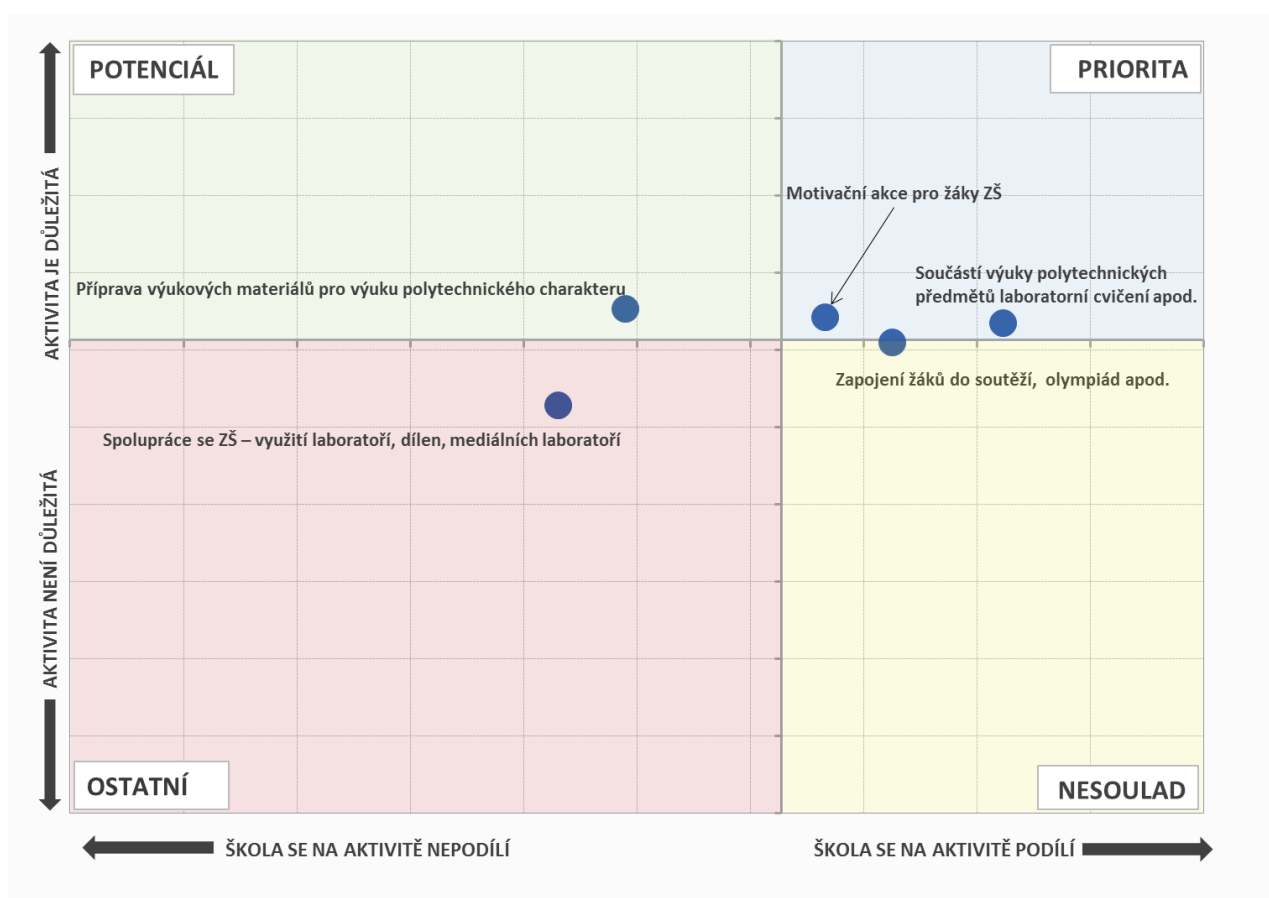

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Hlavními prioritami SOŠ jsou v oblasti polytechnického vzdělávání laboratorní cvičení, pokusy, exkurze apod. a motivační akce pro žáky ZŠ – tyto aktivity realizují školy v největší míře a také jim přiřkládají vyšší důležitost.
- Částečnou prioritou SOŠ je také zapojení žáků do soutěží a olympiád – na této činnosti se školy aktivně podílejí, její důležitost je však v porovnání s hlavními prioritami o něco nižší.
- Jako potenciál SOŠ lze označit přípravu výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru – na této činnosti se sice školy aktivně nepodílejí, nicméně jí přiřkládají vysokou důležitost.

Obr. 22: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

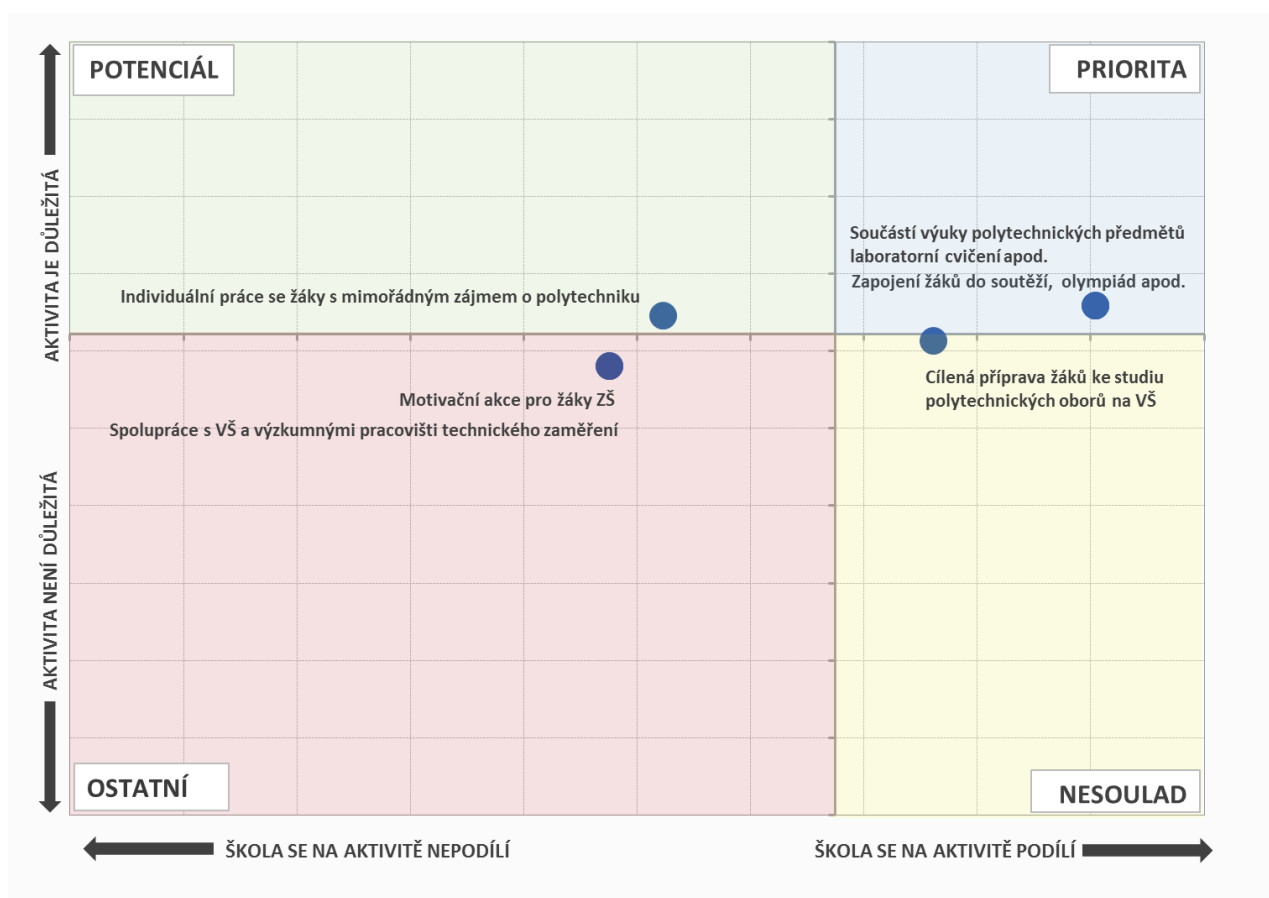

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Hlavní priority gymnázií v oblasti polytechnického vzdělávání představují jednak laboratorní cvičení, pokusy, exkurze apod., jednak zapojení žáků do soutěží či olympiád – na těchto aktivitách se školy intenzivně podílejí a považují je za důležité.
- Gymnázia realizují také cílenou přípravu žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ, nicméně této aktivitě přiřkládají o něco nižší důležitost.
- Za potenciál gymnázií lze označit individuální práci se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku – na této aktivitě se školy sice aktivně nepodílejí, nicméně ji považují za důležitou.

Obr. 23: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - gymnázia

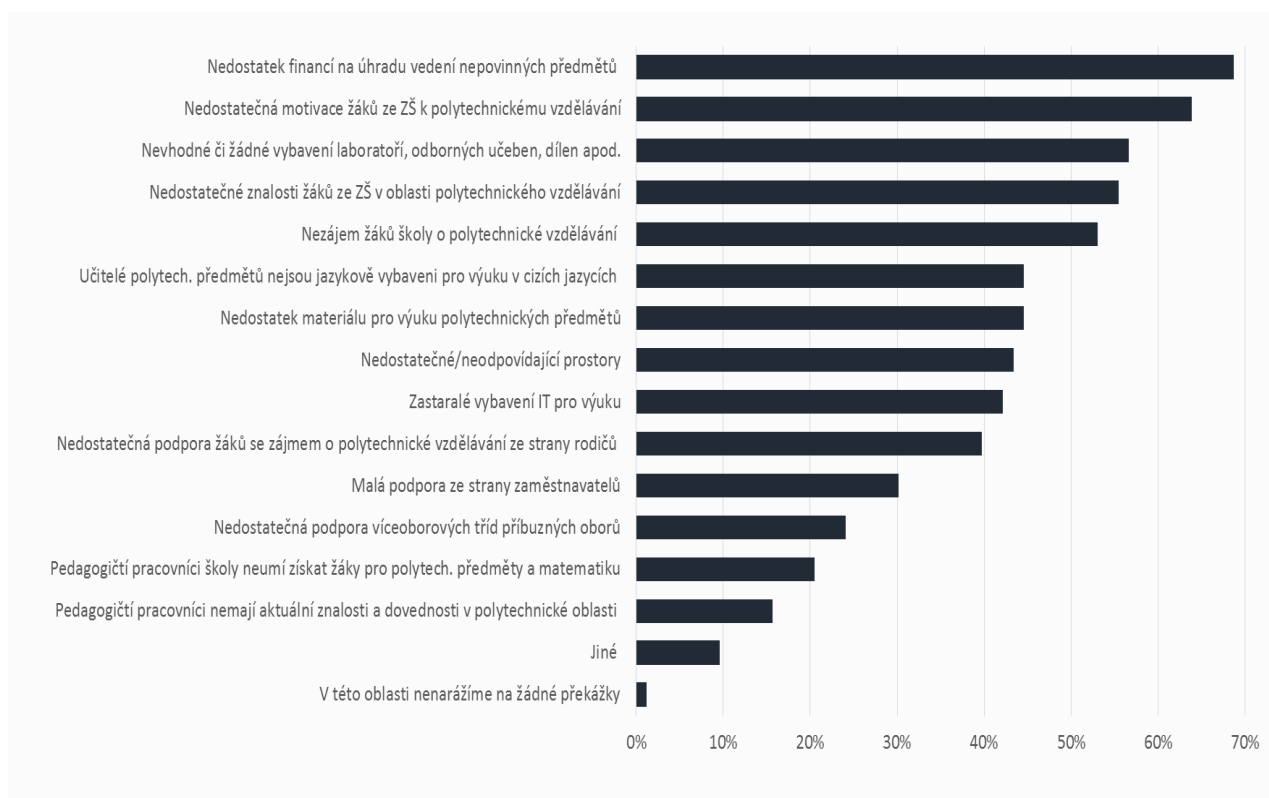

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

Školy při realizaci podpory polytechnického vzdělávání nejčastěji narážejí na nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (69 %) a nedostatečnou motivaci žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání (64 %). Mezi další nejčastěji zmiňované překážky patří nevhodné či žádné vybavení laboratoří a odborných učeben (57 %), nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (55 %) a nezájem žáků o polytechnické vzdělávání (53 %).

Obr. 24: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory polytechnického vzdělávání

- Napříč všemi typy škol je jednou z nejčastějších překážek v realizaci podpory polytechnického vzdělávání nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů a v případě SOU, SOŠ a VOŠ také nedostatečná motivace a nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání.
- Pro gymnázia jsou dalšími překážkami nevhodné vybavení laboratoří a odborných učeben (s touto překážkou se potýkají také praktické školy) a nedostatečná jazyková vybavenost učitelů polytechnických předmětů pro výuku v cizích jazycích.
- Pro praktické školy jsou dalšími překážkami nedostatečné či neodpovídající prostory, nezájem žáků a malá podpora ze strany zaměstnavatelů.

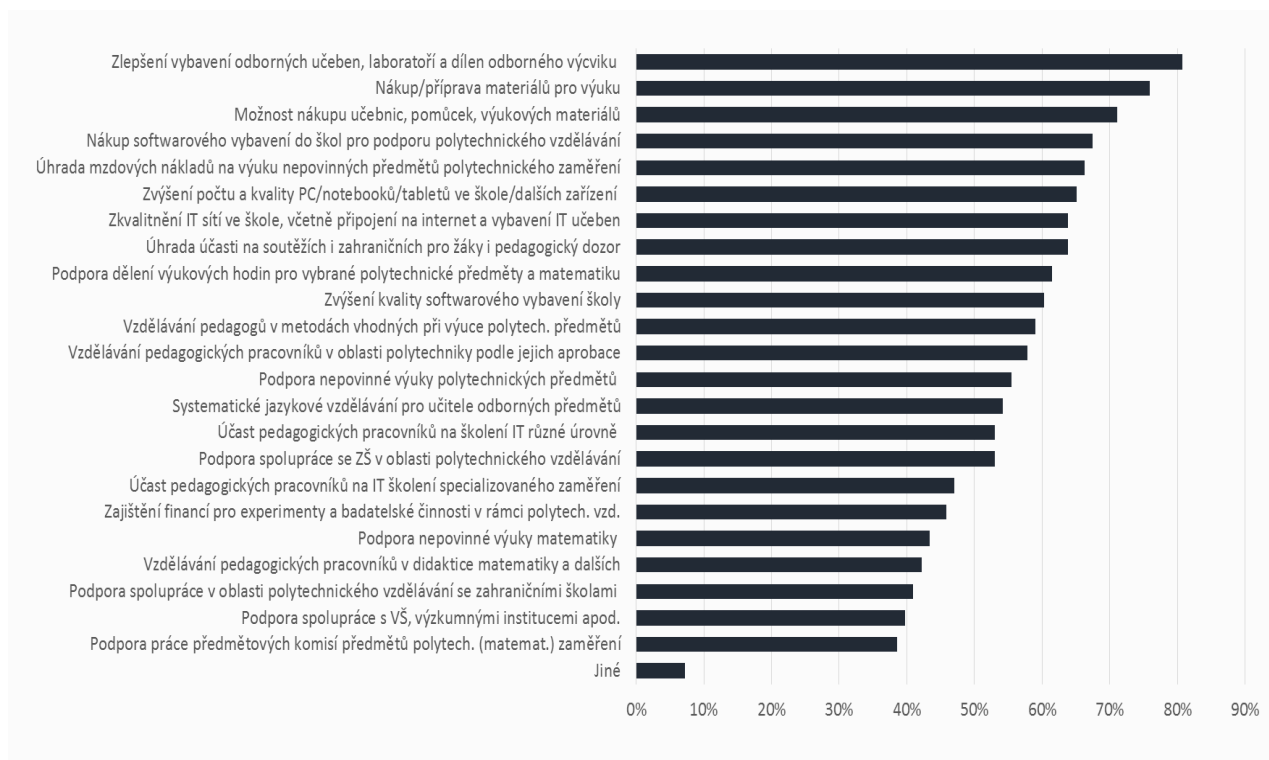
Tab. 8: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory polytechnického vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání	28	82%	53	64%
	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	24	71%	57	69%
	Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání	23	68%	46	55%
SOŠ (N=51)	Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání	38	75%	53	64%
	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	37	73%	57	69%
	Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání	34	67%	46	55%
Gymnázium (N=21)	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	17	81%	57	69%
	Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod.	13	62%	47	57%
	Učitelé polytech. předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v ciz. jaz.	13	62%	37	45%
VOŠ (N=10)	Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání	10	100%	53	64%
	Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání	10	100%	46	55%
	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	9	90%	57	69%
Praktická škola (N=13)	Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod.	8	62%	47	57%
	Nedostatečné/neodpovídající prostory	7	54%	36	43%
	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	6	46%	57	69%
	Nezájem žáků školy o polytechnické vzdělávání	6	46%	44	53%
	Malá podpora ze strany zaměstnavatelů	6	46%	25	30%

3.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Nejčastěji zmiňovanými opatřeními, která by školám pomohla v podpoře polytechnického vzdělávání, je zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen (81 %), nákup či příprava materiálů pro výuku (76 %) a možnost nákupu učebnic, pomůcek či výukových materiálů (71 %). Dále také nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání (67 %), úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření (66 %) či zvýšení počtu a kvality PC, notebooků či tabletů a dalších zařízení ve škole (65 %).

Obr. 25: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory polytechnického vzdělávání

- Pro SOU, SOŠ, gymnázia a VOŠ je nejčastěji zmiňovaným opatřením, které by školám pomohlo v realizaci podpory polytechnického vzdělávání, zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku.
- SOU dále uvádějí nákup či přípravu materiálů pro výuku a vzdělávání pedagogických pracovníků v metodách vhodných při výuce polytechnických předmětů a celkově v oblasti polytechniky.
- SOŠ by uvítaly také nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání, nákup či přípravu materiálů pro výuku a možnost nákupu učebnic, pomůcek a výukových materiálů.
- V případě gymnázií patří mezi nejčastěji zmiňované opatření, které by školám pomohlo v realizaci podpory polytechnického vzdělávání, také nákup či příprava materiálů pro výuku a úhrada účasti na soutěžích pro žáky i pedagogický sbor.
- Všem VOŠ by pomohlo zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen a zvýšení kvality softwarového vybavení školy.

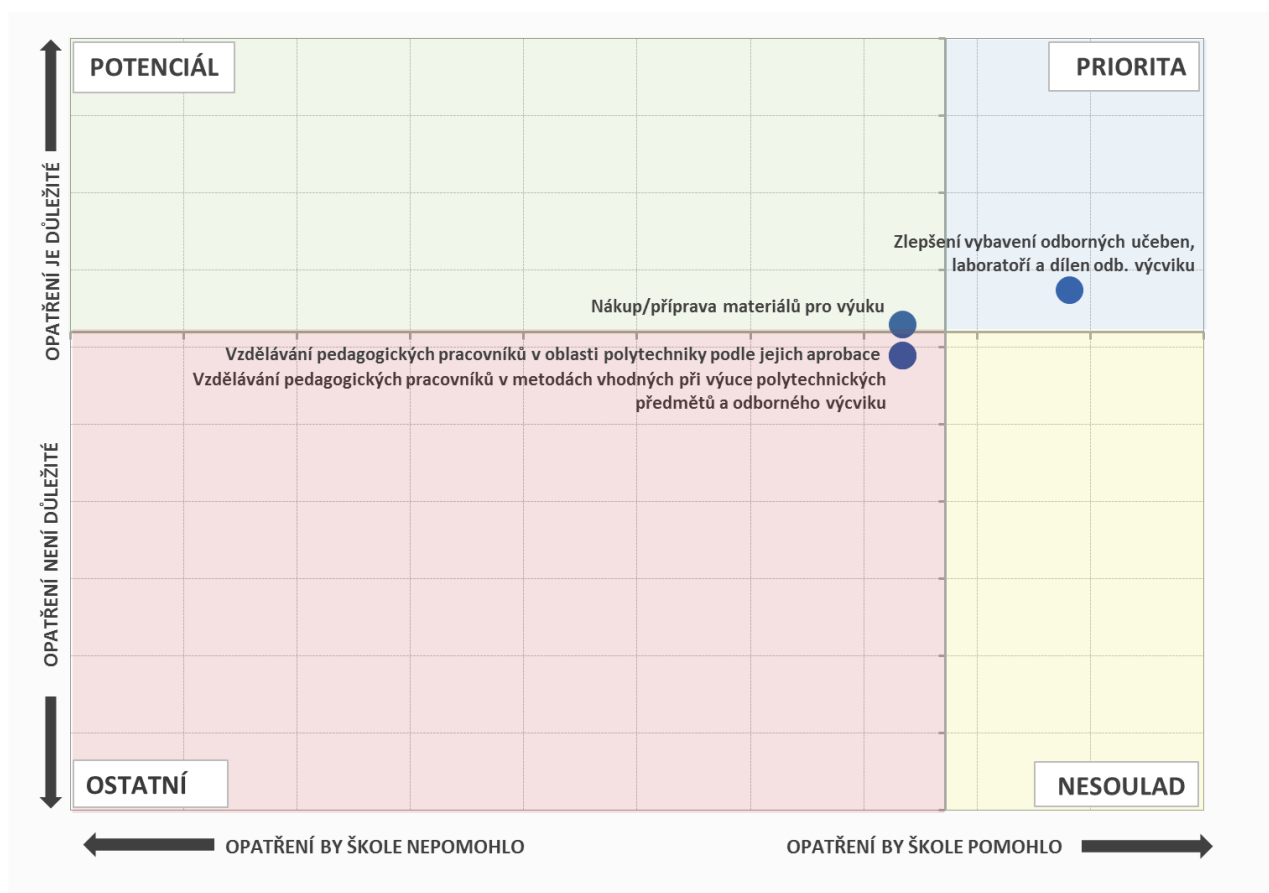
Tab. 9: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory polytechnického vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku	30	88%	67	81%
	Nákup/příprava materiálů pro výuku	25	74%	63	76%
	Vzdělávání pedagogů v metodách vhodných při výuce polytech. předmětů	25	74%	49	59%
	Vzdělávání pedagog. prac. v oblasti polytechniky podle jejich aprobace	25	74%	48	58%
SOŠ (N=51)	Zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku	45	88%	67	81%
	Nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytech. vzdělávání	40	78%	56	67%
	Nákup/příprava materiálů pro výuku	39	76%	63	76%
	Možnost nákupu učebnic, pomůcek, výukových materiálů	39	76%	59	71%
Gymnázium (N=21)	Zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku	18	86%	67	81%
	Nákup/příprava materiálů pro výuku	18	86%	63	76%
	Úhrada účasti na soutěžích i zahraničních pro žáky i pedagogický dozor	18	86%	53	64%
VOŠ (N=10)	Zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku	10	100%	67	81%
	Zvýšení kvality softwarového vybavení školy	10	100%	50	60%
Praktická škola (N=13)	Nákup/příprava materiálů pro výuku	9	69%	63	76%
	Možnost nákupu učebnic, pomůcek, výukových materiálů	8	62%	59	71%
	Účast pedagogických pracovníků na školení IT různé úrovně	8	62%	44	53%

3.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu polytechnického vzdělávání představuje hlavní prioritu SOU zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku – toto opatření by školám pomohlo jednoznačně v největší míře a školy mu přiřkládají i nejvyšší důležitost.
- Dalšímu rozvoji polytechnického vzdělávání v rámci SOU by mohl pomoci také nákup/příprava materiálů na výuku – ovšem v menší míře než uvedené prioritní opatření.

Obr. 26: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

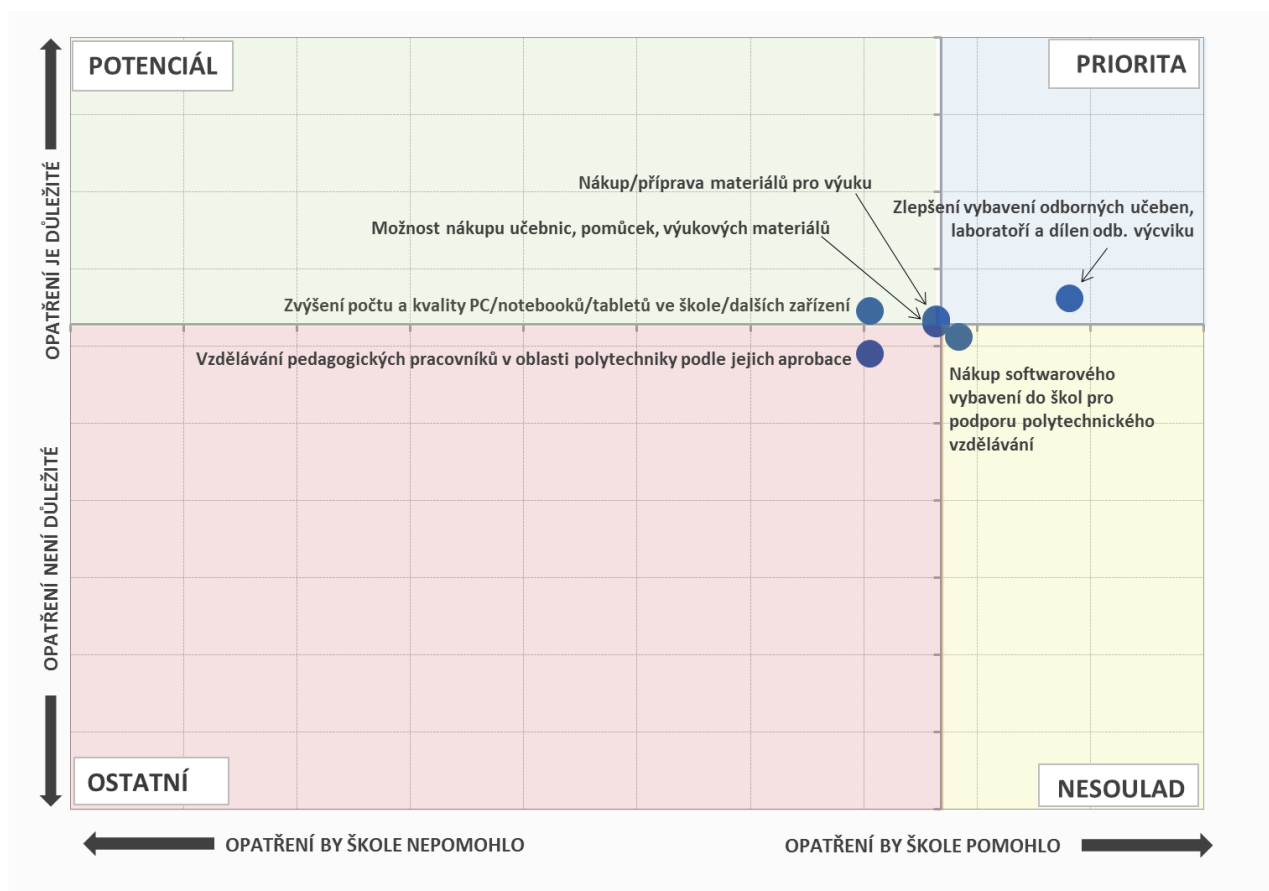

Pozn.: Do map jsou zaneseny čtyři nejčastěji zmiňované položky a jejich důležitost.

3.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu polytechnického vzdělávání představuje největší prioritu SOŠ zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku.
- Za důležité považují SOŠ rovněž nákup/přípravu materiálů pro výuku, zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ve škole a možnost nákupu učebnic, pomůcek a výukových materiálů.
- Pouze o něco menší důležitost přikládají SOŠ nákupu softwarového vybavení školy – opatření, které by školám v dalším rozvoji polytechnického vzdělávání rovněž pomohlo.

Obr. 27: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost – SOŠ

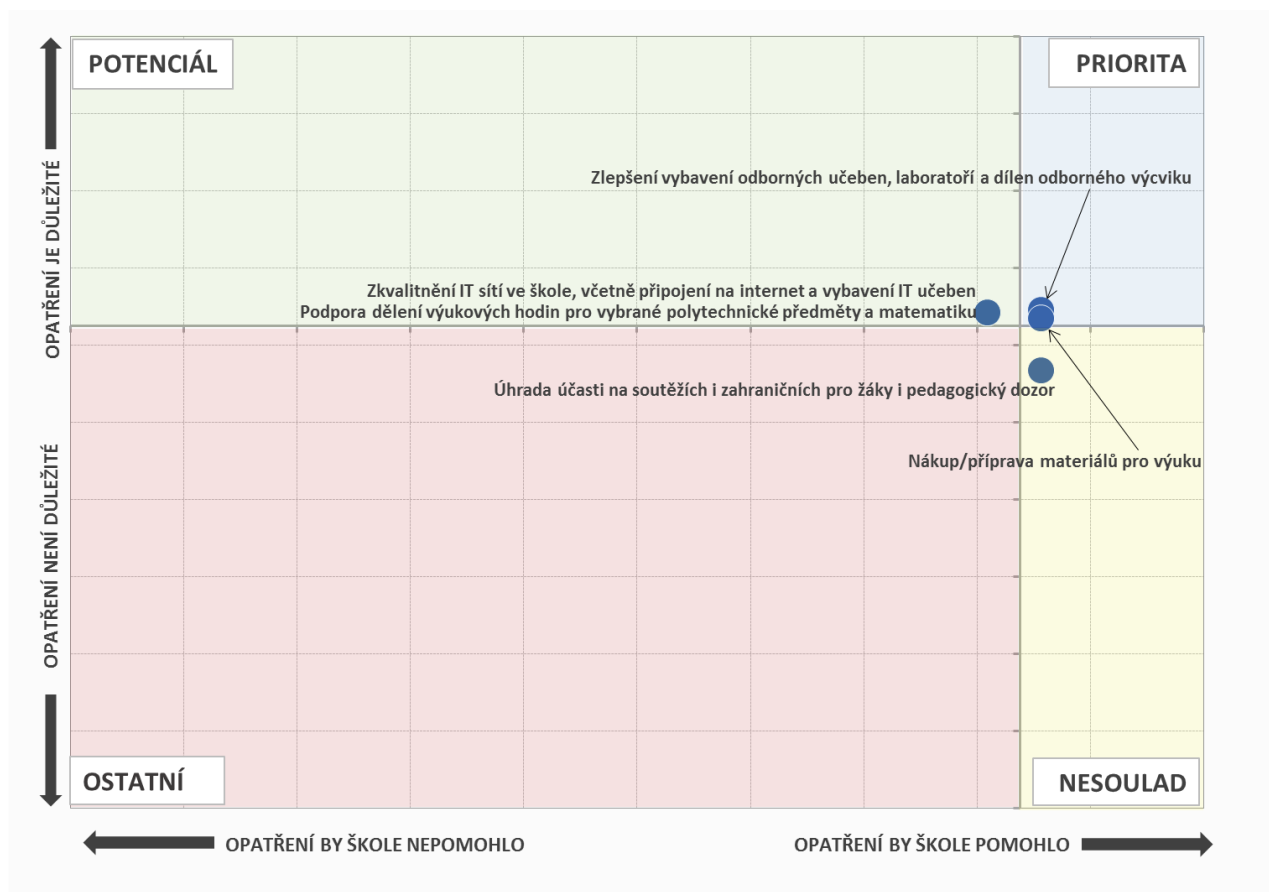

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu polytechnického vzdělávání lze za hlavní priority gymnázií označit zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen a nákup či přípravu materiálů pro výuku.
- Důležité je pro gymnázia rovněž zkvalitnění IT sítí ve škole a podpora dělení výukových hodin pro vybrané polytechnické předměty a matematiku, ačkoli by školám pomohlo v menší míře než výše zmiňovaná prioritní opatření.
- Školám by dále pomohla úhrada účasti na soutěžích pro žáky i pedagogický dozor navzdory tomu, že toto opatření nepovažují za příliš důležité.

Obr. 28: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost – gymnázia

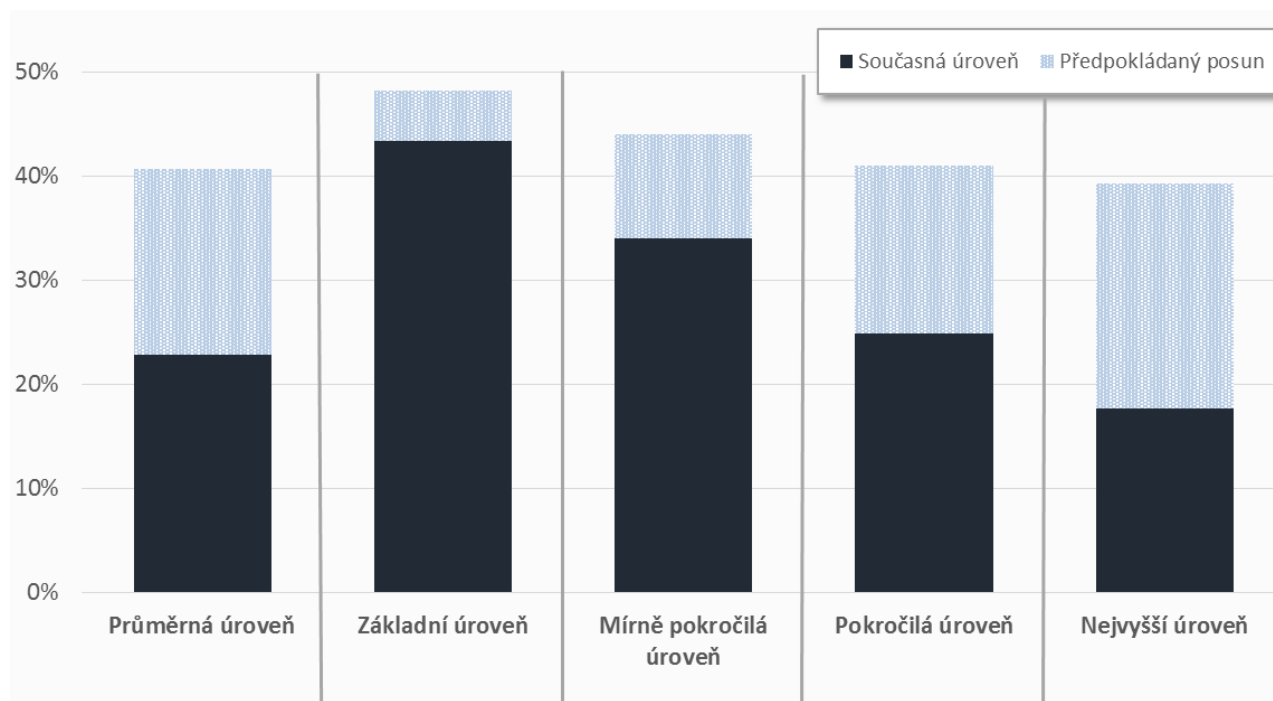
Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

4.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Podporu kompetencí k podnikavosti rozvíjí relativně nejvíce škol na základní úrovni a v rámci zadání RVP (43 %), případně vyvíjejí činnosti na mírně pokročilé úrovni – podpora podnikavosti probíhá v podobě dílčích aktivit, nad rámec RVP (34 %). Školy mají nicméně zájem tuto oblast dále rozvíjet. Výrazný posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně, kdy je podpora kompetencí k podnikavosti jednou z priorit školy (předpokládaný posun o 22 %), a pokročilé úrovni – školy mají zájem systematicky rozvíjet podporu kompetencí k podnikavosti (předpokládaný posun o 16 %).

Obr. 29: Současná úroveň podpory kompetencí k podnikavosti a předpokládaný posun

Základní úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá na informativní bázi, škola tuto oblast podporuje tak, jak je zadáno v RVP.

Mírně pokročilá úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá pouze v podobě dílčích aktivit, bez celkové strategie (zapojení do projektů ESF, mezinárodních programů Leonardo Da Vinci, využití těchto zkušeností bez celkové koncepce).

Pokročilá úroveň – systematický a aktivní rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti (škola spolupracuje s celorepublikovými iniciativami na podporu podnikavosti – CEFIF, spoluúčast na projektech na celostátní nebo krajské úrovni, pravidelné využívání informací a podnětů k rozvoji oblasti).

Nejvyšší úroveň – systematický rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti je jednou z priorit školy, pro oblast je vyčleněn pracovník školy, který se o aktivity podporující podnikavost a koordinaci učitelů a je doplňován dalšími dílčími aktivitami (projektové dny, konzultace a exkurze, aktivní zapojení žáků do vedení vyučování, kooperace s podnikateli z okolí).

➤ Většina SOU a SOŠ realizuje podporu kompetencí k podnikavosti formou dílčích aktivit bez celkové strategie (mírně pokročilá úroveň) či na základní úrovni dle zadání RVP. V rámci SOU

i SOŠ je nicméně patrný zájem o systematické rozvíjení kompetencí k podnikavosti na vyšší úrovni.

- VOŠ podporují podnikavost především na nejvyšší úrovni (systematický rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti je jednou z priorit školy – 36 %) či pokročilé úrovni (mají zpracovanou celkovou koncepci a strategii rozvoje podnikavosti – 30 %).
- Podpora kompetencí k podnikavosti probíhá na většině gymnázií pouze ve své základní podobě, v rámci RVP (základní úroveň – 50 %). Předpokládaný posun je v případě gymnázií spíše nižší - výraznější posun lze nicméně očekávat v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 19 %).
- Praktické školy realizují činnosti, jež spadají především do základní úrovně (46 %). Školy mají nicméně zájem o další rozvíjení podnikavosti na nejvyšší (předpokládaný posun o 13 %) a základní úrovni (předpokládaný posun o 12 %).

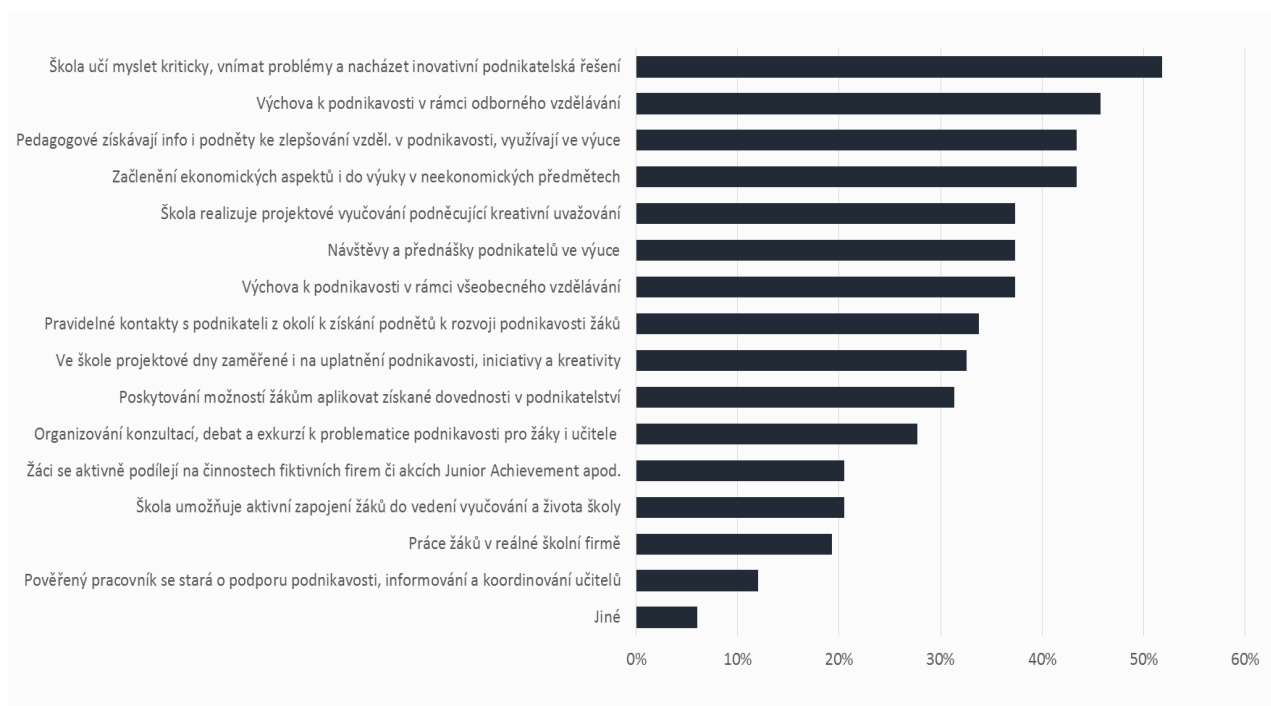
Tab. 10: Současná úroveň podpory kompetencí k podnikavosti a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=34)	Průměrná úroveň	21%	+ 19%
	Základní úroveň	40%	+ 4%
	Mírně pokročilá úroveň	40%	+ 10%
	Pokročilá úroveň	22%	+ 17%
	Nejvyšší úroveň	15%	+ 23%
SOŠ (N=51)	Průměrná úroveň	29%	+ 21%
	Základní úroveň	38%	+ 3%
	Mírně pokročilá úroveň	41%	+ 8%
	Pokročilá úroveň	31%	+ 18%
	Nejvyšší úroveň	23%	+ 26%
Gymnázium (N=21)	Průměrná úroveň	21%	+ 16%
	Základní úroveň	50%	+ 5%
	Mírně pokročilá úroveň	29%	+ 13%
	Pokročilá úroveň	22%	+ 12%
	Nejvyšší úroveň	17%	+ 19%
VOŠ (N=10)	Průměrná úroveň	33%	+ 16%
	Základní úroveň	25%	+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň	28%	+ 3%
	Pokročilá úroveň	30%	+ 13%
	Nejvyšší úroveň	36%	+ 23%
Praktická škola (N=13)	Průměrná úroveň	10%	+ 11%
	Základní úroveň	46%	+ 12%
	Mírně pokročilá úroveň	15%	+ 10%
	Pokročilá úroveň	9%	+ 10%
	Nejvyšší úroveň	8%	+ 13%

4.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci podpory kompetencí k podnikavosti se školy zaměřují především na výuku žáků myslet kriticky a nacházet inovativní podnikatelská řešení (52 %); dalšími významněji zastoupenými činnostmi, které školy realizují v rámci této oblasti, jsou výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání (46 %), získávání informací a podnětů ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti ze strany pedagogů (43 %) či začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech (43 %).

Obr. 30: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory kompetencí k podnikavosti aktivně podílí

- Pro SOU, SOŠ, a VOŠ je nejčastější či druhou nejčastější deklarovanou aktivitou výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání. Další významnou činností je pro tyto typy škol i praktické školy začlenění ekonomických aspektů výuky i v neekonomických předmětech. Pro SOU jsou významnou činností také návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce. SOŠ, VOŠ a praktické školy zdůrazňují také výchovu ke kritickému myšlení. VOŠ a praktické školy rovněž poměrně často uvádějí, že pedagogové získávají informace a podněty ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti.
- Nejčastěji uváděnými aktivitami v případě gymnázií jsou jednak výchova ke kritickému myšlení a nalézání inovativních řešení, jednak výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání. Gymnázia také realizují projektové vyučování podněcující kreativní uvažování.

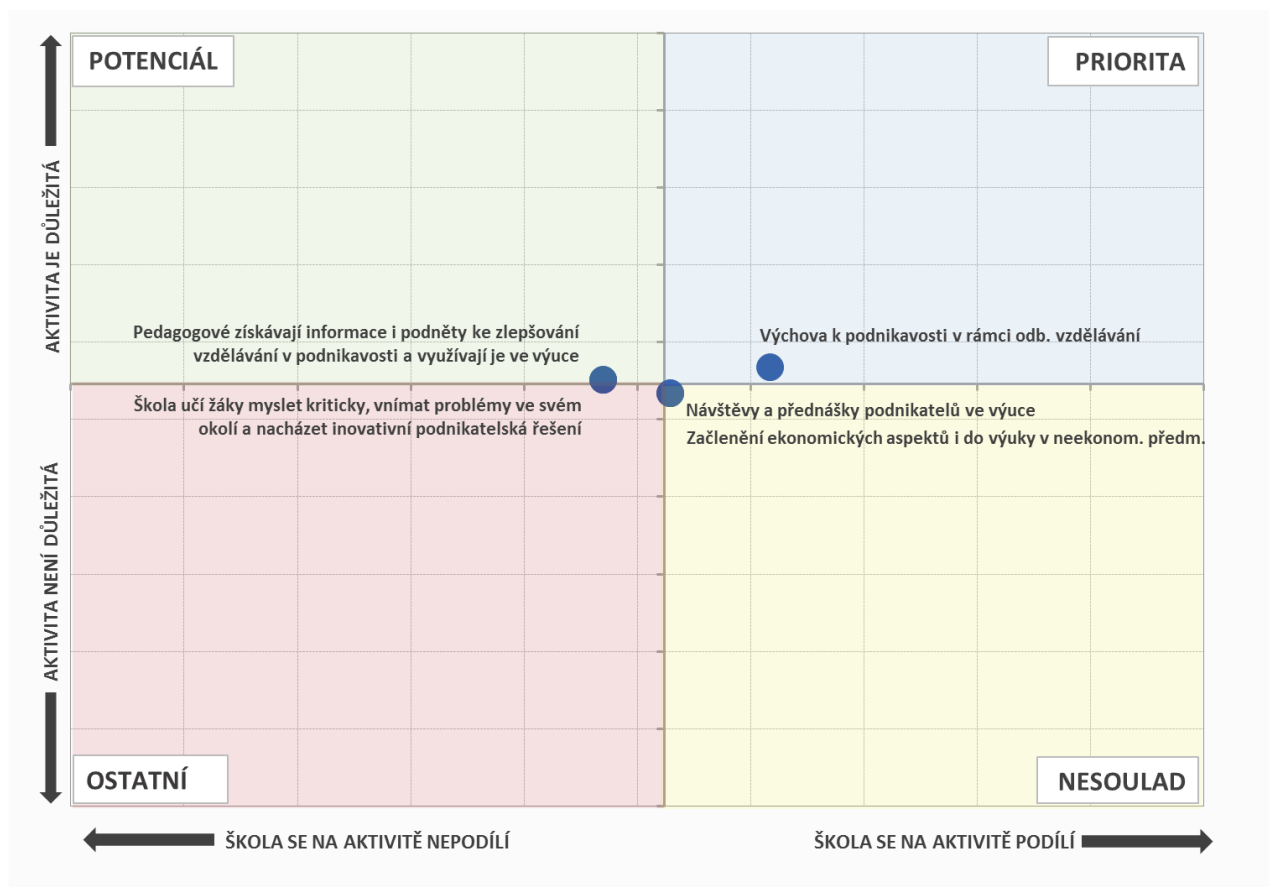
Tab. 11: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory kompetencí k podnikavosti aktivně podílí - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání	21	62%	38	46%
	Začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech	18	53%	36	43%
	Návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce	18	53%	31	37%
SOŠ (N=51)	Výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání	33	65%	38	46%
	Škola učí myslet kriticky, vnímat problémy a nacházet inovativní podnikatelská řešení	30	59%	43	52%
	Začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech	27	53%	36	43%
Gymnázium (N=21)	Škola učí myslet kriticky, vnímat problémy a nacházet inovativní podnikatelská řešení	12	57%	43	52%
	Výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání	12	57%	31	37%
	Škola realizuje projektové vyučování podněcující kreativní uvažování	10	48%	31	37%
VOŠ (N=10)	Začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech	9	90%	36	43%
	Výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání	7	70%	38	46%
	Škola učí myslet kriticky, vnímat problémy a nacházet inovativní podnikatelská řešení	6	60%	43	52%
	Pedagogové získávají info i podněty ke zlepšování vzděl. v podnikavosti, využívají ve výuce	6	60%	36	43%
	Organizování konzultací, debat a exkurzí k problematice podnikavosti pro žáky i učitele	6	60%	23	28%
Praktická škola (N=13)	Pedagogové získávají info i podněty ke zlepšování vzděl. v podnikavosti, využívají ve výuce	5	38%	36	43%
	Poskytování možností žákům aplikovat získané dovednosti v podnikatelství	5	38%	26	31%
	Začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech	4	31%	36	43%
	Škola učí myslet kriticky, vnímat problémy a nacházet inovativní podnikatelská řešení	4	31%	43	52%

4.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí - SOU

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě představuje hlavní prioritu SOU výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání.
- Určitý potenciál představuje získávání informací a podnětů ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti ze strany pedagogů a výchova žáků ke kritickému myšlení, vnímání problémů a nacházení inovativních řešení – tyto aktivity považují SOU za spíše důležité, nicméně se jim věnují v menší míře než jiným činnostem.
- Pouze o něco málo méně důležité jsou pro SOU návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce a začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech.

Obr. 31: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

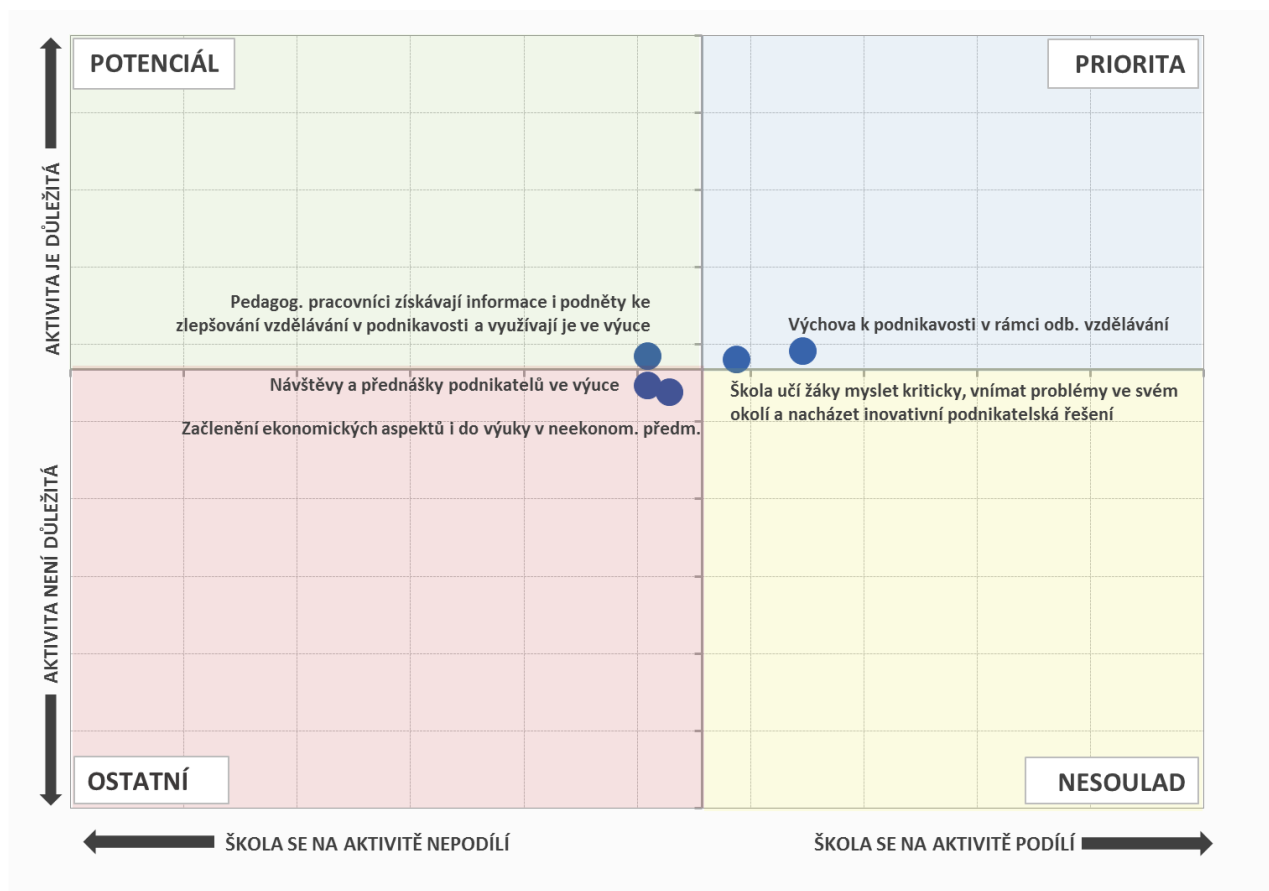

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě lze mezi priority SOŠ zařadit výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání a učení žáků myslet kriticky, vnímat problémy a nacházet inovativní podnikatelská řešení.
- Jako určitý potenciál lze označit získávání informací a podnětů ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti ze strany pedagogů - tuto aktivitu považují SOŠ za důležitou, nicméně se jí věnují v menší míře než jiným činnostem.

Obr. 32: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

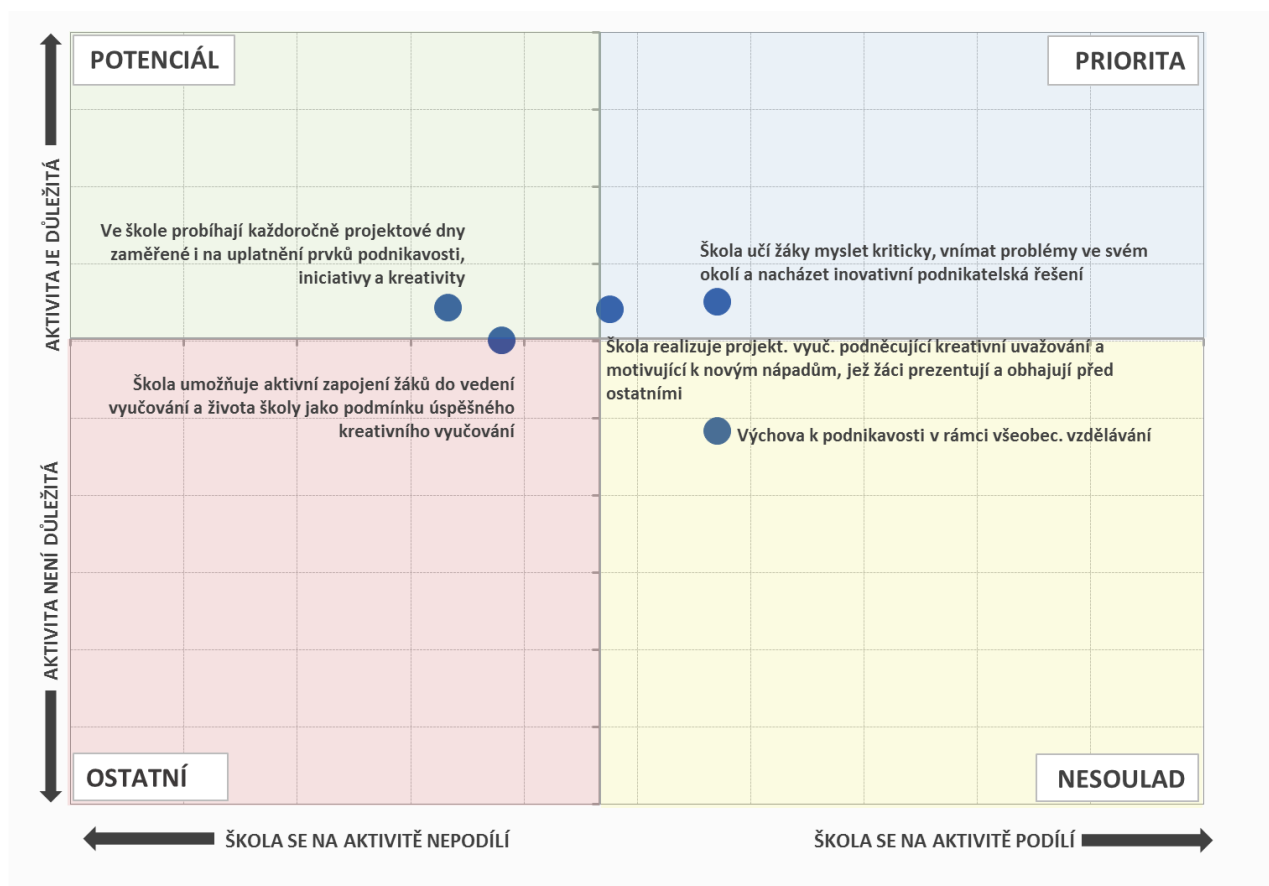

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě představuje hlavní priority gymnázií jednak výuka ke kritickému myšlení, vnímání problémů a hledání inovativních řešení, jednak realizace projektového vyučování podnětujícího kreativní uvažování.
- Za potenciál gymnázií lze označit především realizaci projektových dnů zaměřených i na uplatnění prvků podnikavosti, iniciativy a kreativity.
- Gymnázia se zaměřují rovněž na výchovu k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání, nicméně v porovnání s jinými aktivitami jí přiřkládají nižší důležitost.

Obr. 33: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost – gymnázia

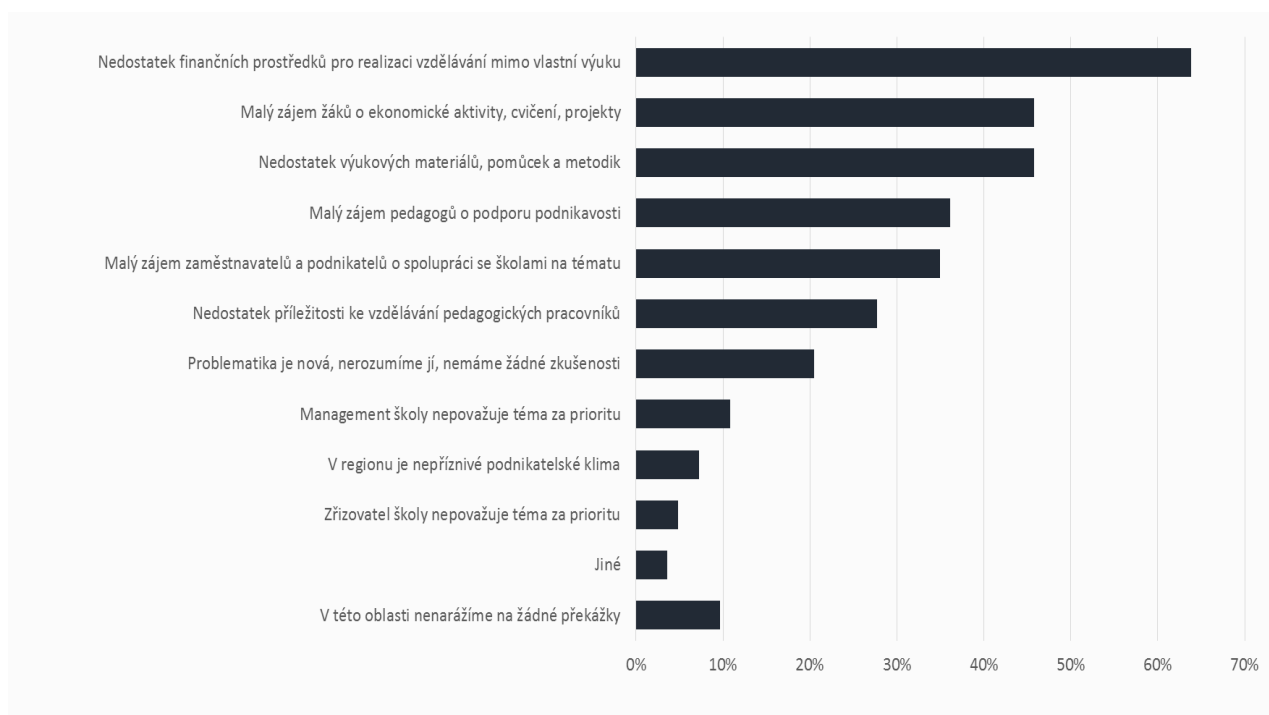

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

Školy při realizaci podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě nejčastěji narážejí na nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku (64 %), dále také na malý zájem žáků o ekonomické aktivity (46 %), nedostatek výukových materiálů a pomůcek (46 %), malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti (36 %) či malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu (35 %).

Obr. 34: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory kompetencí k podnikavosti.

- Napříč všemi typy škol figurují mezi hlavními překážkami v realizaci podpory kompetencí k podnikavosti nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku, malý zájem žáků o ekonomické aktivity a (s výjimkou praktických škol) také nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik.
- Gymnázia identifikovala jako další překážku v realizaci podpory kompetencí k podnikavosti rovněž malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti.
- Praktické školy zařadily mezi hlavní překážky (kromě výše uvedeného) také malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami.

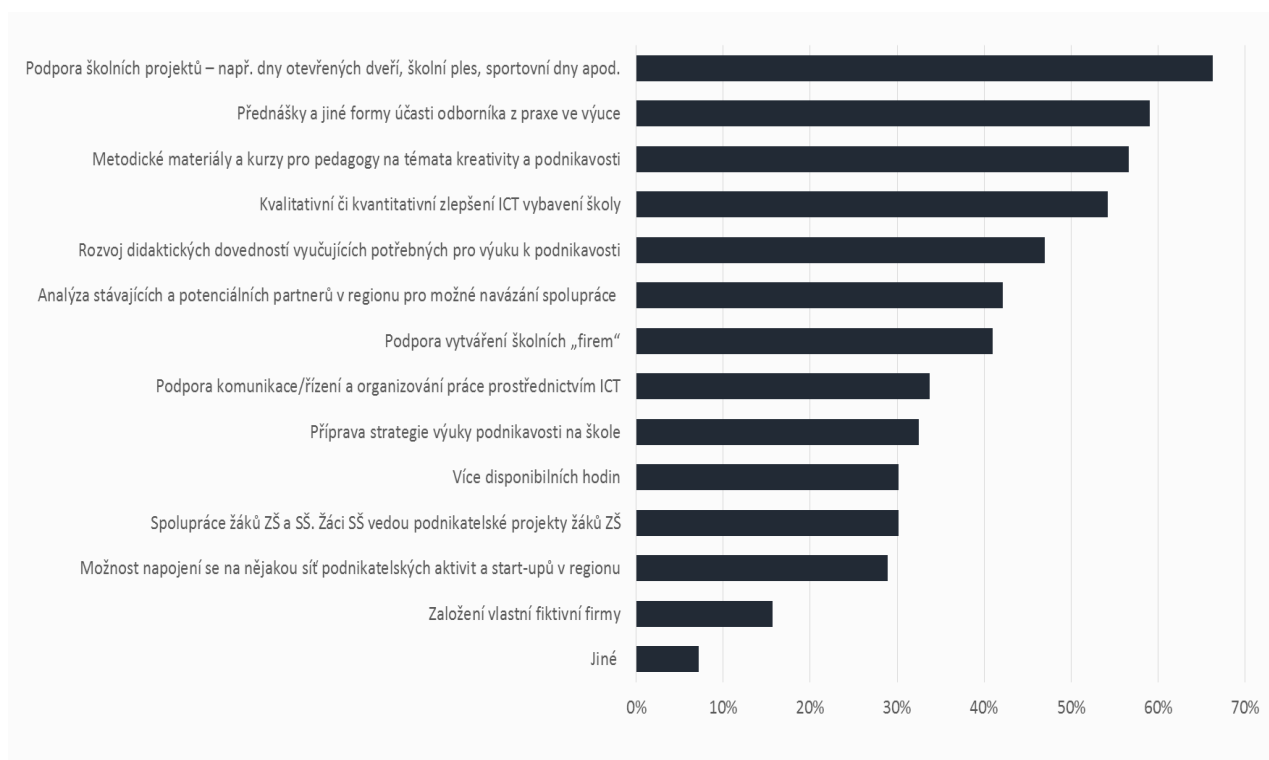
Tab. 12: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory kompetencí k podnikavosti - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Nedostatek fin. prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	25	64%	53	64%
	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	20	46%	38	46%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	19	46%	38	46%
SOŠ (N=51)	Nedostatek fin. prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	37	73%	53	64%
	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	26	51%	38	46%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	26	51%	38	46%
Gymnázium (N=21)	Malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti	12	57%	30	36%
	Nedostatek fin. prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	10	48%	53	64%
	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	7	33%	38	46%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	7	33%	38	46%
VOŠ (N=10)	Nedostatek fin. prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	7	70%	53	64%
	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	6	60%	38	46%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	6	60%	38	46%
Praktická škola (N=13)	Nedostatek fin. prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	7	54%	53	64%
	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	6	46%	38	46%
	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu	6	46%	29	35%

4.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by v oblasti rozvoje kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě nejvíce pomohla tato opatření: podpora školních projektů (66 %), přednášky a jiné formy účasti odborníků z praxe ve výuce (59 %), metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (57 %) a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (54 %).

Obr. 35: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory kompetencí k podnikavosti

- V rámci všech typů škol jsou mezi opatření, která by školám pomohla v rozvoji kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, řazeny podpora školních projektů, metodické materiály a kurzy pro pedagogy orientované na témata kreativity a podnikavosti a (s výjimkou praktických škol) také přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce.
- Pro gymnázia představují další významná opatření také zlepšení ICT vybavení školy a rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti.
- Praktické školy řadí mezi nejdůležitější opatření také analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu pro možné navázání spolupráce.

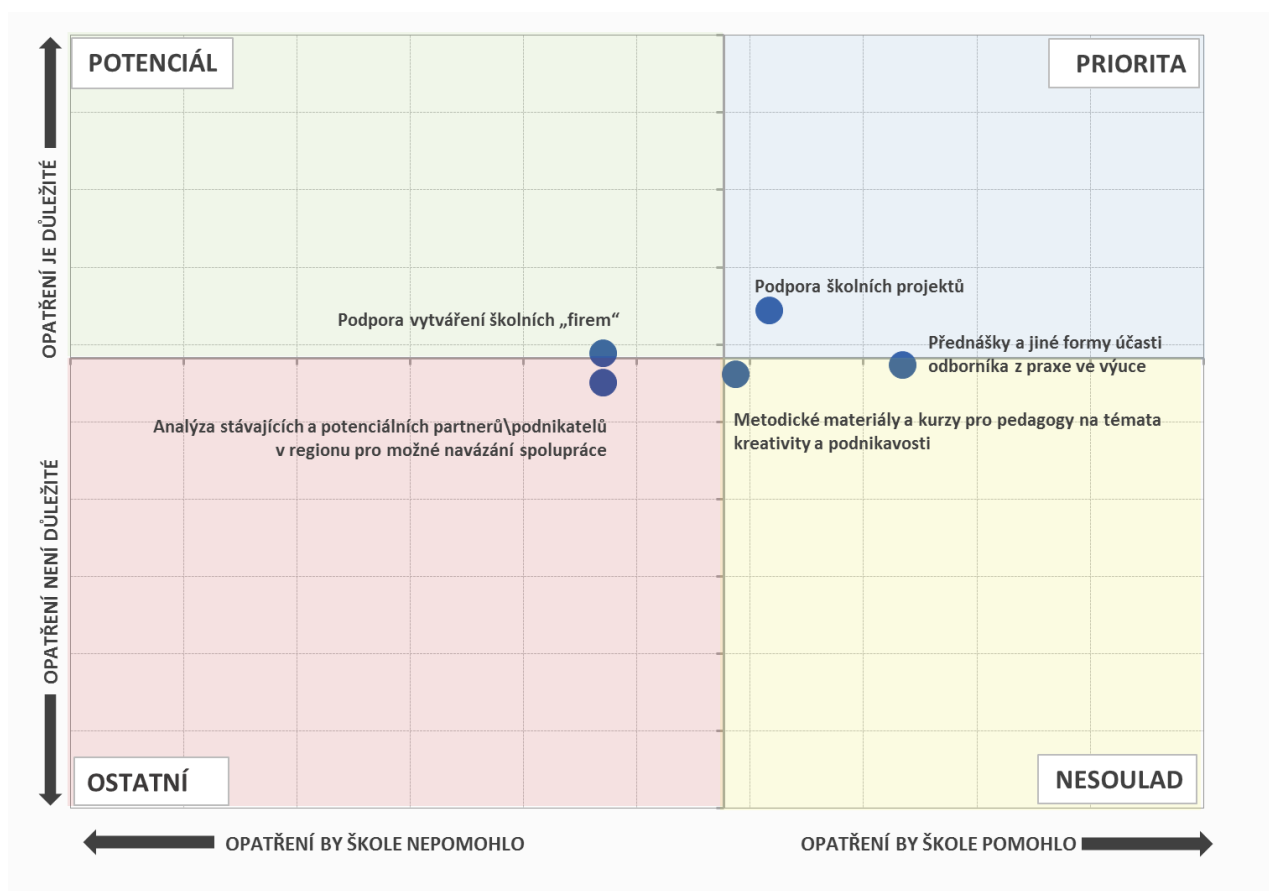
Tab. 13: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory kompetencí k podnikavosti - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	25	74%	49	59%
	Podpora školních projektů – např. dny otevřených dveří, školní ples, sportovní dny apod.	21	62%	55	66%
	Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti	20	59%	47	57%
SOŠ (N=51)	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	35	69%	49	59%
	Podpora školních projektů – např. dny otevřených dveří, školní ples, sportovní dny apod.	35	69%	55	66%
	Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti	30	59%	47	57%
Gymnázium (N=21)	Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy	15	71%	45	54%
	Podpora školních projektů – např. dny otevřených dveří, školní ples, sportovní dny apod.	14	67%	55	66%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	10	48%	49	59%
	Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti	10	48%	47	57%
	Rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti	10	48%	39	47%
VOŠ (N=10)	Podpora školních projektů – např. dny otevřených dveří, školní ples, sportovní dny apod.	8	80%	55	66%
	Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti	8	80%	47	57%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	7	70%	49	59%
Praktická škola (N=13)	Podpora školních projektů – např. dny otevřených dveří, školní ples, sportovní dny apod.	7	54%	55	66%
	Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti	7	54%	47	57%
	Analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu pro možné navázání spolupráce	6	46%	35	42%

4.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě je hlavní prioritou SOU podpora školních projektů – tomuto opatření je přikládána nejvyšší důležitost.
- Určitý potenciál SOU představuje podpora vytváření školních firem – toto opatření považují SOU za spíše důležité, nicméně v porovnání s jinými je méně potřebné.
- SOU by pomohla také realizace přednášek a jiných forem účasti odborníka z praxe či metodické materiály a kurzy pro pedagogy, nicméně v porovnání s jinými opatřeními jim SOU přikládají o něco menší důležitost.

Obr. 36: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

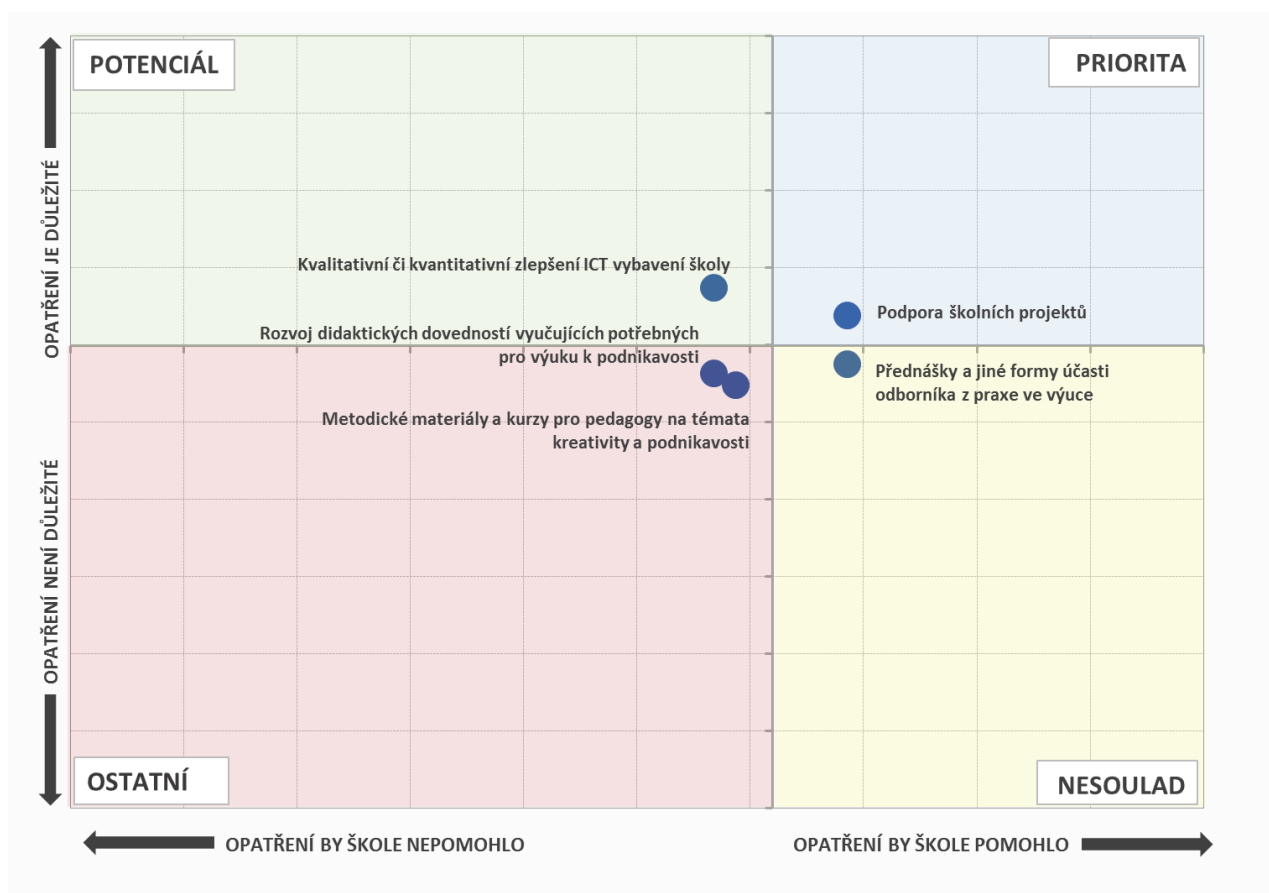

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě představuje největší prioritu SOŠ podpora školních projektů.
- Hlavním potenciálem SOŠ je kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy – tomuto opatření je přikládána nejvyšší důležitost, ačkoli v porovnání s jinými je využitelné v menší míře.
- Realizace přednášek a jiných forem účasti odborníka z praxe je rovněž označována za potřebnou, nicméně v porovnání s jinými opatřeními jí SOŠ přikládají menší důležitost.

Obr. 37: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

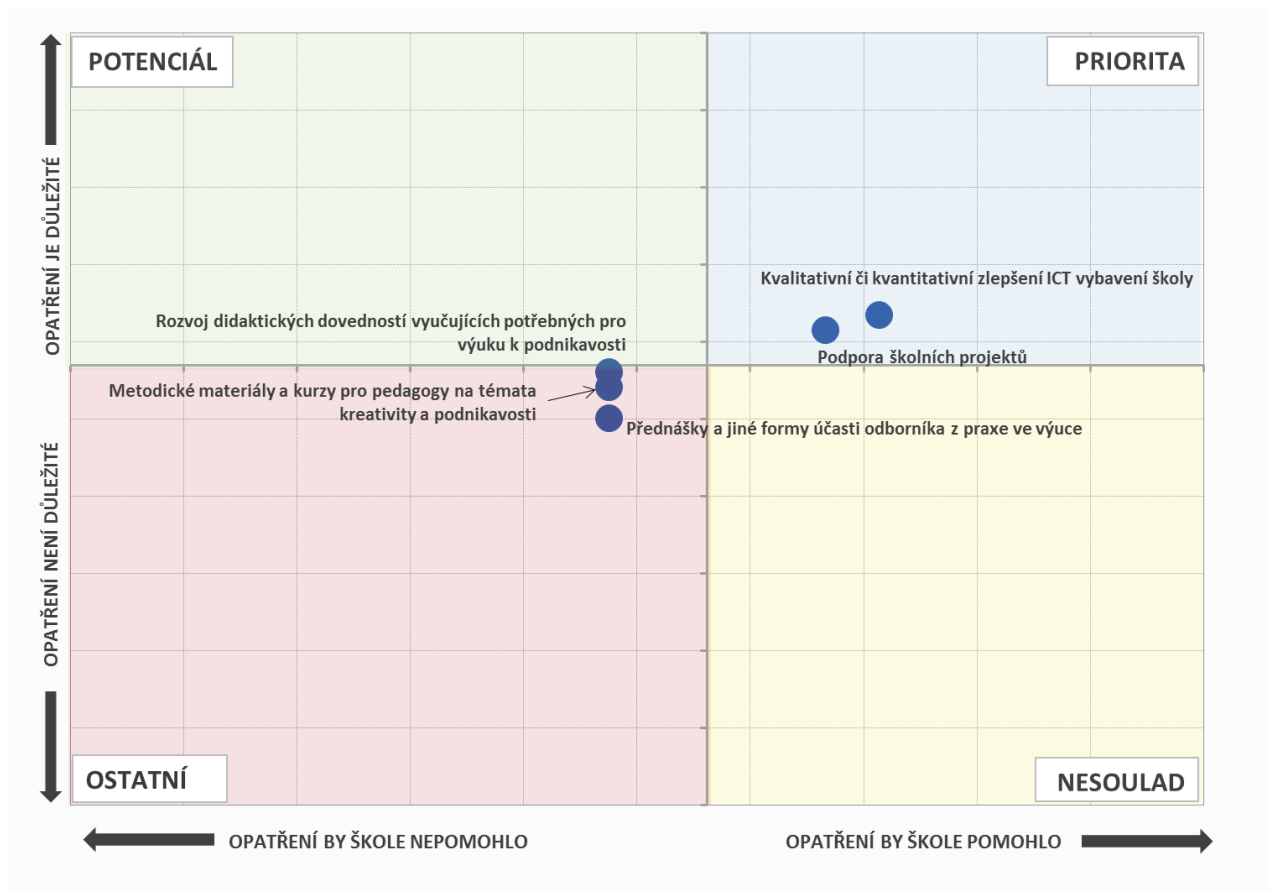

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě představují hlavní priority gymnázií kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy a podpora školních projektů – tato opatření jsou z pohledu gymnázií nejvíce potřebná a je jim přikládána i nejvyšší důležitost.
- Ostatním opatřením přisuzují gymnázia menší důležitost a domnívají se, že jsou spíše méně potřebná.

Obr. 38: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - gymnázia

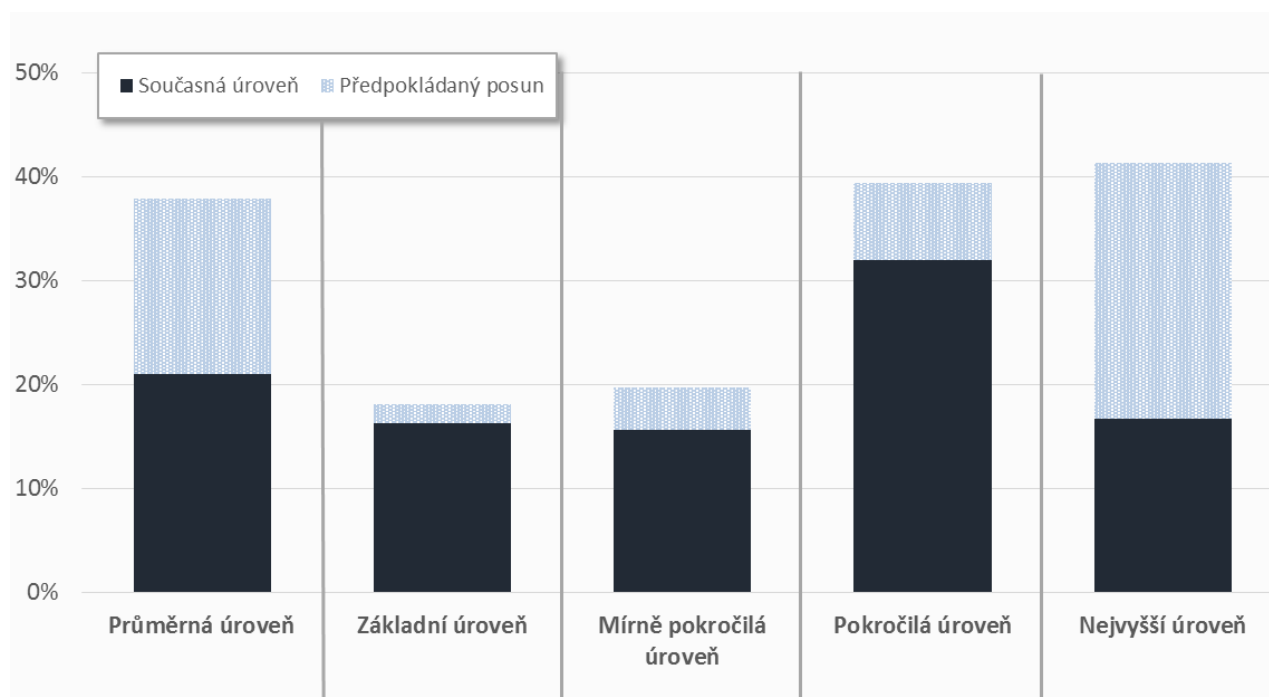
Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5. Rozvoj školy jako centra celoživotního učení

5.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Přibližně 32 % škol se snaží celoživotní učení dále rozvíjet a realizuje aktivity spadající především do pokročilé úrovně. Z níže přiloženého grafu je patrné, že školy mají zájem hlavně o systematické rozvíjení této oblasti a realizaci aktivit zařaditelných do nejvyšší úrovně (předpokládaný posun na nejvyšší úrovni o 25 %), případně do pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 7 %).

Obr. 39: Současná úroveň rozvoje školy jako centra celoživotního učení a předpokládaný posun

Základní úroveň – dalším vzděláváním se škola nezabývá, není součástí vize školy.

Mírně pokročilá úroveň – další vzdělávání je realizováno pouze okrajově, prostřednictvím dílčích aktivit.

Pokročilá úroveň – škola se snaží další vzdělávání rozvíjet (občanská spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, lektory dalšího vzdělávání jsou pracovníci školy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, škola je autorizovanou osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb.).

Nejvyšší úroveň – další vzdělávání je plnohodnotnou součástí práce školy a je systematicky rozvíjeno (spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, realizace kurzů pro samoplátce, příprava programů dalšího vzdělávání, škola je autorizovanou osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb. a realizuje kurzy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, většina lektorů prošla vzděláváním v oblasti lektorských dovedností, realizace zájmového a občanského vzdělávání).

- SOU, SOŠ a VOŠ relativně nejčastěji realizují činnosti, které celoživotní učení dále rozvíjejí (pokročilá úroveň), VOŠ se ve větší míře zaměřují také na aktivity, které v sobě obsahují prvky systematického rozvoje této oblasti (nejvyšší úroveň – 36 %). V případě SOU, SOŠ i VOŠ lze předpokládat nejvýraznější posun v rámci nejvyšší úrovně – SOU, SOŠ i VOŠ mají zájem oblast celoživotního učení dále rozvíjet systematicky.

- Gymnázia se z hlediska realizace činností v oblasti celoživotního učení nacházejí především na základní úrovni a touto oblastí se příliš nezabývají (31 %), případně ji rozvíjejí spíše okrajově (mírně pokročilá úroveň – 16 %). Předpokládaný posun je v případě gymnázií obecně spíše nízký, nejvyšší posun lze očekávat v rámci nejvyšší (předpokládaný posun o 14 %), případně pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 10 %).
- Praktické školy se rozvíjení celoživotního učení věnují nejčastěji pouze na základní úrovni (31 %), v menší míře se pak soustředí na činnosti, které celoživotní učení dále rozvíjejí (pokročilá úroveň – 13 %), případně tuto oblast rozvíjejí spíše okrajově (mírně pokročilá úroveň – 10 %). Předpokládaný posun je v případě praktických škol obecně nízký, nejvyšší posun lze očekávat v rámci základní a nejvyšší úrovně (8 %).

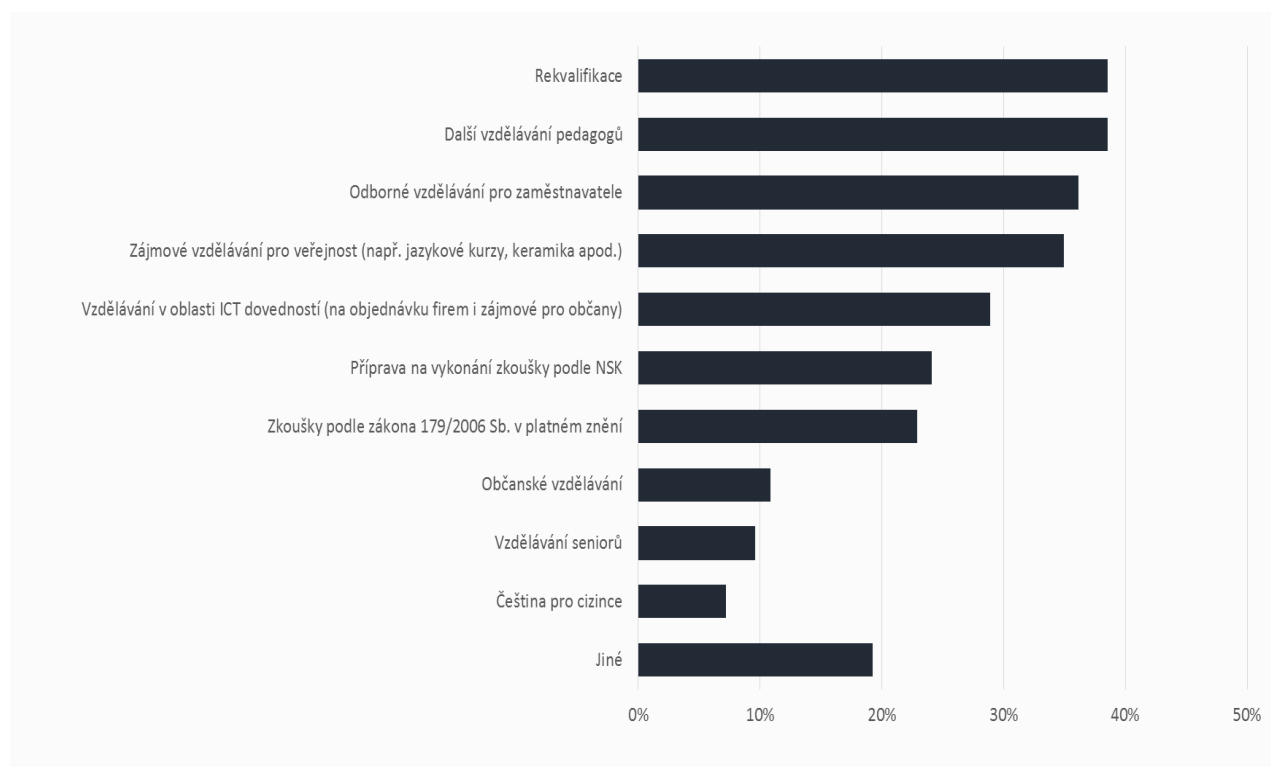
Tab. 14: Současná úroveň rozvoje školy jako centra celoživotního učení a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=34)	Průměrná úroveň	 30%	 + 16%
	Základní úroveň	 10%	 + 1%
	Mírně pokročilá úroveň	 11%	 + 4%
	Pokročilá úroveň	 42%	 + 7%
	Nejvyšší úroveň	 28%	 + 24%
SOŠ (N=51)	Průměrná úroveň	 28%	 + 22%
	Základní úroveň	 4%	 + 1%
	Mírně pokročilá úroveň	 17%	 + 3%
	Pokročilá úroveň	 43%	 + 8%
	Nejvyšší úroveň	 24%	 + 32%
Gymnázium (N=21)	Průměrná úroveň	 10%	 + 12%
	Základní úroveň	 31%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 16%	 + 8%
	Pokročilá úroveň	 10%	 + 10%
	Nejvyšší úroveň	 8%	 + 14%
VOŠ (N=10)	Průměrná úroveň	 34%	 + 19%
	Základní úroveň	 0%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 7%	 + 0%
	Pokročilá úroveň	 43%	 + 2%
	Nejvyšší úroveň	 36%	 + 32%
Praktická škola (N=13)	Průměrná úroveň	 9%	 + 6%
	Základní úroveň	 31%	 + 8%
	Mírně pokročilá úroveň	 10%	 + 3%
	Pokročilá úroveň	 13%	 + 3%
	Nejvyšší úroveň	 5%	 + 8%

5.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

Největší podíl škol se v rámci celoživotního učení zaměřuje na rekvalifikace (39 %), další vzdělávání pedagogů (39 %), odborné vzdělávání pro zaměstnavatele (36 %) a zájmové vzdělávání pro veřejnost (35 %). V menší míře se pak školy věnují rovněž vzdělávání v oblasti ICT dovedností (29 %), přípravě na vykonání zkoušky podle NSK (24 %) či zkoušky podle zákona 179/2006 Sb.

Obr. 40: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení aktivně podílí

Pozn.: Poměrně výrazné zastoupení má v této oblasti kategorie „Jiné“ – školy v rámci této kategorie nejčastěji uváděly, že se neúčastní dalšího vzdělávání, případně se zaměřují na pořádání akreditovaných kvalifikačních kurzů pro asistenty pedagoga, pořádání besed pro veřejnost, pořádání poznávacích zájezdů, na dálkovou formu studia pro získání kvalifikace, periodické vzdělávání a dozdělávání (svářečská škola, školící středisko řidičů).

- SOU V případě SOU, SOŠ a VOŠ patří mezi nejčastěji uváděné aktivity spojené s rozvojem školy jako centra celoživotního učení odborné vzdělávání pro zaměstnavatele a rekvalifikace.
- SOU a VOŠ v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení dále realizují přípravu na vykonání zkoušky podle NSK, resp. zkoušky podle zákona 179/2006 Sb.
- Gymnázia realizují především zájmové vzdělávání pro veřejnost (tato aktivita je častá také pro SOŠ) a další vzdělávání pedagogů (tato aktivita je nejčastěji uváděna rovněž v případě praktických škol).
- VOŠ se kromě již uvedeného zaměřují také na vzdělávání v oblasti ICT dovedností.

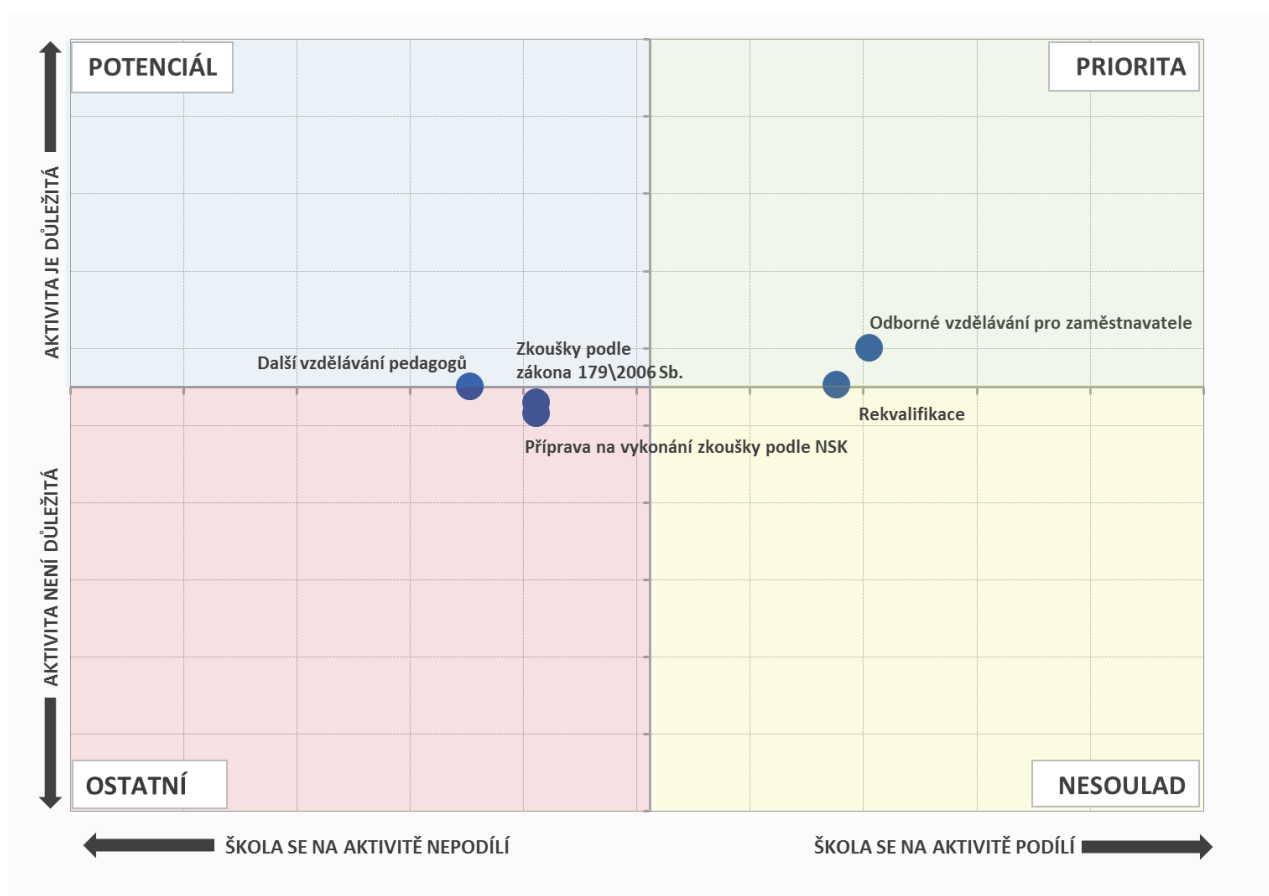
Tab. 15: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení aktivně podílí - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Odborné vzdělávání pro zaměstnavatele	24	71%	30	36%
	Rekvalifikace	23	68%	32	39%
	Příprava na vykonání zkoušky podle NSK	14	41%	20	24%
	Zkoušky podle zákona 179/2006 Sb.	14	41%	19	23%
SOŠ (N=51)	Rekvalifikace	27	53%	32	39%
	Odborné vzdělávání pro zaměstnavatele	26	51%	30	36%
	Zájmové vzdělávání pro veřejnost	23	45%	29	35%
Gymnázium (N=21)	Zájmové vzdělávání pro veřejnost	8	38%	29	35%
	Další vzdělávání pedagogů	7	33%	32	39%
	Jiné (další vzdělávání není na škole realizováno, besedy pro veřejnost, poznávací zájezdy atd.)	7	33%	16	19%
VOŠ (N=10)	Vzdělávání v oblasti ICT dovedností	7	70%	24	29%
	Odborné vzdělávání pro zaměstnavatele	7	70%	30	36%
	Rekvalifikace	6	60%	32	39%
	Příprava na vykonání zkoušky podle NSK	6	60%	20	24%
Praktická škola (N=13)	Další vzdělávání pedagogů	5	38%	32	39%
	Jiné (další vzdělávání není na škole realizováno, akreditovaný kurz pro asistenty pedagogů)	5	38%	16	19%

5.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností rozvoje školy jako centra celoživotního učení lze za hlavní priority SOU označit jednak odborné vzdělávání pro zaměstnavatele, jednak rekvalifikace – na těchto aktivitách se školy aktivně podílejí a přikládají jim také nejvyšší důležitost.
- Za určitý potenciál SOU lze označit další vzdělávání pedagogických pracovníků, které považují SOU za spíše důležité, nicméně jej realizují pouze v malé míře.

Obr. 41: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

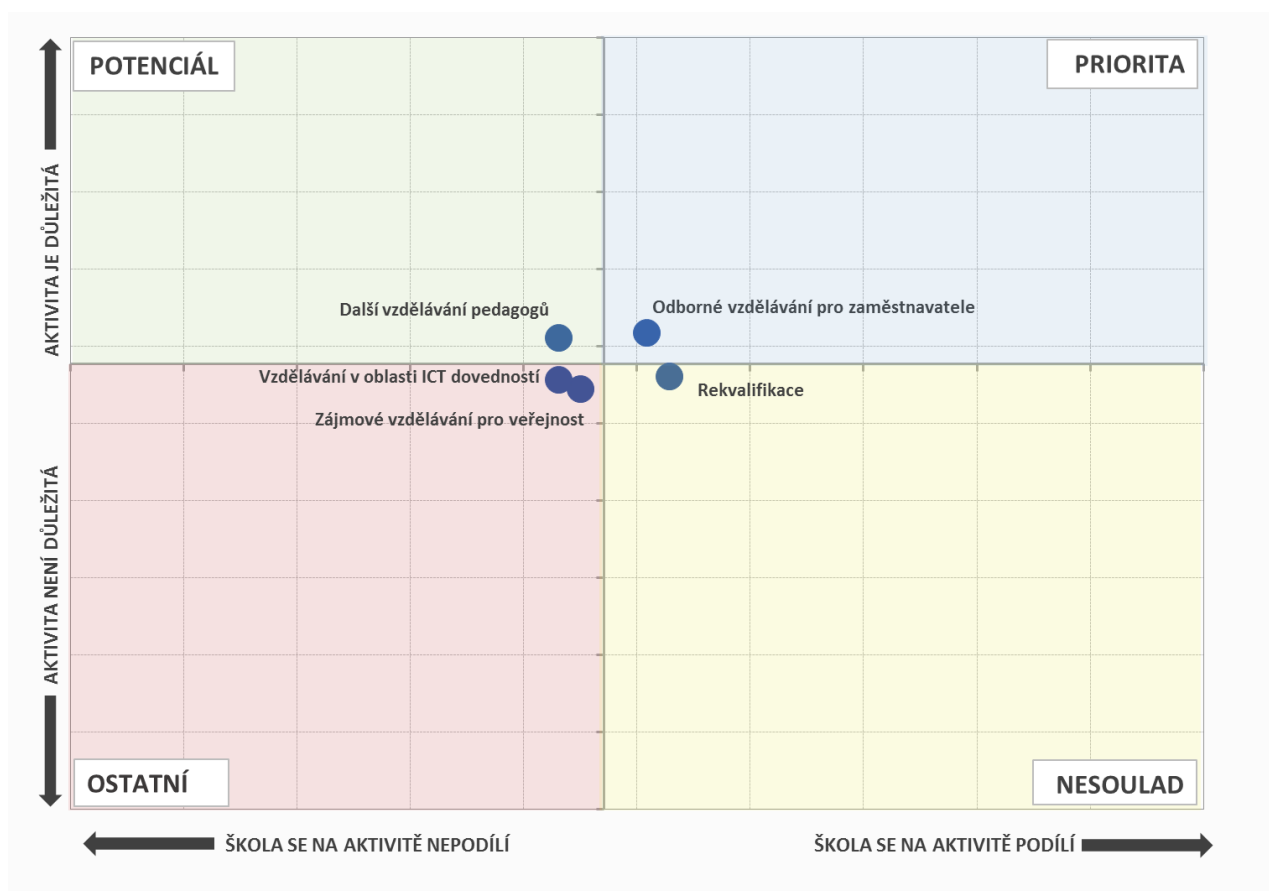

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností rozvoje školy jako centra celoživotního vzdělávání je hlavní prioritou SOŠ odborné vzdělávání pro zaměstnavatele.
- Za určitý potenciál SOŠ lze označit další vzdělávání pedagogů – tuto aktivitu považují SOŠ za spíše důležitou, nicméně ji realizují pouze v malé míře.
- Určitý nesoulad lze spatřovat v případě rekvalifikací – na této aktivitě se SOŠ podílejí v relativně velké míře, nicméně v porovnání s jinými činnostmi jí přiřkládají spíše menší význam.

Obr. 42: Aktivity, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost – SOŠ

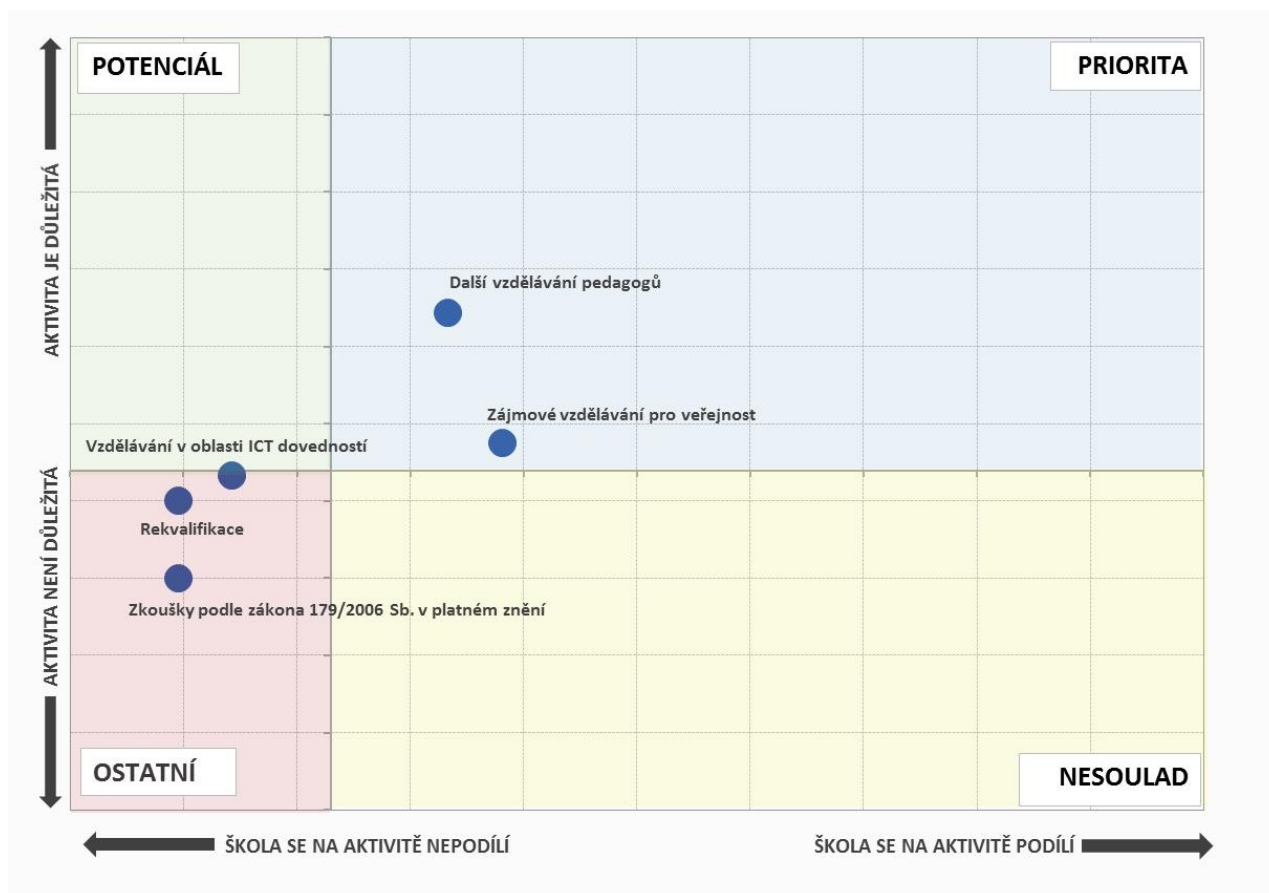

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.2.3. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností rozvoje školy jako centra celoživotního učení jsou hlavními prioritami gymnázií jednak další vzdělávání pedagogů, jednak zájmové vzdělávání pro veřejnost – těmito dvěma činnostem se gymnázia věnují v jednoznačně největší míře a také jim přiřkládají zcela nejvyšší důležitost.

Obr. 43: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost – gymnázia

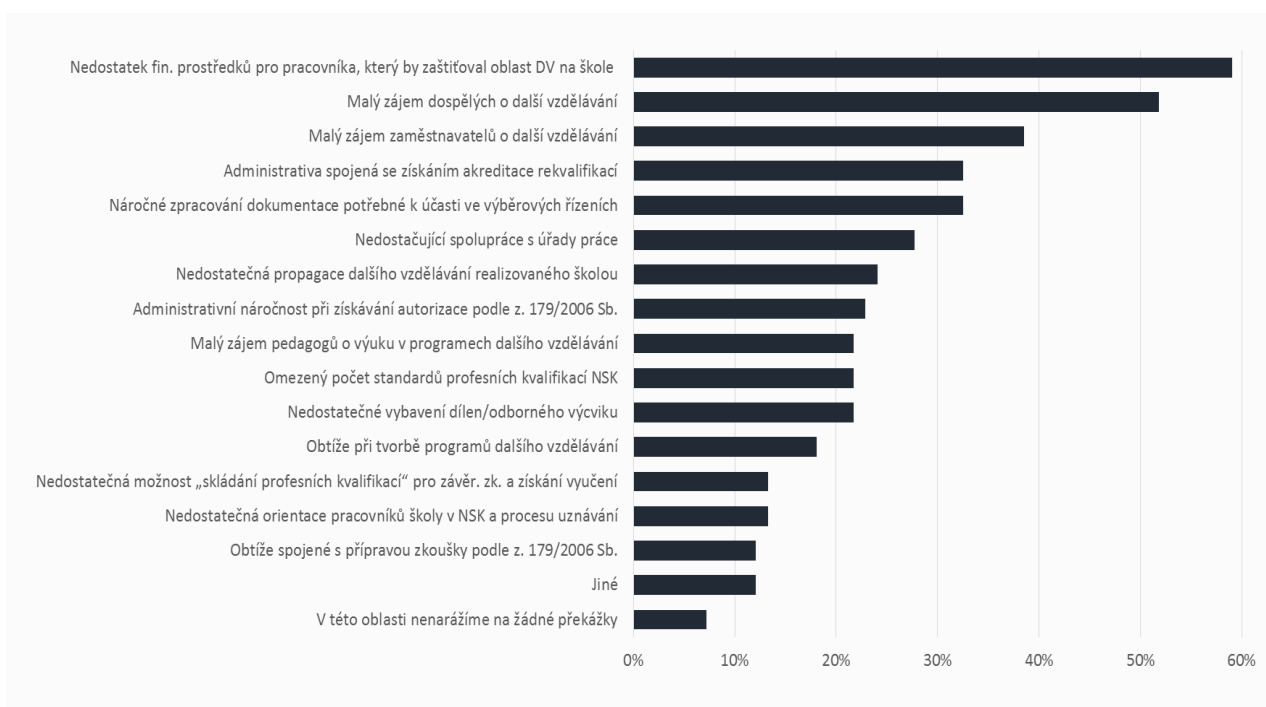

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V rámci rozvoje celoživotního učení školy nejčastěji narážejí především na nedostatek finančních prostředků pro pracovníka, který by oblast dalšího vzdělávání na škole zaštiťoval (59 %) a na malý zájem dospělých o další vzdělávání (52 %). V menší míře se školy potýkají také s malým zájmem zaměstnavatelů o další vzdělávání (39 %), s administrativou spojenou se získáním akreditace rekvalifikací (33 %) a s náročností zpracování dokumentace potřebné k účasti ve výběrových řízeních (33 %).

Obr. 44: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení

Pozn.: Poměrně výrazné zastoupení má v této oblasti kategorie „Jiné“ – školy v rámci této kategorie nejčastěji uváděly, že se neúčastní dalšího vzdělávání.

- Napříč všemi typy škol je jednou z nejčastějších překážek v realizaci rozvoje školy jako centra celoživotního učení nedostatek finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole, a také (s výjimkou gymnázií) malý zájem dospělých o další vzdělávání. Pro SOU, SOŠ a VOŠ je další častou překážkou v realizaci rozvoje školy jako centra celoživotního učení malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání.
- Gymnázia se potýkají také s malým zájmem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání a pro VOŠ je významnou překážkou rovněž administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací.

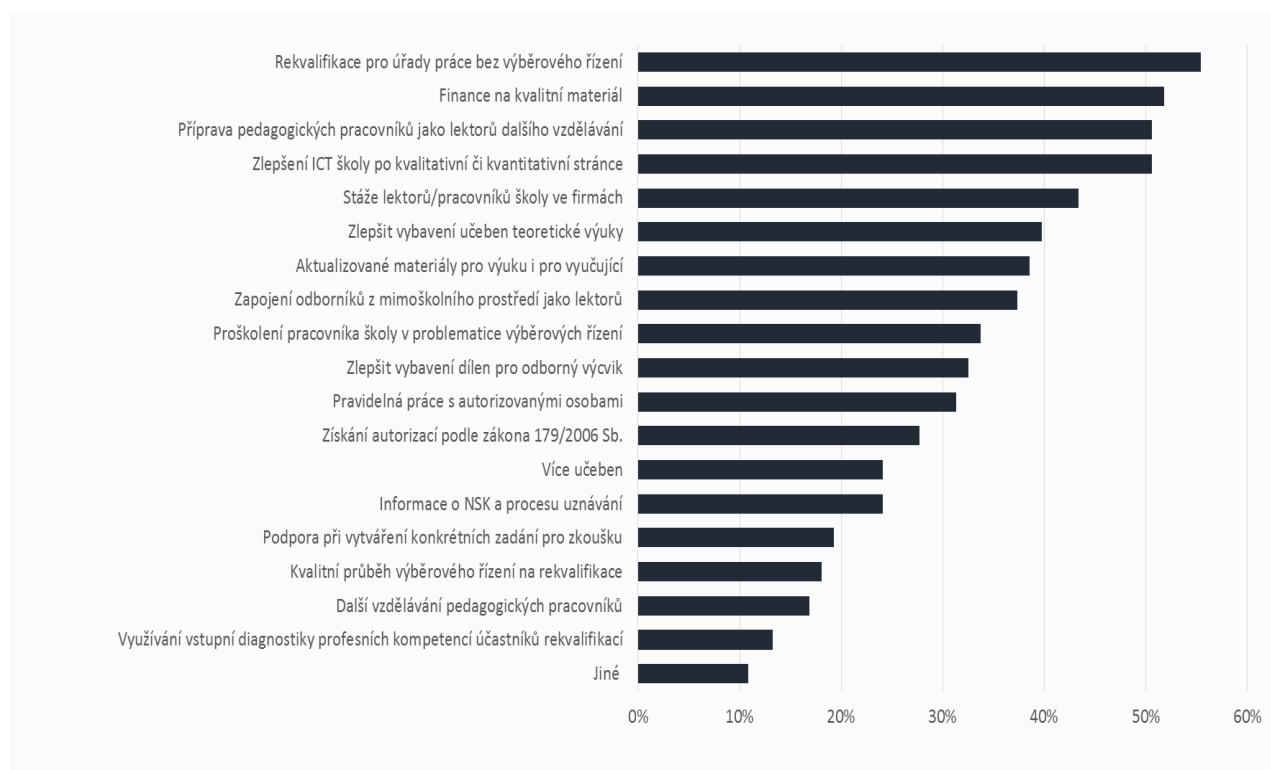
Tab. 16: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení – podle typu školy

		Typ školy			Kraj		
		N		%	N		%
SOU (N=34)	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	26		76%	43		52%
	Nedostatek fin. prostř. pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast DV na škole	21		62%	49		59%
	Malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání	21		62%	32		39%
SOŠ (N=51)	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	36		71%	43		52%
	Nedostatek fin. prostř. pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast DV na škole	36		71%	49		59%
	Malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání	27		53%	32		39%
Gymnázium (N=21)	Nedostatek fin. prostř. pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast DV na škole	11		52%	49		59%
	Malý zájem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání	7		33%	18		22%
	V této oblasti nenarážíme na žádné překážky	5		24%	6		7%
VOŠ (N=10)	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	7		70%	43		52%
	Nedostatek fin. prostř. pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast DV na škole	6		60%	49		59%
	Malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání	6		60%	32		39%
	Administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací	6		60%	27		33%
Praktická škola (N=13)	Jiné (další vzdělávání není na škole realizováno)	4		31%	10		12%
	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	3		23%	43		52%
	Nedostatek fin. prostř. pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast DV na škole	3		23%	49		59%

5.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Nejčastěji zmiňovanými opatřeními, která by školám pomohla v jejich rozvoji jako centra celoživotního učení, jsou rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (55 %), finance na kvalitní materiál (52 %), příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (51%) a zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce (51 %). Dále by školám pomohly také stáže lektorů či pracovníků školy ve firmách (43 %) či zlepšení vybavení učeben teoretické výuky (40 %).

Obr. 45: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení

Pozn.: Poměrně výrazné zastoupení má v této oblasti kategorie „Jiné“ – školy v rámci této kategorie nejčastěji uváděly, že se neúčastní dalšího vzdělávání. V rámci opatření školy dále navrhuji posílení finanční motivace učitelů.

- Pro SOU, SOŠ a VOŠ patří mezi nejčastěji zmiňovaná opatření, která by školám pomohla v rozvoji školy jako centra celoživotního učení, rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení a získání financí na kvalitní materiál.
- VOŠ stejně často uvádějí také stáže pracovníků školy ve firmách, zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů a zajištění aktualizovaných materiálů pro výuku.
- V případě gymnázií patří mezi nejčastěji zmiňovaná opatření zlepšení ICT školy, příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání a zlepšení vybavení učeben teoretické výuky (poslední dvě opatření jsou významná také pro praktické školy).

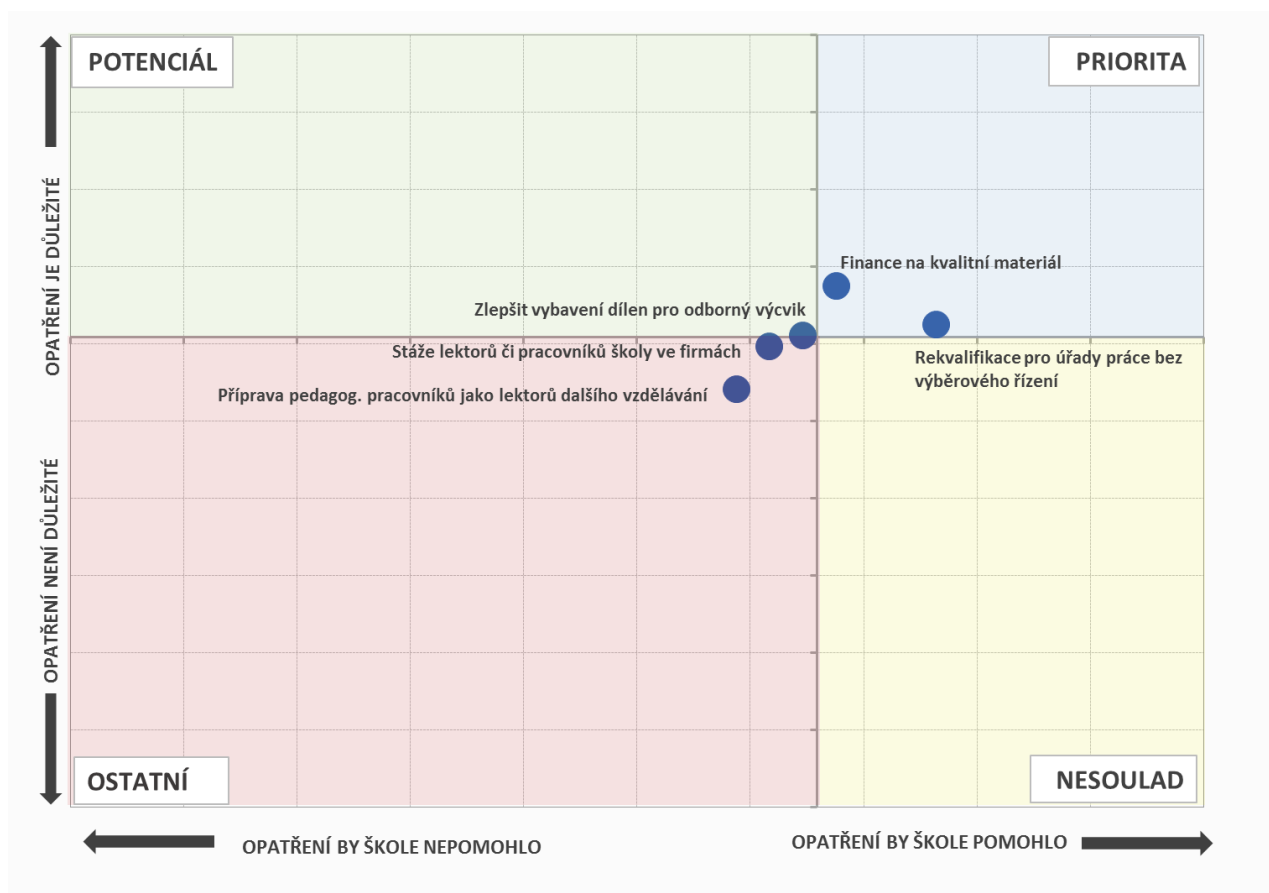
Tab. 17: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení	26	76%	46	55%
	Finance na kvalitní materiál	23	68%	43	52%
	Zlepšit vybavení dílen pro odborný výcvik	22	65%	27	33%
SOŠ (N=51)	Rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení	37	73%	46	55%
	Finance na kvalitní materiál	36	71%	43	52%
	Stáže lektorů/pracovníků školy ve firmách	29	57%	36	43%
Gymnázium (N=21)	Zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce	15	71%	42	51%
	Příprava pedagog. pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání	12	57%	42	51%
	Zlepšit vybavení učeben teoretické výuky	10	48%	33	40%
VOŠ (N=10)	Finance na kvalitní materiál	8	80%	43	52%
	Rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení	8	80%	46	55%
	Stáže lektorů/pracovníků školy ve firmách	8	80%	36	43%
	Zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů	8	80%	31	37%
	Aktualizované materiály pro výuku i pro vyučující	8	80%	32	39%
Praktická škola (N=13)	Příprava pedagog. pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání	6	46%	42	51%
	Zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce	4	31%	42	51%
	Více učeben	4	31%	20	24%
	Jiné (další vzdělávání není na škole realizováno)	4	31%	9	11%

5.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu rozvoje školy jako centra celoživotního učení představuje hlavní priority SOU jednak zajištění financí na kvalitní materiál, jednak možnost provádění rekvalifikací pro úřady práce bez výběrového řízení.
- Určitý potenciál SOU představuje zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik – tomuto opatření přiřazují SOU zhruba průměrnou důležitost i míru využitelnosti.

Obr. 46: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

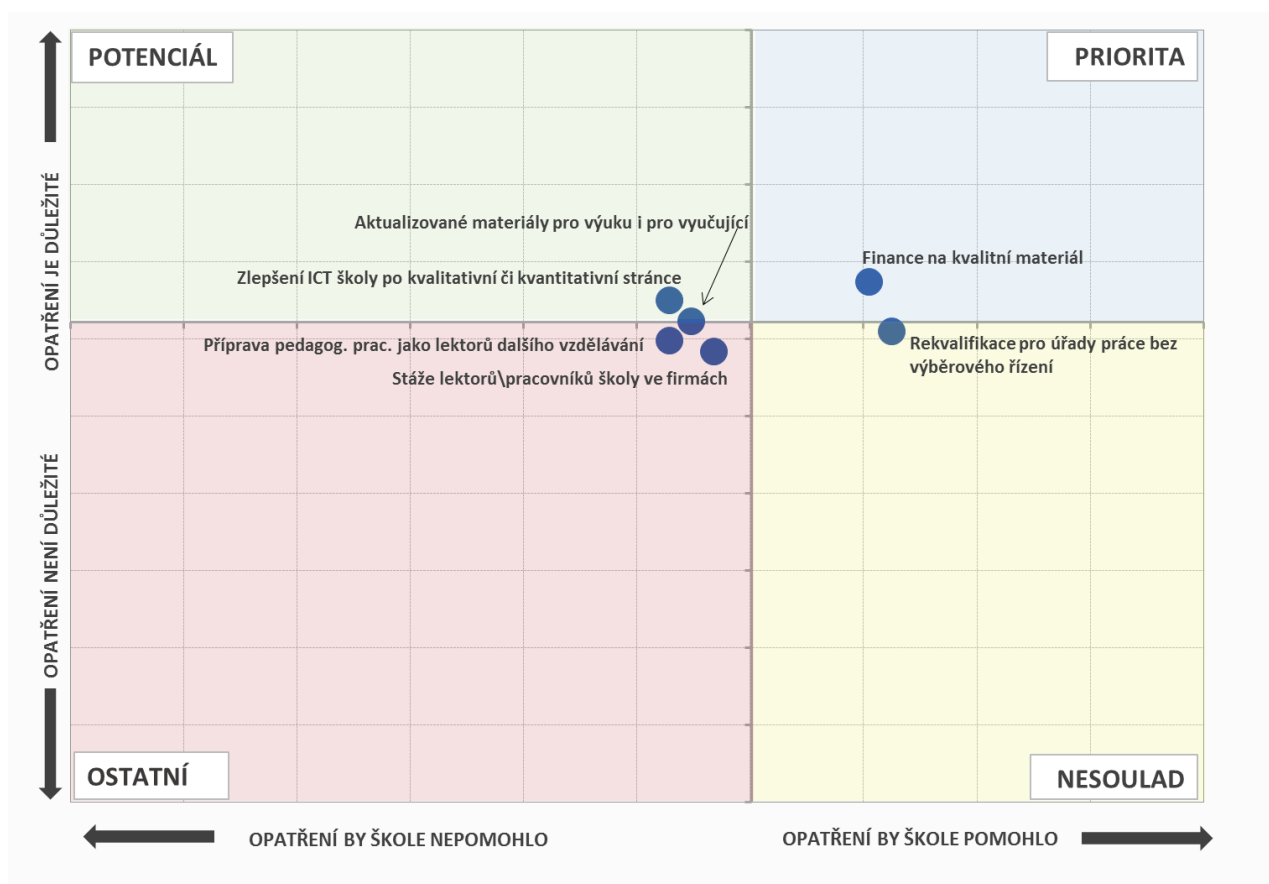

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu rozvoje školy jako centra celoživotního učení představuje hlavní prioritu SOŠ zajištění financí na kvalitní materiál; o něco menší důležitost přikládají školy možnosti provádění rekvalifikací pro úřady práce bez výběrového řízení.
- Za určitý potenciál SOŠ lze označit zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce, dále pak i zajištění aktualizovaných materiálů pro výuku i pro vyučující – těmto opatřením přisuzují SOŠ relativní důležitost, nicméně jsou z pohledu škol spíše méně využitelná.

Obr. 47: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

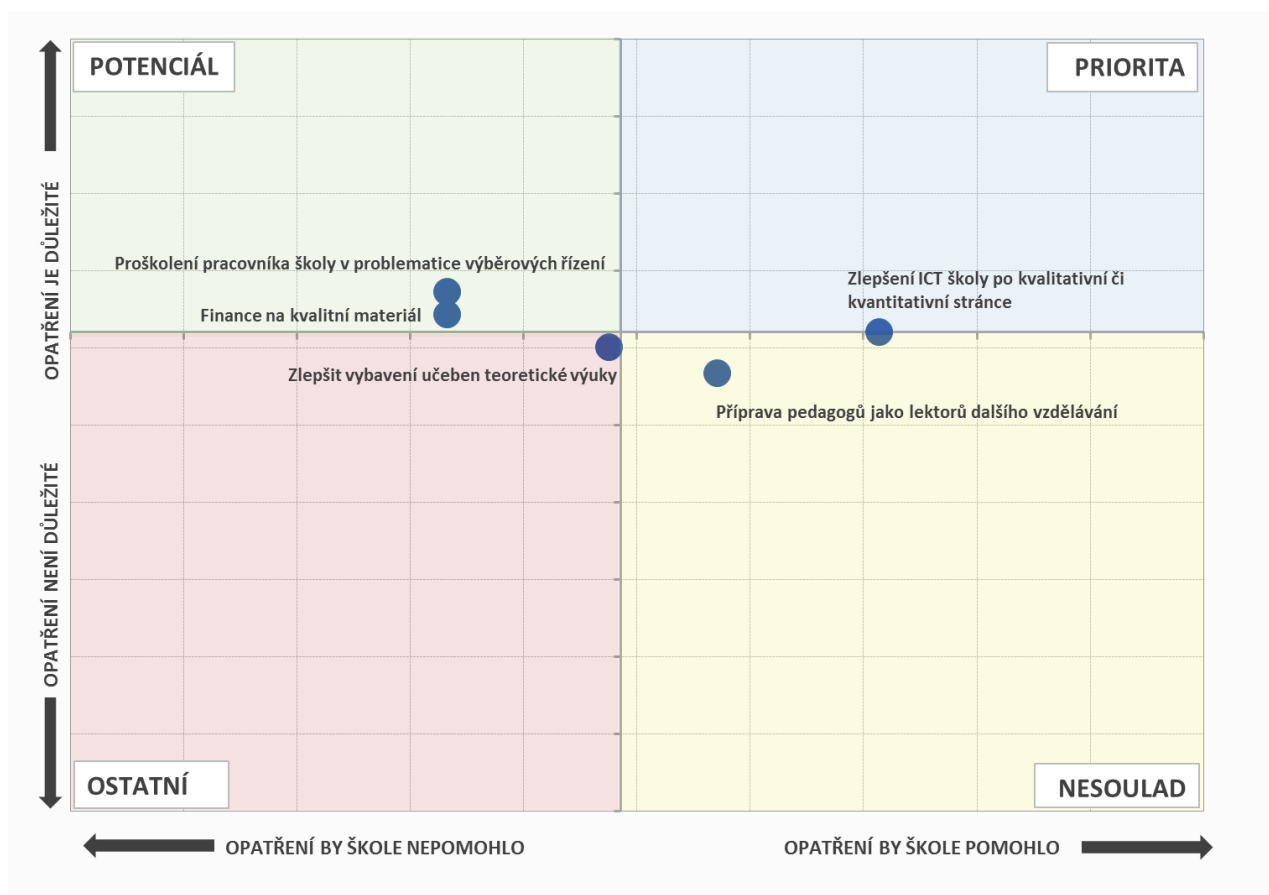

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu rozvoje školy jako centra celoživotního učení lze za prioritu gymnázií označit zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce – toto opatření by školám pomohlo v jednoznačně největší míře.
- Za důležité pokládají gymnázia proškolení pracovníka školy v problematice výběrových řízení či získání financí na kvalitní materiál, nicméně tato opatření jsou pro gymnázia spíše méně využitelná.
- Gymnáziím by pomohla také příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání navzdory tomu, že toto opatření nepovažují za příliš důležité.

Obr. 48: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - gymnázia

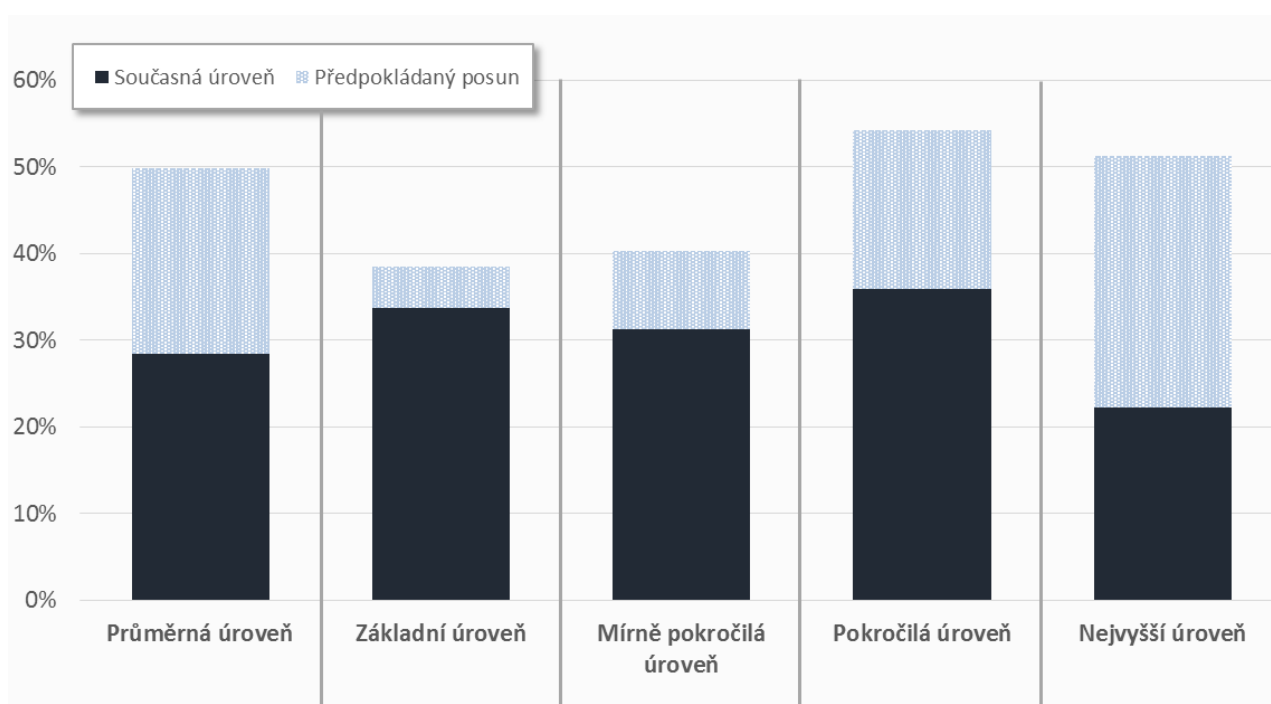
Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6. Rozvoj kariérového poradenství

6.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Školy v rámci kariérového poradenství nejčastěji realizují činnosti, jež je možné zařadit do pokročilé (36 %) nebo základní úrovně (34 %). Relativně největší posun lze očekávat v nejvyšší úrovni (předpokládaný posun o 29 %) – školy deklarují zájem o vytvoření interního systému kariérového poradenství a rozvíjení této oblasti prostřednictvím dalších dílčích činností/aktivit.

Obr. 49: Současná úroveň rozvoje kariérového poradenství a předpokládaný posun

Základní úroveň – kariérové poradenství je realizováno pouze ve své základní podobě, škola nemá komplexní pojetí výuky pro realizaci vzdělávací oblasti či průřezového tématu Člověk a svět práce

Mírně pokročilá úroveň – škola se snaží oblast kariérového poradenství dále rozvíjet a problematiku propojovat s výukou dalších předmětů, kariérové poradenství se omezuje na žáky, kteří potřebují změnit obor

Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí kariérového poradenství, služby kariérového poradenství obsahují prvky prevence předčasných odchodů, školy v rámci této oblasti příležitostně spolupracují s externími odborníky a sociálními partnery, kariérové poradenství je využíváno především vyššími ročníky, pozornost je věnována žákům se spec. vzdělávacími potřebami

Nejvyšší úroveň – škola má interní systém pro poskytování služeb kariérového poradenství, do kterého jsou zapojeni také externí pracovníci, oblast kariérového poradenství je rozvíjena dalšími činnostmi (pozice kariérového a výchovného poradce jsou oddělené, škola systematicky sleduje předčasné odchody ze vzdělávání a s výsledky cíleně pracuje, nabízí poradenství všem žákům, výuka je zaměřena na utváření pozitivního vztahu k profesi či dalšímu studiu).

- SOU realizují v rámci kariérového poradenství aktivity, jež lze zařadit především do pokročilé (37 %) a mírně pokročilé (32 %) úrovně. Posun lze v případě SOU očekávat především v rámci nejvyšší úrovně (o 32 %).

- SOŠ realizují aktivity zejména v rámci pokročilé (36 %) a základní (35 %) úrovně, soustředí se ale i na další rozvoj oblasti kariérového poradenství a propojování této problematiky s výukou dalších předmětů (mírně pokročilá úroveň – 30 %).
- Gymnázia realizují aktivity především v rámci pokročilé (38 %), základní (36 %) a mírně pokročilé úrovně (35 %). V rámci gymnázií mají školy zájem zejména o systematické rozvíjení kariérového poradenství doplněné o další dílčí činnosti (nejvyšší úroveň – předpokládaný posun o 27 %).
- V případě VOŠ je kariérové poradenství realizováno především v rámci pokročilé úrovně (47 %) a školy mají zájem o další rozvíjení kariérového poradenství a o systémový přístup (nejvyšší úroveň – předpokládaný posun o 41 %).
- Praktické školy se pohybují především v rámci pokročilé (31 %) a základní úrovně (27 %). Největší posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 24 %).

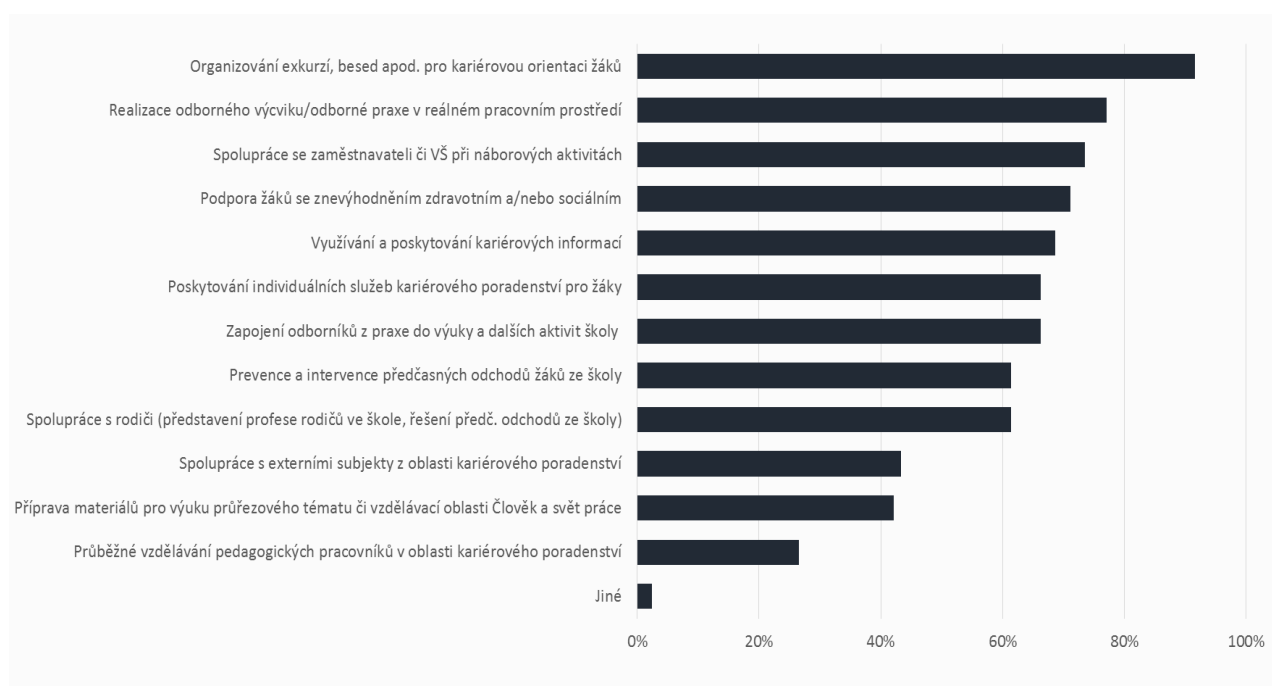
Tab. 18: Současná úroveň rozvoje kariérového poradenství a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=34)	Průměrná úroveň	28%	+ 22%
	Základní úroveň	26%	+ 7%
	Mírně pokročilá úroveň	32%	+ 12%
	Pokročilá úroveň	37%	+ 16%
	Nejvyšší úroveň	21%	+ 32%
SOŠ (N=51)	Průměrná úroveň	27%	+ 23%
	Základní úroveň	35%	+ 6%
	Mírně pokročilá úroveň	30%	+ 10%
	Pokročilá úroveň	36%	+ 21%
	Nejvyšší úroveň	20%	+ 31%
Gymnázium (N=21)	Průměrná úroveň	32%	+ 19%
	Základní úroveň	36%	+ 5%
	Mírně pokročilá úroveň	35%	+ 9%
	Pokročilá úroveň	38%	+ 14%
	Nejvyšší úroveň	26%	+ 27%
VOŠ (N=10)	Průměrná úroveň	29%	+ 24%
	Základní úroveň	15%	+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň	20%	+ 8%
	Pokročilá úroveň	47%	+ 8%
	Nejvyšší úroveň	21%	+ 41%
Praktická škola (N=13)	Průměrná úroveň	26%	+ 17%
	Základní úroveň	27%	+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň	18%	+ 3%
	Pokročilá úroveň	31%	+ 15%
	Nejvyšší úroveň	26%	+ 24%

6.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

Školy se v rámci rozvoje kariérového poradenství v drtivé většině zaměřují především na organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků (92 %). Dále realizují také odborný výcvik či odbornou praxi v reálném pracovním prostředí (77 %), spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (73 %), věnují se podpoře žáků se zdravotním či sociálním znevýhodněním (71 %) a soustředí se také na využívání a poskytování kariérových informací (69 %).

Obr. 50: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje kariérového poradenství aktivně podílí

- Napříč všemi typy škol patří mezi nejčastěji uváděné aktivity spojené s rozvojem kariérového poradenství organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků. SOU, SOŠ a VOŠ v rámci rozvoje kariérového poradenství realizují odborný výcvik/praxi v reálném pracovním prostředí.
- SOŠ, gymnázia a VOŠ navazují při náborových aktivitách spolupráci se zaměstnavateli či VŠ; SOU a VOŠ také zapojují odborníky z praxe do výuky a dalších aktivit školy.
- Praktické školy využívají a poskytují kariérové informace (tuto aktivitu uvádějí i gymnázia) a poskytují individuální služby kariérového poradenství.

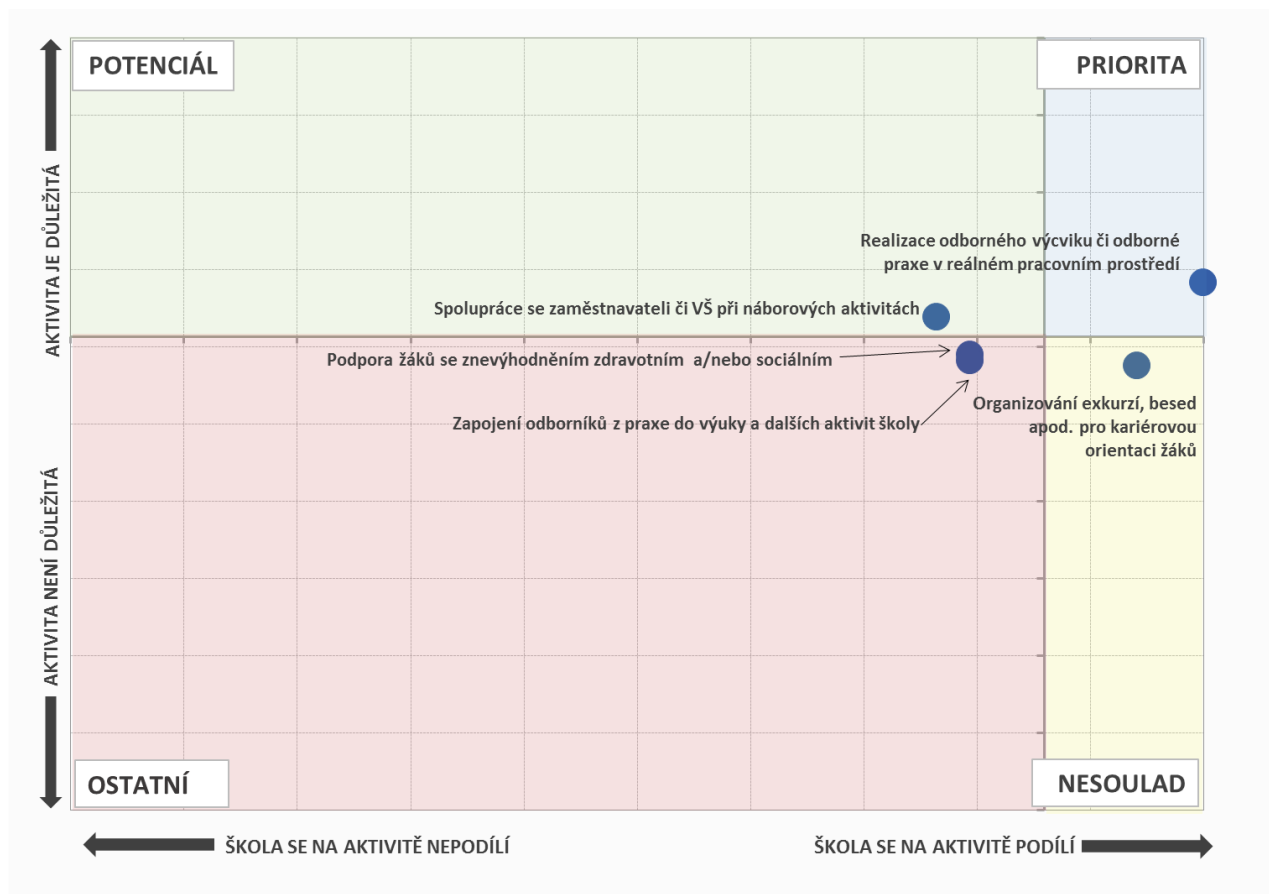
Tab. 19: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje kariérového poradenství aktivně podílí – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném prac. prostředí	34	100%	64	77%
	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	32	94%	76	92%
	Podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním	27	79%	59	71%
	Zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy	27	79%	55	66%
SOŠ (N=51)	Realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném prac. prostředí	49	96%	64	77%
	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	46	90%	76	92%
	Spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách	46	90%	61	73%
Gymnázium (N=21)	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	19	90%	76	92%
	Spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách	16	76%	61	73%
	Využívání a poskytování kariérových informací	15	71%	57	69%
VOŠ (N=10)	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	10	100%	76	92%
	Spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách	9	90%	61	73%
	Realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném prac. prostředí	9	90%	64	77%
	Zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy	9	90%	55	66%
Praktická škola (N=13)	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	11	85%	76	92%
	Poskytování individuálních služeb kariérového poradenství pro žáky	11	85%	55	66%
	Využívání a poskytování kariérových informací	11	85%	57	69%

6.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností v oblasti rozvoje kariérového poradenství na školách představuje hlavní prioritu SOU realizace odborného výcviku/praxe v reálném pracovním prostředí.
- Určitým potenciálem SOU je spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách – této činnosti přiřkládají školy relativně značnou důležitost, nicméně se na podílejí spíše v menší míře.
- SOU také organizují exkurze, besedy apod. pro kariérovou orientaci žáků, nicméně této aktivitě přiřkládají v porovnání s jinými menší důležitost.

Obr. 51: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

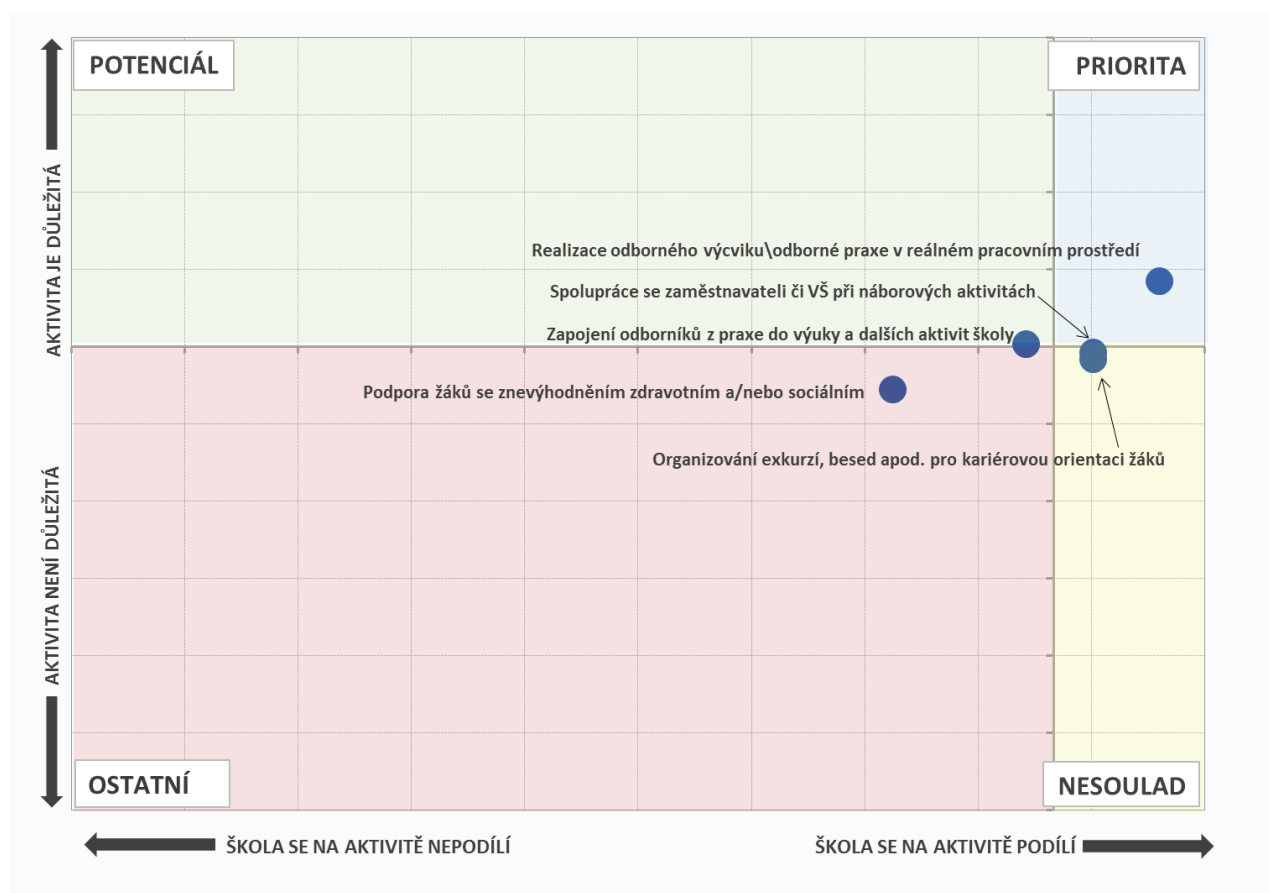

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností v oblasti rozvoje kariérového poradenství na školách představuje hlavní prioritu SOŠ realizace odborného výcviku či odborné praxe v reálném pracovním prostředí – této činnosti se SOŠ věnují se značnou intenzitou a také jí přiřkládají jednoznačně nejvyšší důležitost.
- Určitý potenciál představuje zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy – tuto činnost pokládají SOŠ za spíše důležitou, nicméně se jí věnují v poněkud menší míře.

Obr. 52: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

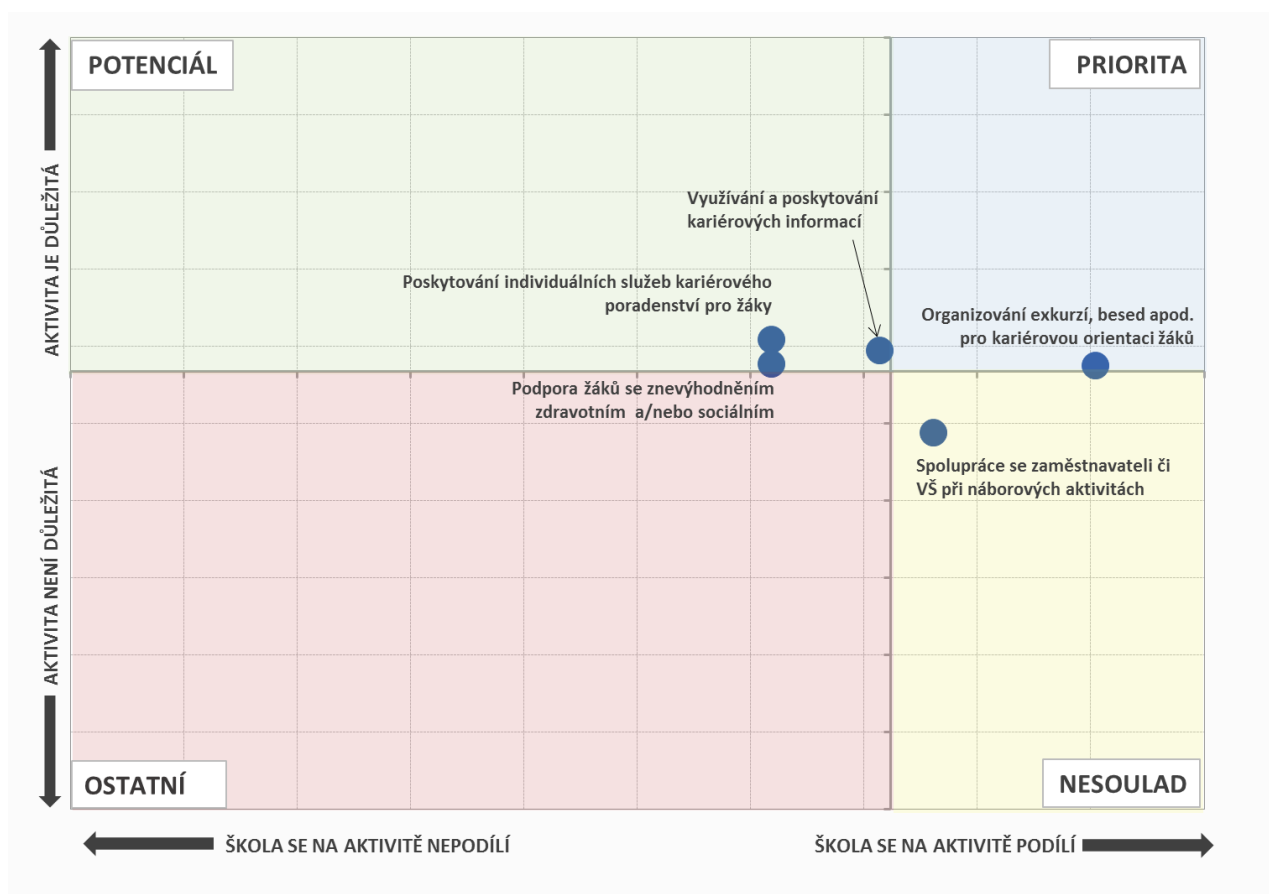

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností v oblasti rozvoje kariérového poradenství na školách představuje hlavní prioritu gymnázií organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků – této činnosti se gymnázia věnují v jednoznačně největší míře a zároveň ji považují za důležitou.
- Potencíalem gymnázií je využívání a poskytování kariérových informací či poskytování individuálních služeb kariérového poradenství pro žáky a rovněž podpora žáků se zdravotním či sociálním znevýhodněním – gymnázia považují tyto aktivity za důležité, nicméně je aktuálně realizují v relativně menší míře.
- Gymnázia také spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách, i když této činnosti přiřkládají spíše nižší důležitost.

Obr. 53: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - gymnázia

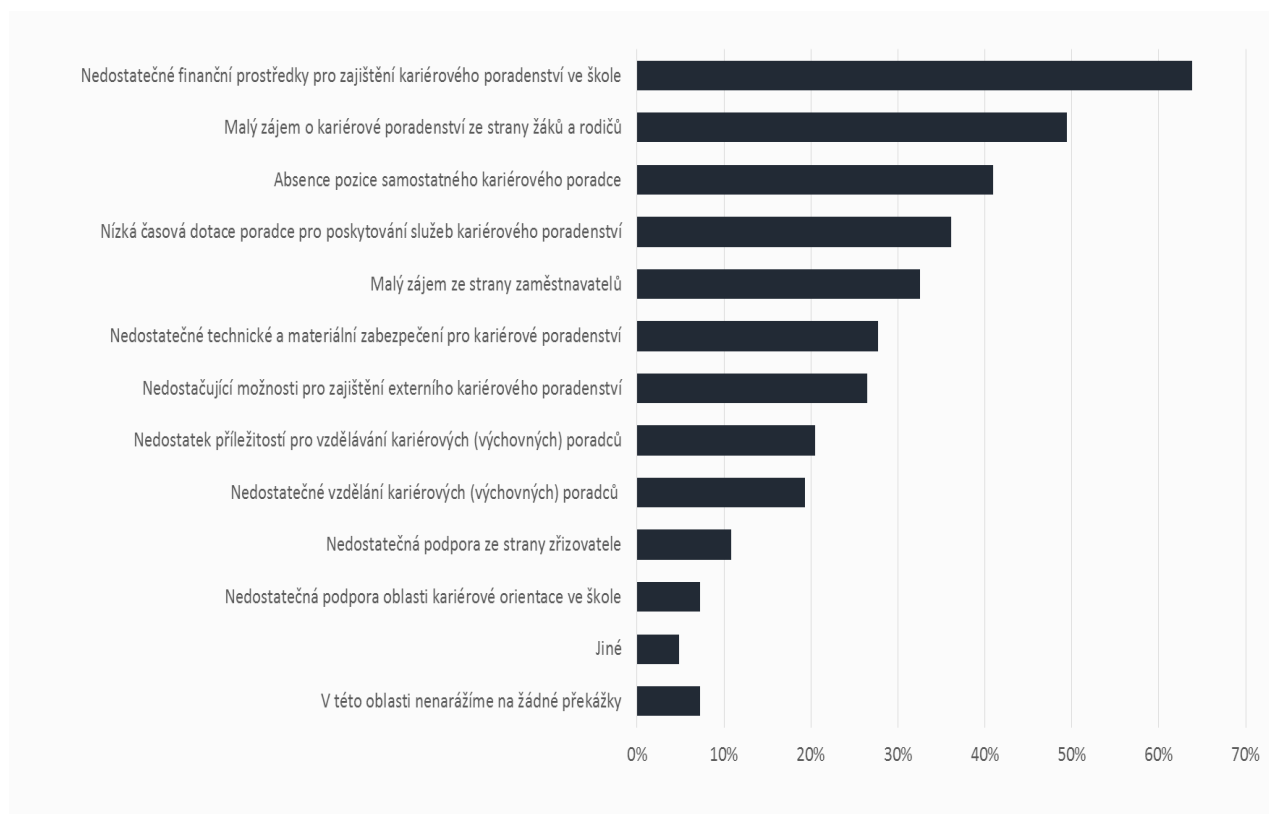

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

Školy při rozvoji kariérového poradenství nejčastěji narážejí na nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole (64 %), malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů (49 %), také se potýkají s absencí pozice samotného kariérového poradce (41 %), s nízkou časovou dotací poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství (36 %) či s malým zájmem ze strany zaměstnavatelů (33 %).

Obr. 54: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje kariérového poradenství

- V případě SOU, SOŠ, VOŠ a praktické školy jsou jedněmi z nejčastěji uváděných překážek v realizaci kariérového poradenství na školách malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů a nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole (tuto překážku uvádějí i gymnázia).
- Pro SOU a gymnázia je další překážkou rozvoje kariérového poradenství nízká časová dotace poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství.
- SOŠ, gymnázia a VOŠ spatřují relativně častou překážku také v absenci pozice samotného kariérového poradce; praktické školy se potýkají rovněž s malým zájmem ze strany zaměstnavatelů.

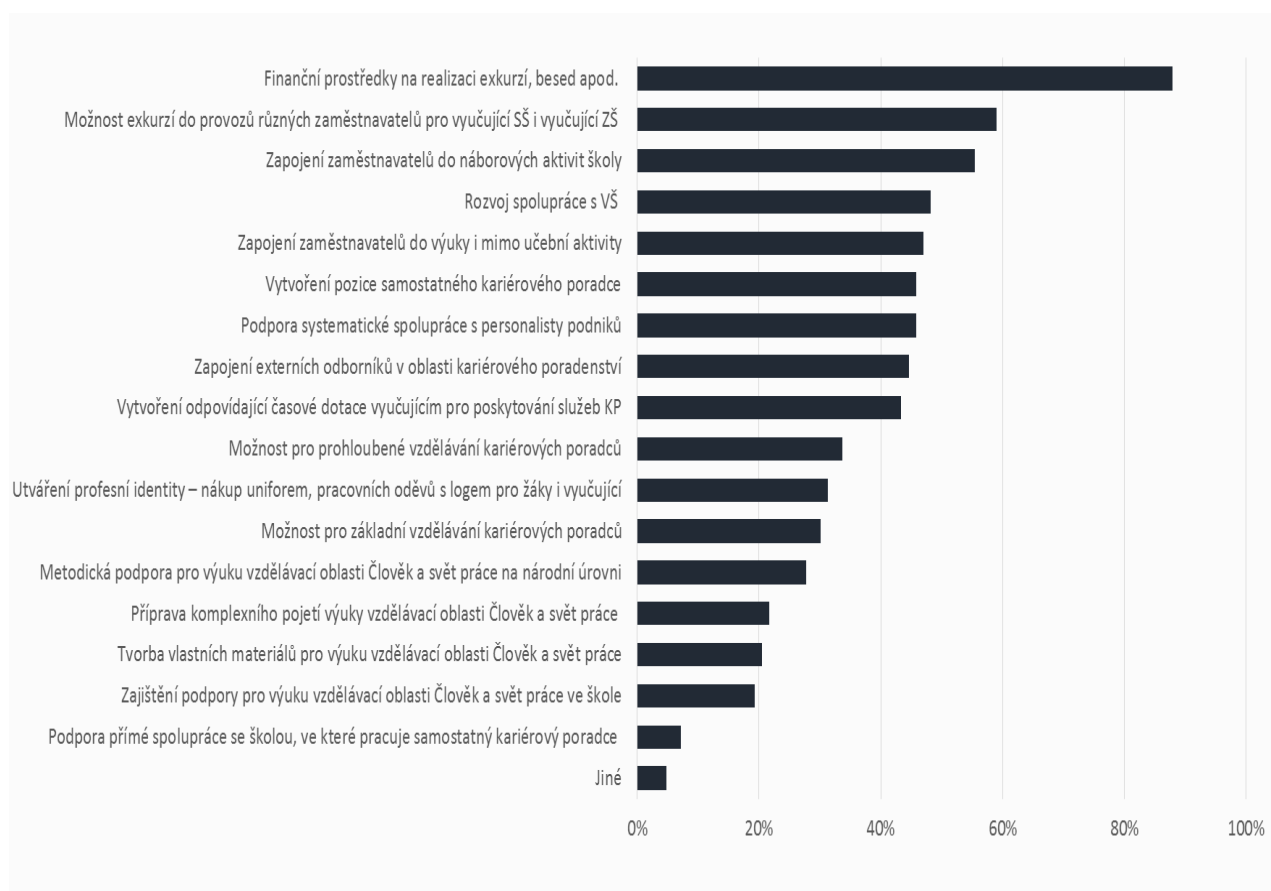
Tab. 20: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje kariérového poradenství - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	23	68%	53	64%
	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	20	59%	41	49%
	Nízká časová dotace poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství	16	47%	30	36%
SOŠ (N=51)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	34	67%	53	64%
	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	29	57%	41	49%
	Absence pozice samostatného kariérového poradce	24	47%	34	41%
Gymnázium (N=21)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	15	71%	53	64%
	Nízká časová dotace poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství	9	43%	30	36%
	Absence pozice samostatného kariérového poradce	8	38%	34	41%
VOŠ (N=10)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	8	80%	53	64%
	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	6	60%	41	49%
	Absence pozice samostatného kariérového poradce	4	40%	34	41%
Praktická škola (N=13)	Malý zájem ze strany zaměstnavatelů	9	69%	27	33%
	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	6	46%	53	64%
	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	6	46%	41	49%

6.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Jednoznačně nejčastěji zmiňovaným opatřením, které by školám pomohlo v rozvoji kariérového poradenství, je získání finančních prostředků na realizaci exkurzí, besed apod. (88 %). Školy dále zdůrazňují i možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ (59 %) a zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy (55 %). Dále zmiňují rozvoj spolupráce s VŠ (48 %), zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učební aktivity (47 %), vytvoření pozice samostatného kariérového poradce (46 %), podporu systematické spolupráce s personalisty podniků (46 %) či zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství (45 %).

Obr. 55: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje kariérového poradenství

- Napříč všemi typy škol je jednoznačně nejčastěji zmiňovaným opatřením, které by školám pomohlo v rozvoji kariérového poradenství, získání finančních prostředků na realizaci exkurzí, besed apod. Mezi nejfrekventovanější opatření dále patří (s výjimkou gymnázií) možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ.
- Pro SOU, SOŠ a praktické školy je dalším z opatření, které by školám pomohlo v rozvoji kariérového poradenství, zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy. V případě VOŠ by školám pomohla také větší podpora systematické spolupráce s personalisty podniků.
- V případě gymnázií je jako druhé nejčastější opatření napomáhající rozvoji kariérového poradenství zmiňován rozvoj spolupráce s VŠ; relativně často je také uváděno vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství a poskytnutí možnosti pro prohloubené vzdělání kariérových poradců.

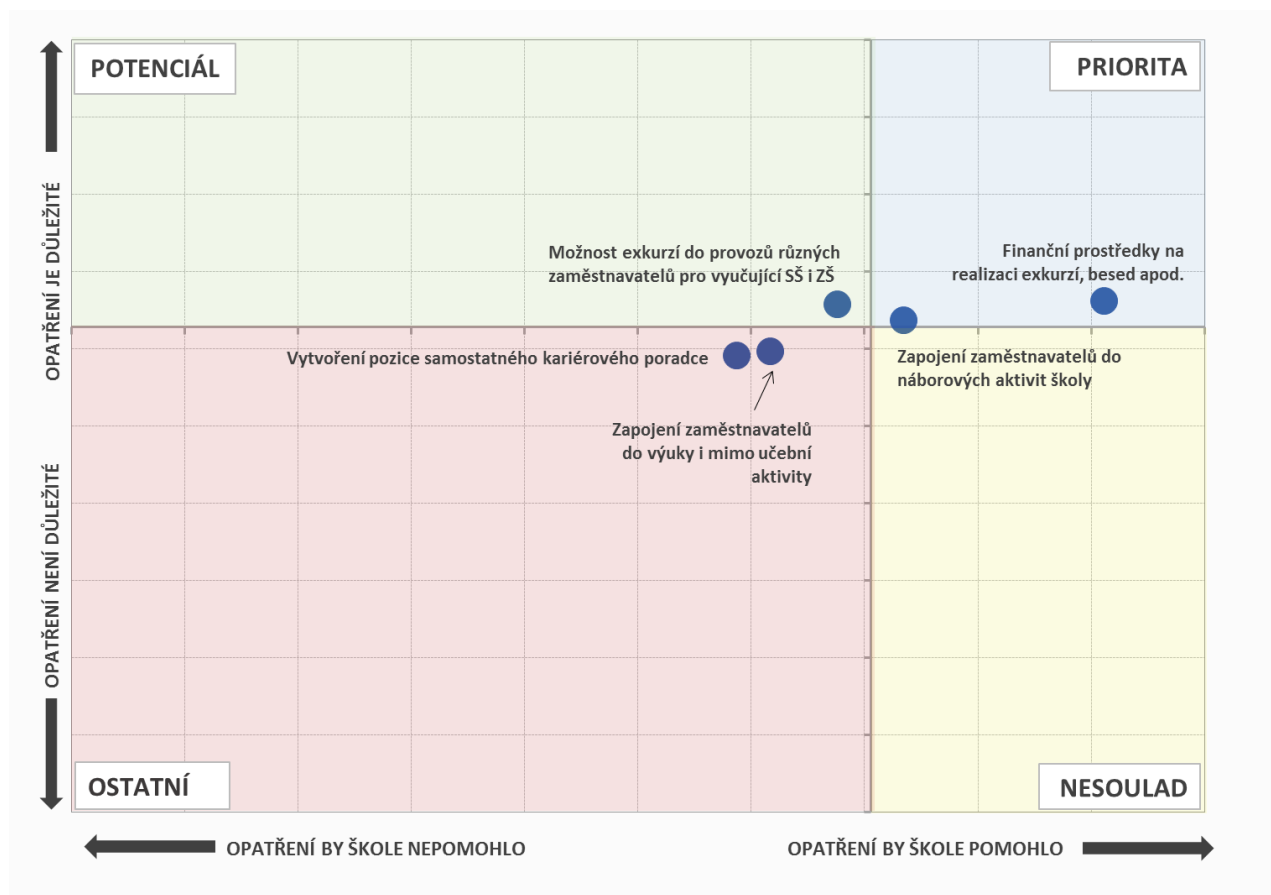
Tab. 21: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje kariérového poradenství - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod.	31	91%	73	88%
	Zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy	25	74%	46	55%
	Možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ	23	68%	49	59%
SOŠ (N=51)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod.	47	92%	73	88%
	Možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ	36	71%	49	59%
	Zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy	32	63%	46	55%
Gymnázium (N=21)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod.	19	90%	73	88%
	Rozvoj spolupráce s VŠ	15	71%	40	48%
	Vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb KP	9	43%	36	43%
	Možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců	9	43%	28	34%
VOŠ (N=10)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod.	10	100%	73	88%
	Možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ	8	80%	49	59%
	Podpora systematické spolupráce s personalisty podniků	8	80%	38	46%
Praktická škola (N=13)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod.	10	77%	73	88%
	Možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ	9	69%	49	59%
	Zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy	8	62%	46	55%

6.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu rozvoje kariérového poradenství představuje největší prioritu SOU zajištění finančních prostředků na realizaci exkurzí, besed apod.; dalším opatřením, které by školám pomohlo a je pro ně důležité, je zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy.
- Za potenciál SOU lze označit možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i vyučující ZŠ – tomuto opatření přikládají SOU poměrně vysokou důležitost, nicméně je zmiňováno méně často než některá jiná opatření.

Obr. 56: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

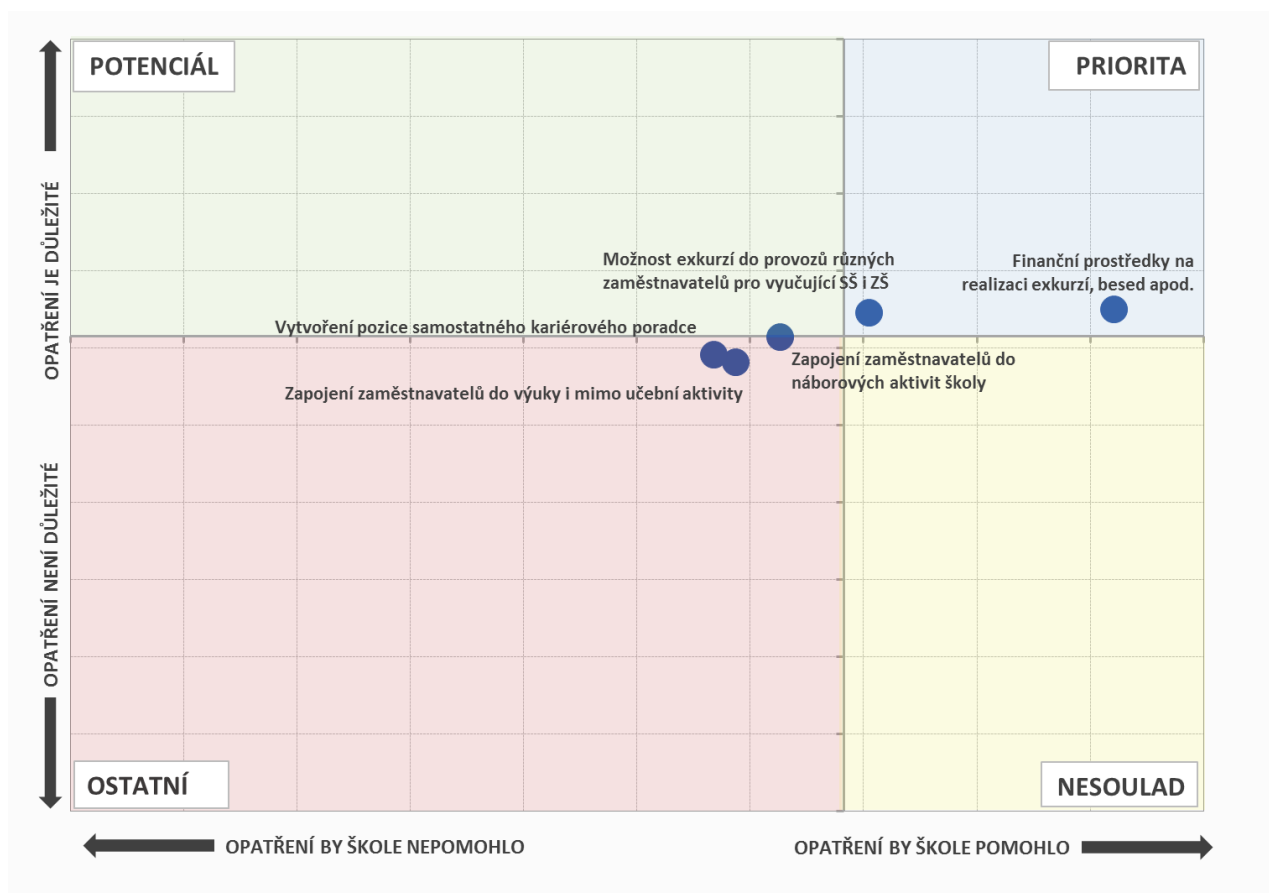

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu rozvoje kariérového poradenství představuje hlavní priority SOŠ jednak zajištění finančních prostředků na realizaci exkurzí, besed apod., jednak možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ.
- Relativně důležitým opatřením je pro SOŠ také zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy, nicméně je zmiňováno méně často než některá jiná opatření.

Obr. 57: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

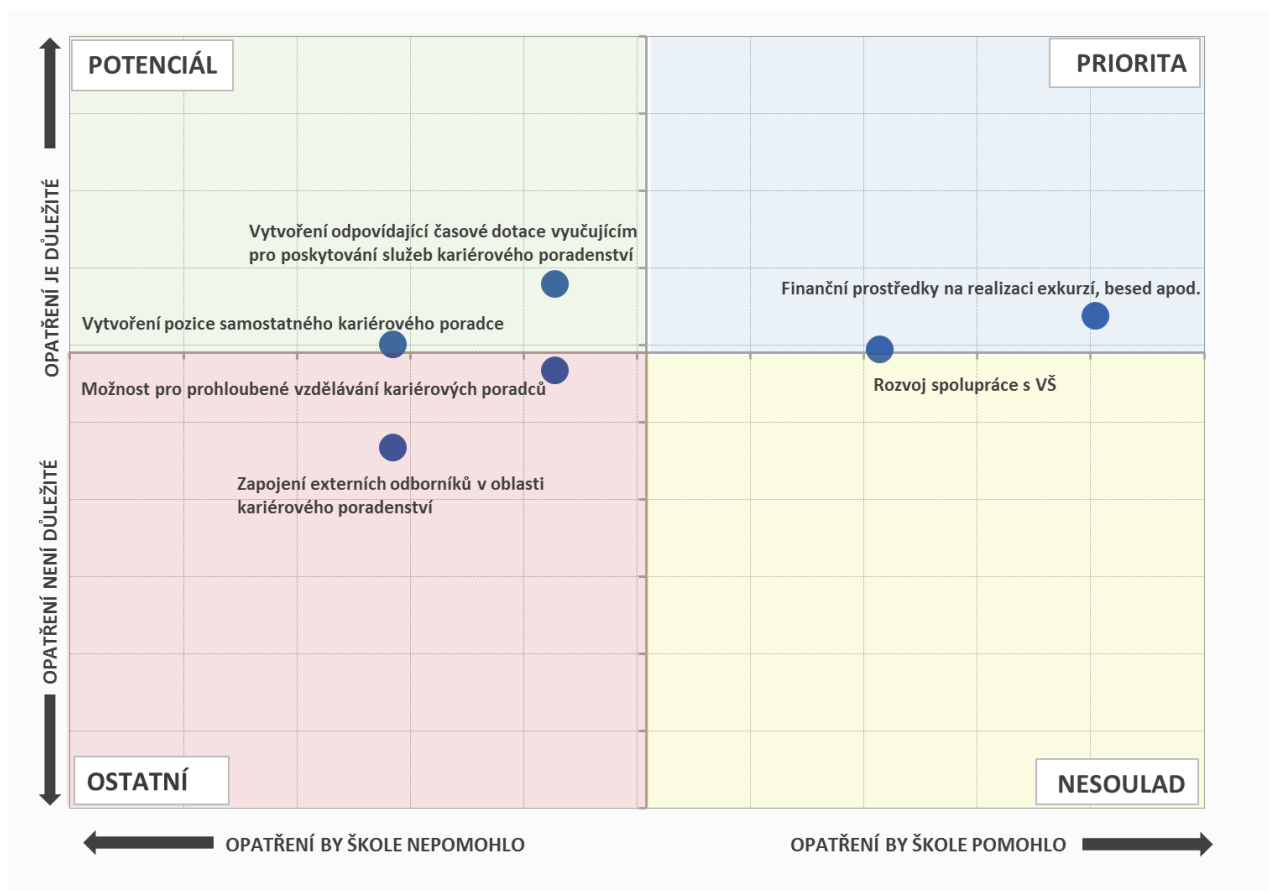

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu rozvoje kariérového poradenství představuje hlavní prioritu gymnázií jednak zajištění finančních prostředků na realizaci exkurzí, besed apod., jednak i rozvoj spolupráce s VŠ.
- Gymnázia považují za důležité také vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování kariérového poradenství a vytvoření pozice samostatného kariérového poradce, nicméně se domnívají, že by jim tato opatření pomohla spíše v menší míře.

Obr. 58: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - gymnázia

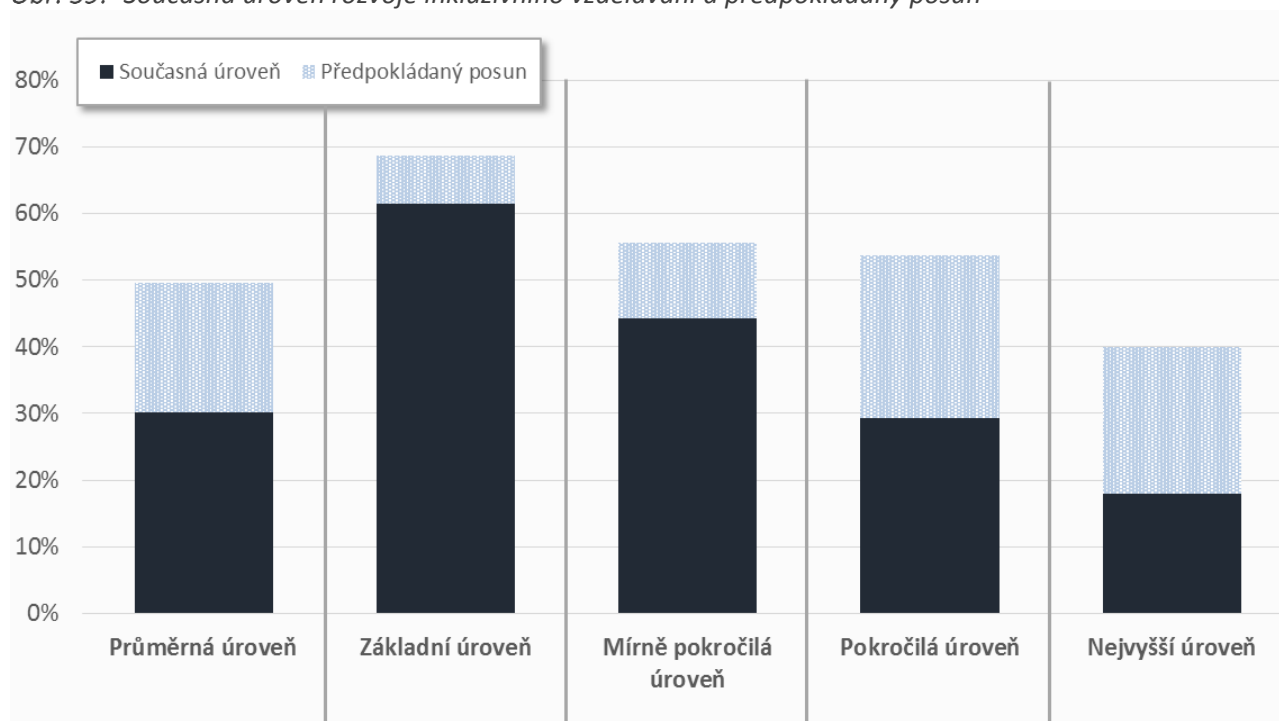
Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7. Inkluzivní vzdělávání

7.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Většina škol rozvíjí inkluzivní vzdělávání prostřednictvím činností spadajících do základní (61 %) nebo mírně pokročilé (44 %) úrovně. Inkluzivní vzdělávání je tedy hlavně rozvíjeno buďto prostřednictvím dílčích činností, nebo školy pracují na ucelené strategii a využívají plány pedagogické podpory. Nejvýraznější posun lze předpokládat v rámci pokročilé (předpokládaný posun o 24 %) a nejvyšší (předpokládaný posun o 22 %) úrovně – školy tak deklarují zájem o zpracování komplexního pojetí inkluzivního vzdělávání, resp. o jeho další rozšiřování.

Obr. 59: Současná úroveň rozvoje inkluzivního vzdělávání a předpokládaný posun

Základní úroveň – inkluzivní vzdělávání je rozvíjeno pouze v podobě dílčích aktivit (škola přijímá žáky se spec. vzdělávacími potřebami (dále SVP), vyučující se jim věnují podle svých možností ve vazbě na platnou legislativu, vedení umožňuje pedagog. sboru vzdělávání s problematikou inkluzivního vzdělávání, na škole působí poradenské pracoviště).

Mírně pokročilá úroveň – škola má v rámci inkluzivního vzdělávání zpracovanou strategii a plán pedagogické podpory (práce s integrovanými žáky, vytváření vhodných podmínek pro integraci, součástí plánu vzdělávání pedagog. pracovníků je také vzdělávání v oblasti inkluze, škola zohledňuje charakter obtíží v průběhu zkoušek, vyučující jsou obeznámeni se SVP žáků a využívají formativního hodnocení, prostory školy jsou částečně dostupné všem žákům).

Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání (u žáků se SVP škola pracuje s individuálními vzdělávacími a výchovnými plány, vyučující v plné šíři využívají pedagogickou diagnostiku, škola spolupracuje se zaměstnavateli a umožňuje žákům se spec. vzdělávacími potřebami realizovat odborný výcvik a praxi, s některými žáky se SVP spolupracuje asistent pedagoga, na škole je rozšířené poradenské pracoviště, prostory školy jsou dostupné všem žákům).

Nejvyšší úroveň – komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání je školou dále rozšiřováno (tvorba plánů inkluzivního rozvoje školy, realizace plánů je metodicky řízena a koordinována, zaměstnavatelé vytvářejí žákům se spec. vzdělávacími potřebami vhodné podmínky, škola spolupracuje při péči o žáky se SVP s dalšími institucemi a specialisty, prostředí školy je přizpůsobeno všem žákům).

- SOU, SOŠ, gymnázia i VOŠ vykazují především aktivity, které lze zařadit do základní a mírně pokročilé úrovně – inkluzivní vzdělávání je realizováno buďto formou dílčích aktivit, nebo školy pracují s vytvořenou strategií a plány pedagogické podpory.
- V případě SOU a gymnázií lze relativně největší posun očekávat v rámci pokročilé úrovně (o 23%, resp. o 25 %). Pokud jde o SOŠ, k prakticky stejně velikému posunu by mělo dojít v rámci pokročilé (o 27 %) a nejvyšší úrovně (o 26 %). V případě VOŠ by měl největší posun nastat v rámci nejvyšší (o 35 %), resp. pokročilé (o 27 %) úrovně.
- Praktické školy rozvíjejí inkluzivní vzdělávání především v rámci pokročilé (48 %) nebo základní (42 %) úrovně. Posun lze očekávat na jedné straně pouze v rámci dílčích aktivit (základní úroveň - předpokládaný posun o 13 %), na straně druhé ale i v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 10 %).

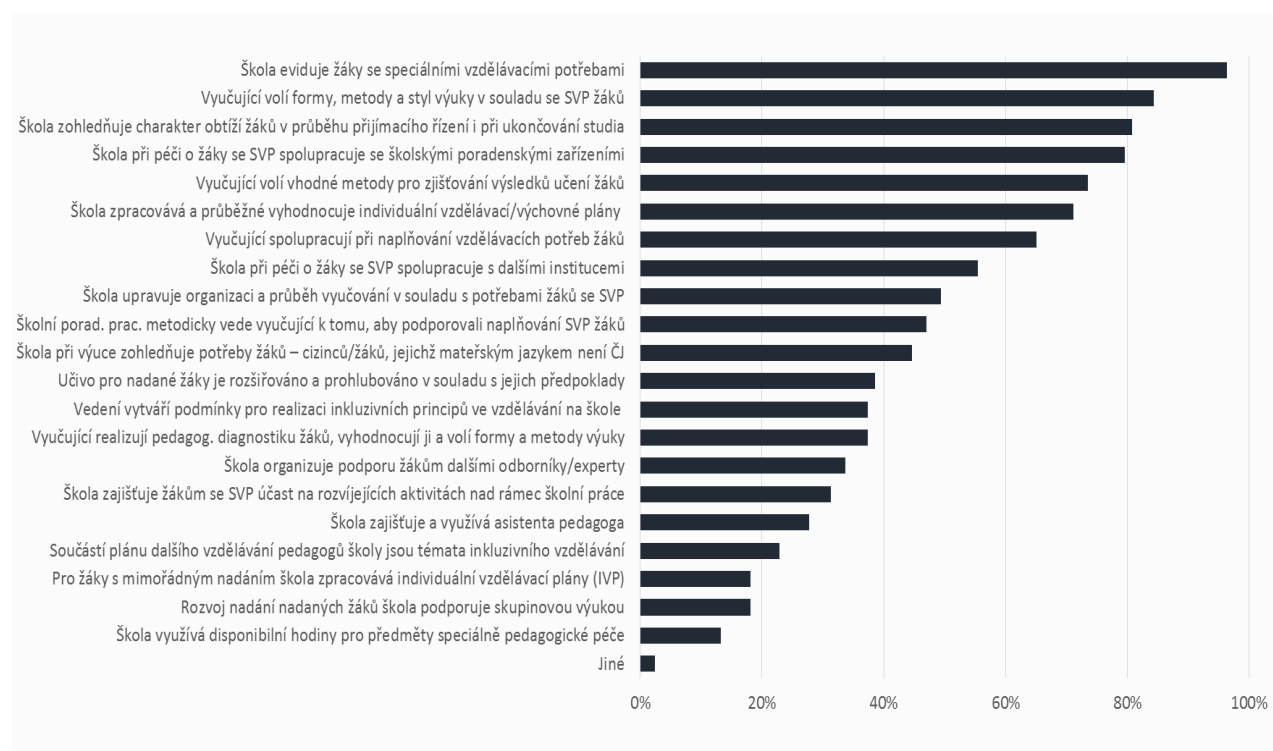
Tab. 22: Současná úroveň rozvoje inkluzivního vzdělávání a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=34)	Průměrná úroveň	30%	+ 18%
	Základní úroveň	60%	+ 4%
	Mírně pokročilá úroveň	42%	+ 12%
	Pokročilá úroveň	27%	+ 23%
	Nejvyšší úroveň	21%	+ 18%
SOŠ (N=51)	Průměrná úroveň	31%	+ 22%
	Základní úroveň	63%	+ 7%
	Mírně pokročilá úroveň	47%	+ 12%
	Pokročilá úroveň	28%	+ 27%
	Nejvyšší úroveň	18%	+ 26%
Gymnázium (N=21)	Průměrná úroveň	28%	+ 17%
	Základní úroveň	68%	+ 6%
	Mírně pokročilá úroveň	48%	+ 13%
	Pokročilá úroveň	26%	+ 25%
	Nejvyšší úroveň	11%	+ 15%
VOŠ (N=10)	Průměrná úroveň	29%	+ 24%
	Základní úroveň	53%	+ 5%
	Mírně pokročilá úroveň	41%	+ 5%
	Pokročilá úroveň	27%	+ 27%
	Nejvyšší úroveň	21%	+ 35%
Praktická škola (N=13)	Průměrná úroveň	37%	+ 9%
	Základní úroveň	42%	+ 13%
	Mírně pokročilá úroveň	26%	+ 8%
	Pokročilá úroveň	48%	+ 9%
	Nejvyšší úroveň	33%	+ 10%

7.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci inkluzivního vzdělávání se školy soustředí především na evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (96 %), na volbu formy, metody a stylu výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků (84 %), na zohledňování charakteru obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (81 %) či na spolupráci se školskými poradenskými zařízeními při péči o žáky se SVP (80 %). Dále také na volbu vhodných metod pro zjišťování výsledků učení žáků ze strany vyučujících (73 %) nebo zpracovávání a průběžné vyhodnocování individuálních vzdělávacích či výchovných plánů (71 %).

Obr. 60: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání aktivně podílí

- Napříč všemi typy škol je jednoznačně nejčastěji uváděnou aktivitou spojenou s inkluzivním vzděláváním na školách evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. SOU, SOŠ a VOŠ rovněž uvádějí, že vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se SVP žáků a že v průběhu přijímacího řízení i ukončování studia je školou zohledňován charakter obtíží žáků.
- VOŠ dále deklarují spolupráci při péči o žáky se SVP se školskými poradenskými zařízeními a spolupráci vyučujících při naplňování vzdělávacích potřeb žáků.
- Pro gymnázia je kromě evidence žáků se SVP častá také spolupráce při péči o žáky se SVP se školskými poradenskými zařízeními a zpracovávání a průběžné vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů.
- Praktické školy velice často deklarují spolupráci při péči o žáky se SVP se školskými poradenskými zařízeními, spolupráci vyučujících při naplňování vzdělávacích potřeb žáků, úpravu organizace a průběhu vyučování podle potřeb žáků se SVP a rovněž zajišťování a využívání asistenta pedagoga.

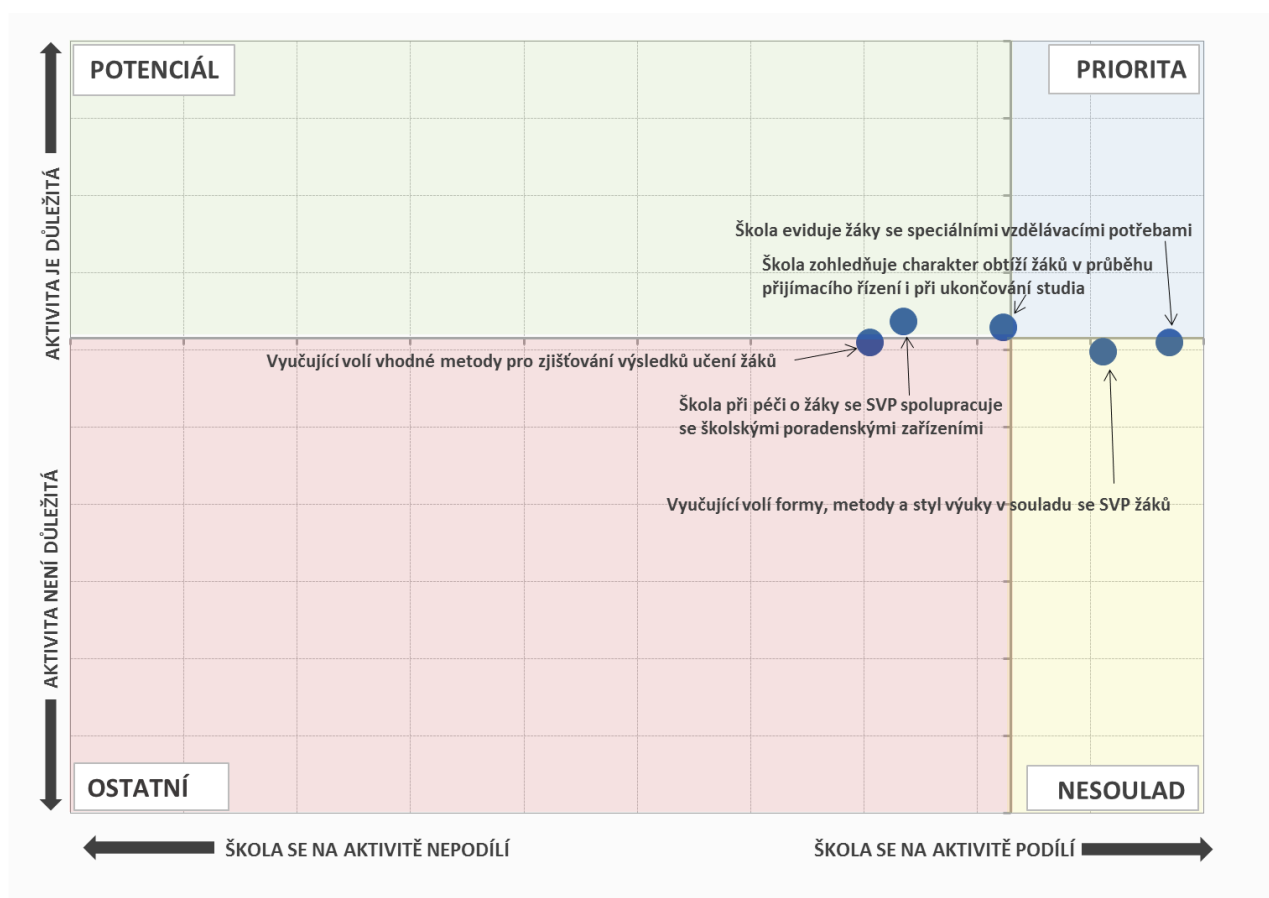
Tab. 23: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání aktivně podílí – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	33	97%	80	96%
	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se SVP žáků	31	91%	70	84%
	Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia	28	82%	67	81%
SOŠ (N=51)	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	49	96%	80	96%
	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se SVP žáků	46	90%	70	84%
	Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia	44	86%	67	81%
Gymnázium (N=21)	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	20	95%	80	96%
	Škola při péči o žáky se SVP spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními	16	76%	66	80%
	Škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány	16	76%	59	71%
VOŠ (N=10)	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	10	100%	80	96%
	Škola při péči o žáky se SVP spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními	9	90%	66	80%
	Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia	9	90%	67	81%
	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se SVP žáků	9	90%	70	84%
	Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků	9	90%	54	65%
Praktická škola (N=13)	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	13	100%	80	96%
	Škola při péči o žáky se SVP spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními	12	92%	66	80%
	Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků	12	92%	54	65%
	Škola upravuje organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP	12	92%	41	49%
	Škola zajišťuje a využívá asistenta pedagoga	12	92%	23	28%

7.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností v rámci realizace inkluzivního vzdělávání na školách nelze říci, že by SOU měly jednoznačnou prioritu. V poměrně vysoké míře se ovšem podílejí na evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich vyučující volí vhodné formy, metody a styl výuky, ačkoli těmto dvěma aktivitám přikládají SOU v porovnání s jinými činnostmi o něco menší důležitost.
- Za hlavní potenciál SOU lze ovšem označit spolupráci se školskými poradenskými zařízeními při péči o žáky se SVP a zohledňování charakteru obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia.

Obr. 61: Aktivity, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

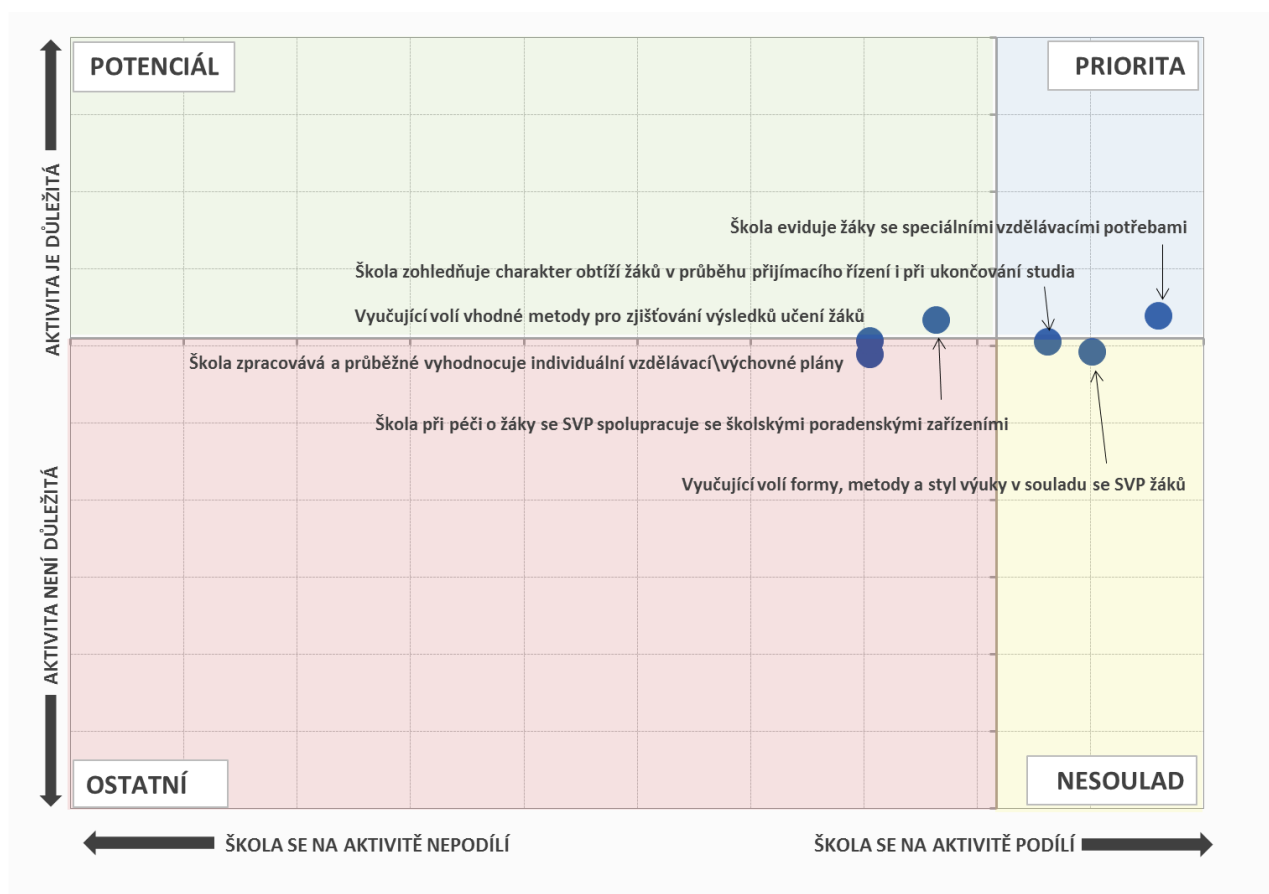

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.2.2. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností v rámci realizace inkluzivního vzdělávání na školách je hlavní prioritou SOŠ evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- SOŠ také zohledňují charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia a rovněž volí formy, metody a styl výuky v souladu se SVP žáků, nicméně těmito dvěma aktivitám přiřkládají v porovnání s některými jinými činnostmi o něco menší důležitost.
- Hlavním potenciálem SOŠ je spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při péči o žáky se SVP a do určité míry také volba vhodných metod pro zjišťování výsledků učení žáků ze strany vyučujících.

Obr. 62: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

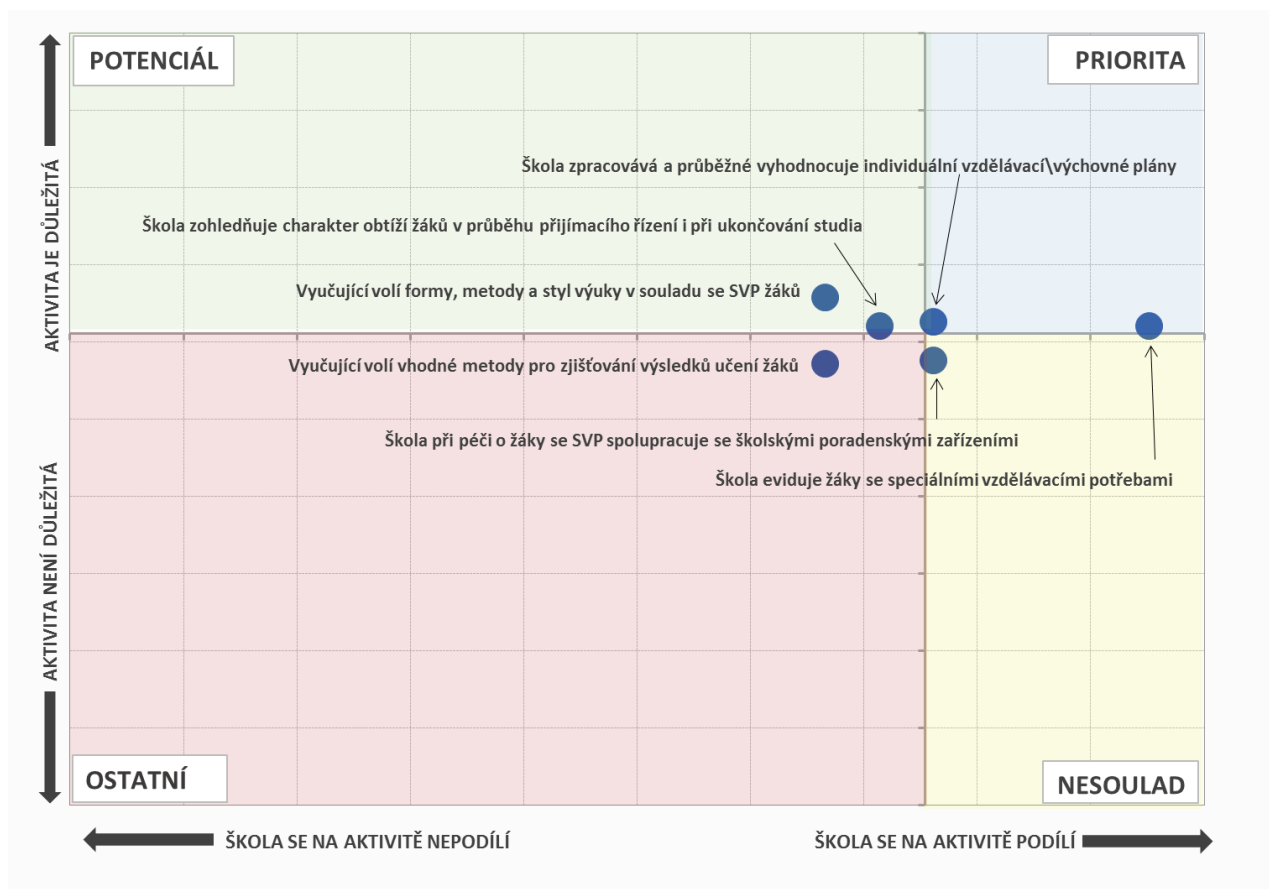

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Z hlediska důležitosti a zapojení škol do jednotlivých činností v rámci realizace inkluzivního vzdělávání na školách lze za priority gymnázií označit zpracovávání a průběžné vyhodnocování individuálních vzdělávacích/výchovných plánů a evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Hlavním potenciálem gymnázií je volba vhodných metod pro zjišťování výsledků učení žáků ze strany vyučujících a dále i zohledňování charakteru obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia.
- Gymnázia při péči o žáky se SVP spolupracují se školskými porad. zařízeními, nicméně tuto aktivitu pokládají v porovnání s jinými činnostmi spíše za méně důležitou.

Obr. 63: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - gymnázia

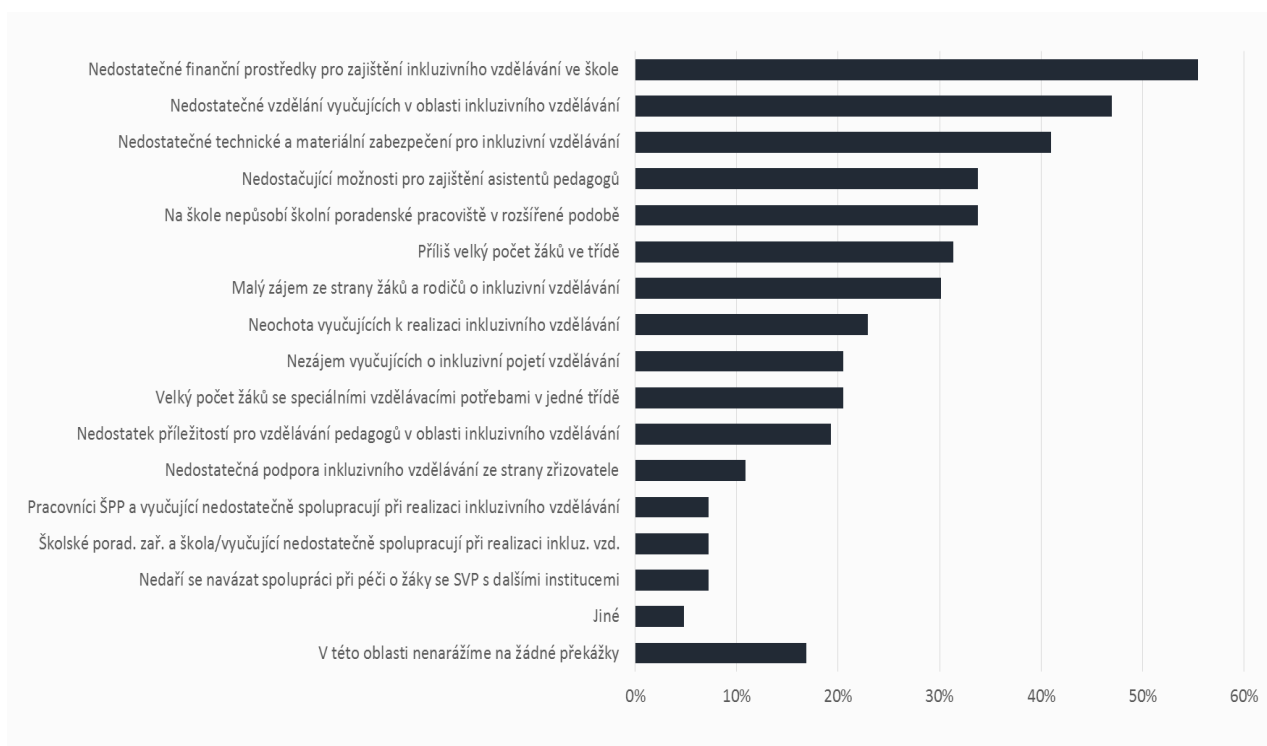

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

Školy v souvislosti s inkluzivním vzděláváním nejčastěji narážejí na nedostatečné finanční prostředky pro jeho zajištění (55%). Mezi další překážky, se kterými se školy potýkají, patří nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (47 %) a nedostatečné technické a materiální zabezpečení (41 %), dále také na nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů (34 %) a na absenci školního poradenského pracoviště v rozšířené podobě na škole (34 %).

Obr. 64: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání

- Napříč všemi typy škol jsou jako jedna z nejčastějších překážek v realizaci inkluzivního vzdělávání uváděny nedostatečné finanční prostředky pro jeho zajištění.
- SOU a SOŠ spatřují další hlavní překážky jednak v nedostatečném vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání, jednak v nedostatečném technickém a materiálním zabezpečení inkluzivního vzdělávání.
- V případě gymnázií jsou kromě nedostatečných finančních prostředků dalšími významnými překážkami absence školního poradenského pracoviště v rozšířené podobě a nedostatečné technické a materiální zabezpečení inkluzivního vzdělávání.
- Pro VOŠ představují další hlavní překážky nedostatečné technické a materiální zabezpečení, nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání a rovněž i příliš velký počet žáků ve třídě.
- Pro praktické školy představují nejvýznamnější překážky jednak nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů, jednak malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání.

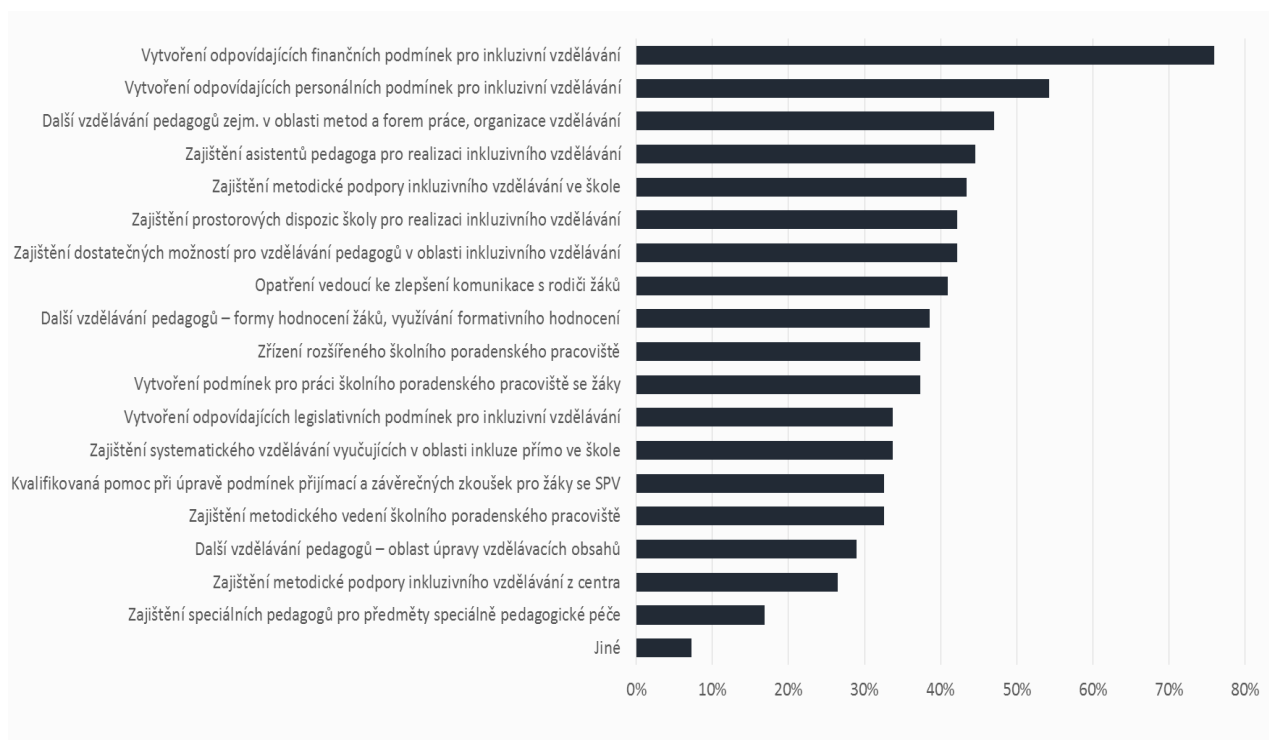
Tab. 24: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	24	71%	46	55%
	Nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání	23	68%	39	47%
	Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání	18	53%	34	41%
SOŠ (N=51)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	36	71%	46	55%
	Nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání	29	57%	39	47%
	Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání	26	51%	34	41%
Gymnázium (N=21)	Na škole nepůsobí školní poradenské pracoviště v rozšířené podobě	9	43%	28	34%
	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	8	38%	46	55%
	Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání	8	38%	34	41%
VOŠ (N=10)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	9	90%	46	55%
	Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání	7	70%	34	41%
	Nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání	7	70%	39	47%
	Příliš velký počet žáků ve třídě	7	70%	26	31%
Praktická škola (N=13)	Nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů	5	38%	28	34%
	Malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání	4	31%	25	30%
	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	3	23%	46	55%

7.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Jednoznačně nejčastěji zmiňovanými opatřeními, která by školám pomohla v realizaci inkluzivního vzdělávání, je vytvoření odpovídajících finančních (76%) a personálních (54 %) podmínek pro inkluzivní vzdělávání. Dále také další vzdělávání pedagogů zejména v oblasti metod a forem práce či organizace vzdělávání (47 %) a zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání (45 %).

Obr. 65: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání

- Napříč všemi typy škol (s výjimkou praktických) jsou nejčastěji zmiňovanými opatřeními, která by školám pomohla v realizaci inkluzivního vzdělávání, vytvoření odpovídajících finančních a personálních podmínek.
- V případě SOU jsou často uváděna také opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků, SOŠ poměrně často zmiňují potřebu zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole.
- Pro gymnázia jsou jako další opatření, která by školám pomohla v realizaci inkluzivního vzdělávání, uváděna potřeba zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole, zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání a také vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště.
- VOŠ by kromě odpovídajících finančních a personálních podmínek uvítaly rovněž zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole a zajištění dostatečných možností pro vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání.
- Pro praktické školy by ve stejné míře bylo potřebné zavedení opatření vedoucích ke zlepšení komunikace s rodiči žáků, kvalifikovaná pomoc při úpravě podmínek přijímací a závěrečné zkoušky pro žáky se SVP, zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkl. vzd. a rovněž zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště.

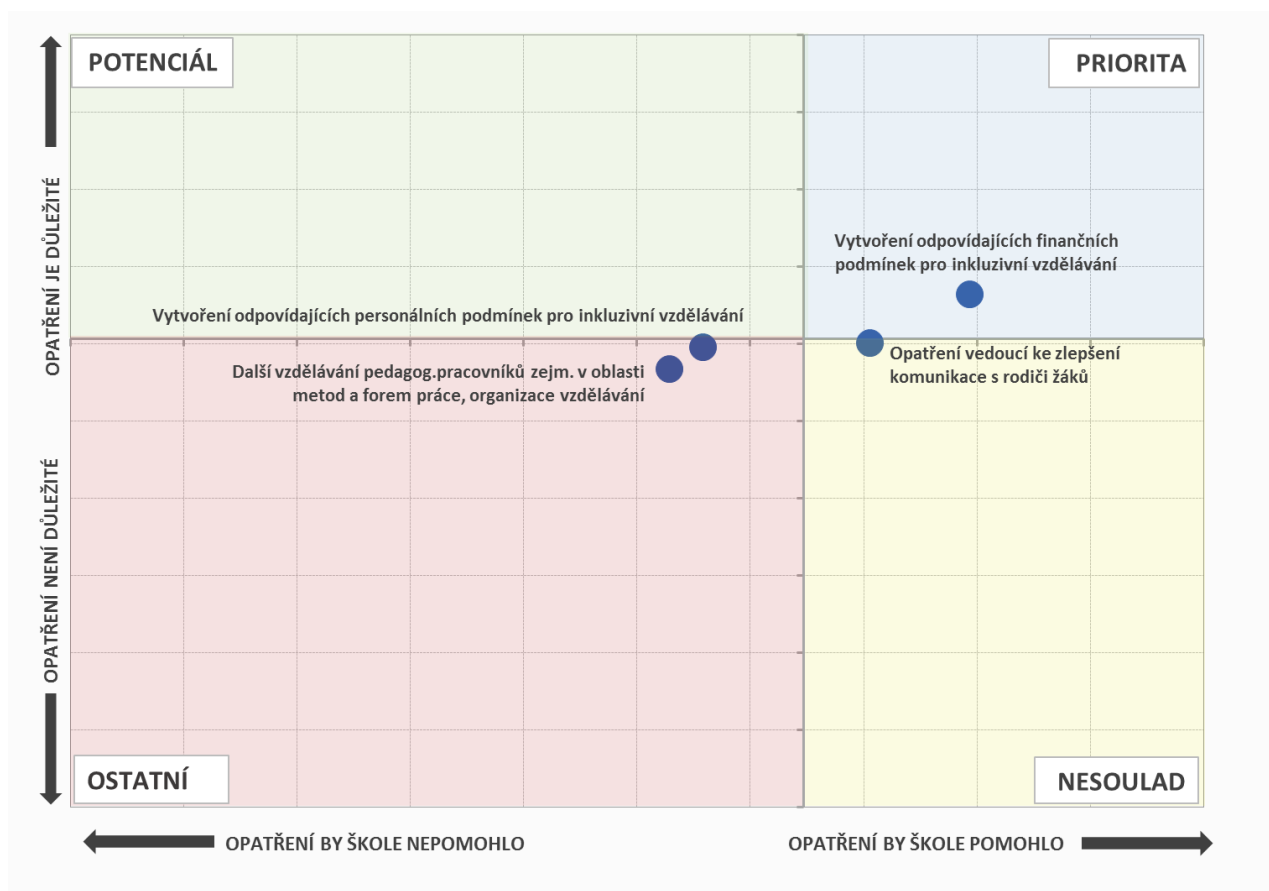
Tab. 25: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	27	79%	63	76%
	Opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků	24	71%	34	41%
	Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	19	56%	45	54%
SOŠ (N=51)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	45	88%	63	76%
	Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	32	63%	45	54%
	Zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole	28	55%	36	43%
Gymnázium (N=21)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	16	76%	63	76%
	Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	14	67%	45	54%
	Zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole	10	48%	36	43%
	Zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání	10	48%	37	45%
	Vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště se žáky	10	48%	31	37%
VOŠ (N=10)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	9	90%	63	76%
	Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	8	80%	45	54%
	Zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole	8	80%	36	43%
	Zajištění dostatečných možností pro vzdělávání pedagogů v oblasti inkluz. vzd.	8	80%	35	42%
Praktická škola (N=13)	Opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků	4	31%	34	41%
	Kvalifikovaná pomoc při úpravě podmínek přijímací a závěr. zk. pro žáky se SPV	4	31%	27	33%
	Zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání	4	31%	37	45%
	Zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště	4	31%	31	37%

7.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu realizace inkluzivního vzdělávání na školách představuje hlavní prioritu SOU vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání.
- SOU uvádějí, že by jim pomohla rovněž opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků, nicméně jim přikládají spíše průměrnou důležitost.

Obr. 66: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

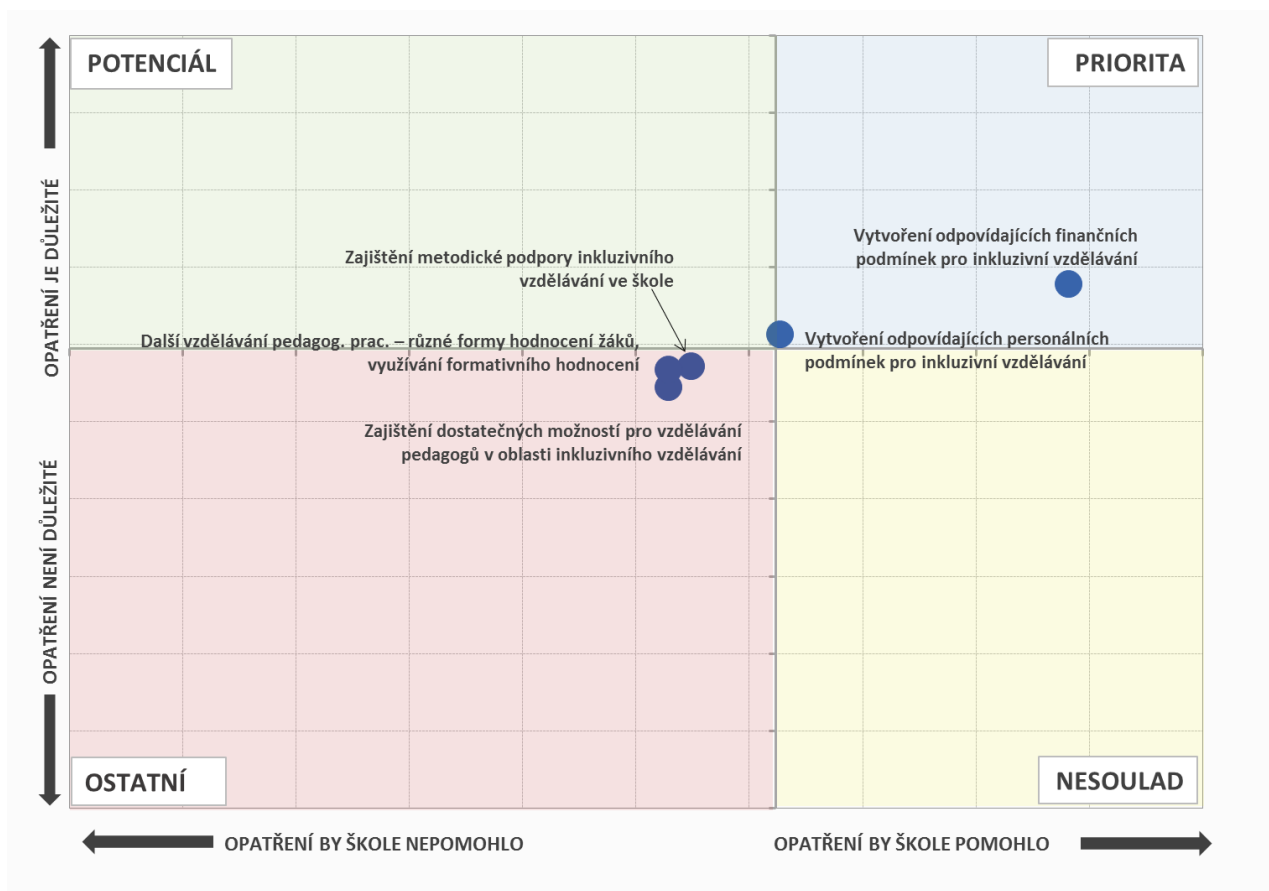

Pozn.: Do map jsou zaneseny čtyři nejčastěji zmiňované položky a jejich důležitost.

7.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu realizace inkluzivního vzdělávání na školách představuje hlavní prioritu SOŠ vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání; za důležité pokládají SOŠ rovněž vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání.
- Dalším zmiňovaným opatřením přikládají SOŠ spíše nižší důležitost a zřejmě by pro ně byla využitelná i v relativně menší míře.

Obr. 67: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

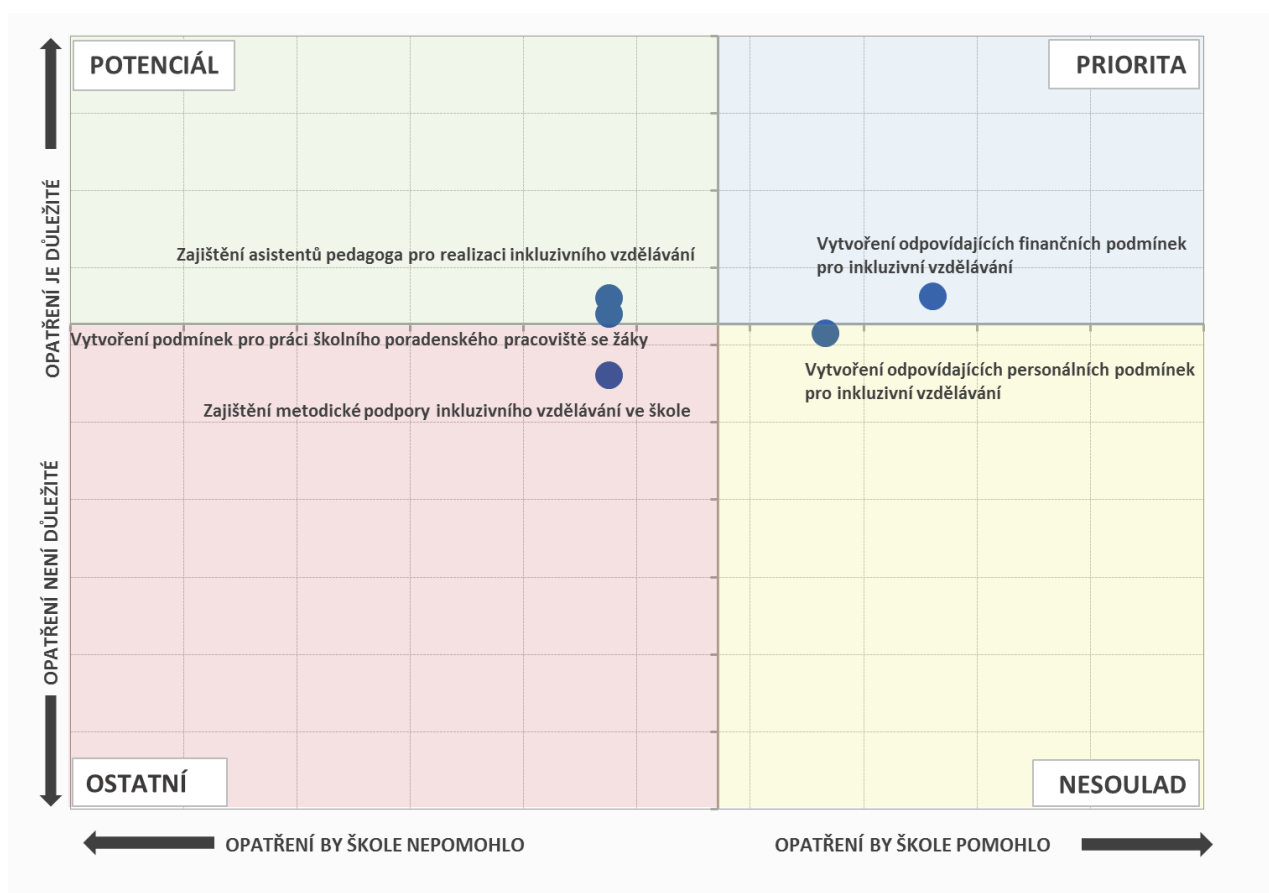

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia

- Z hlediska využitelnosti a důležitosti jednotlivých opatření na podporu realizace inkluzivního vzdělávání na školách představuje hlavní prioritu gymnázií vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání.
- Vytvoření odpovídajících personálních podmínek by gymnáziím rovněž pomohlo, nicméně tomuto opatření přiřkládají o něco menší důležitost.
- Za důležité pokládají gymnázia také zajištění asistentů pedagoga či vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště, ačkoli by jim tato opatření pomohla spíše v nižší míře.

Obr. 68: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - gymnázia

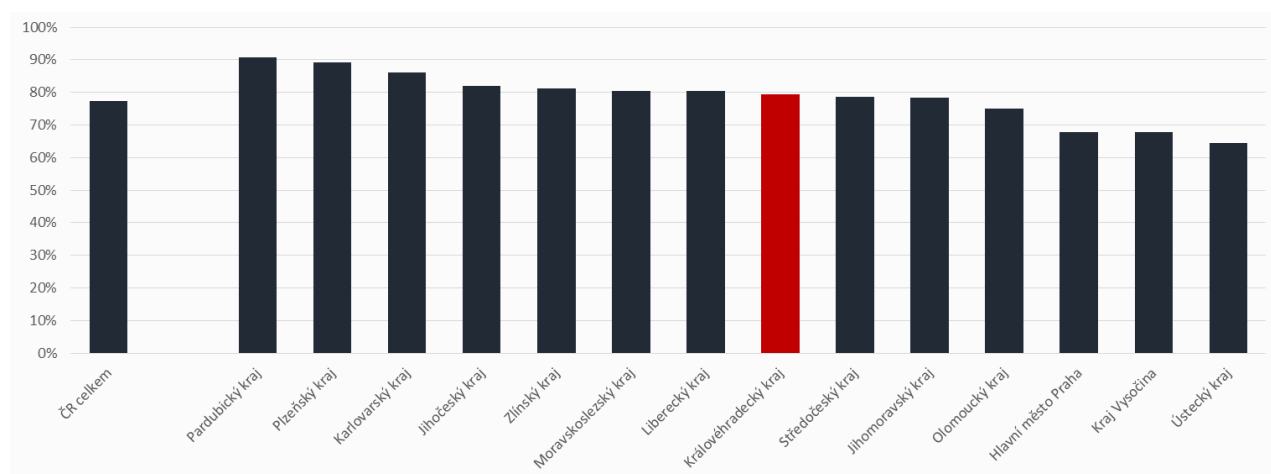
Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

8. Podpora infrastruktury škol – investiční část

8.1. Zájem škol o čerpání investic v rámci ČR

- Na celorepublikové úrovni deklarovalo zájem o čerpání z vyhrazených finančních prostředků 77 % škol. Největší zájem o čerpání finančních prostředků uvádějí školy v Pardubickém (91 %), Plzeňském (89 %) a Karlovarském kraji (86 %). Nejmenší zájem deklarují školy z Hlavního města Prahy (68 %), Vysočiny (68 %) a Ústeckého kraje (65 %).
- V Královéhradeckém kraji má zájem o čerpání z vyhrazených finančních prostředků 80 % škol.

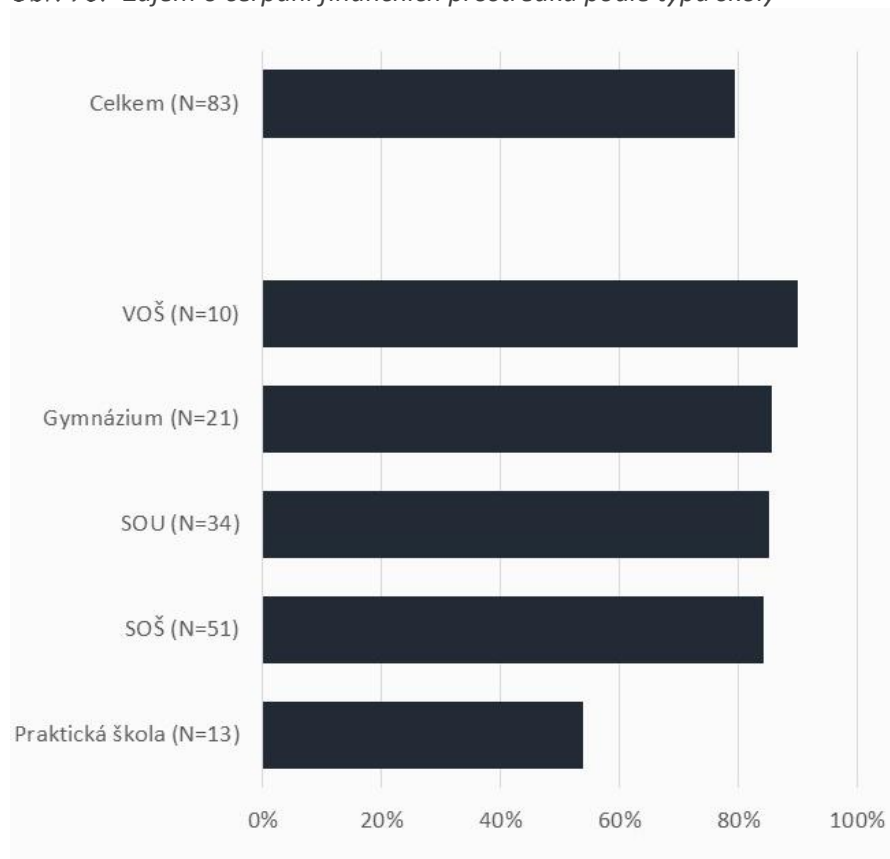
Obr. 69: Zájem o čerpání finančních prostředků v jednotlivých krajích

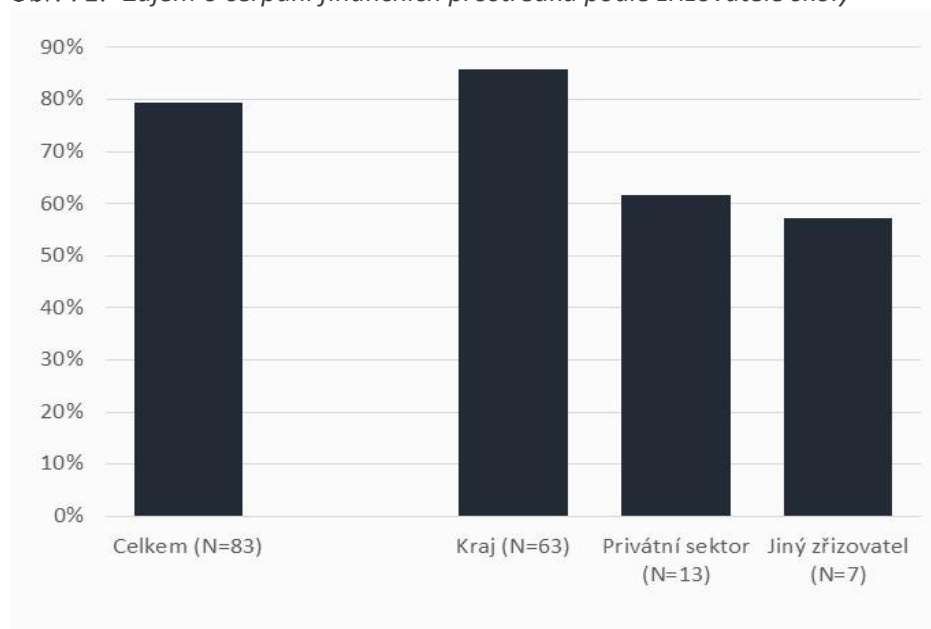
8.2. Zájem škol o čerpání investic v Královéhradeckém kraji

- Zájem o čerpání finančních prostředků deklarují především VOŠ (90 %). O čerpání prostředků mají dále zájem gymnázia (86 %), SOU (85 %) a SOŠ (84 %).
- Z pohledu zřizovatele má zájem o čerpání finančních prostředků především kraj (86 %) a privátní sektor (62 %).

Obr. 70: Zájem o čerpání finančních prostředků podle typu školy

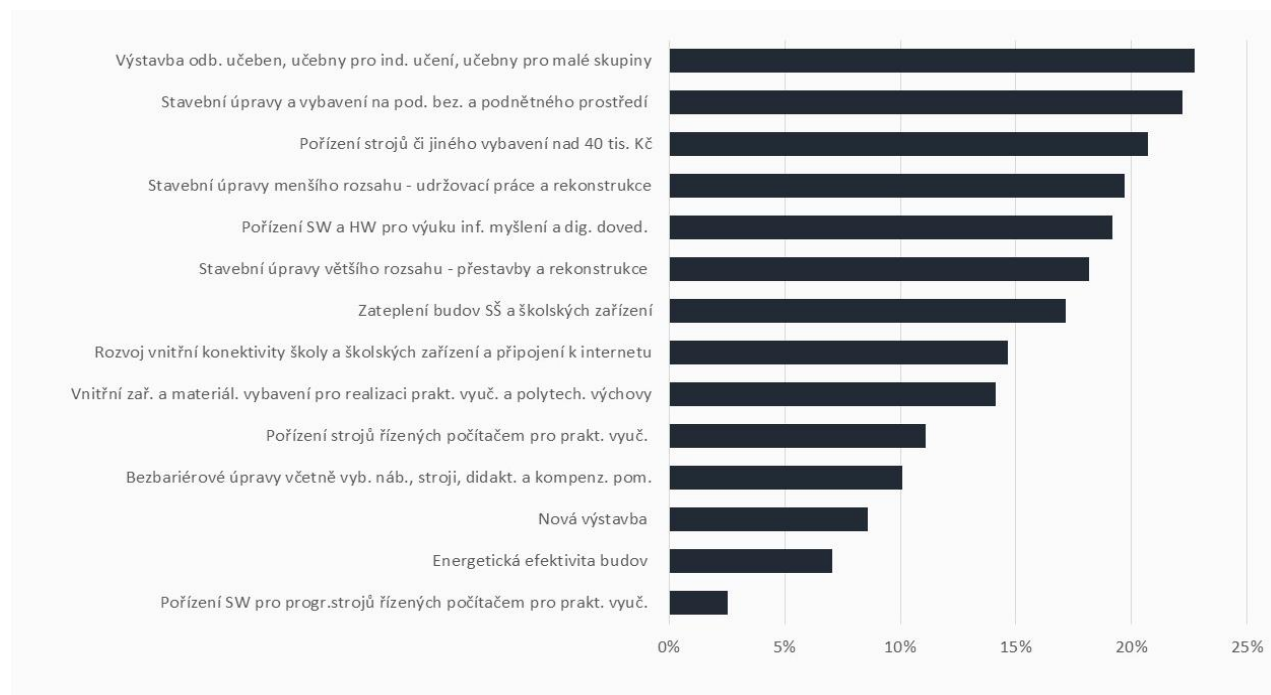
Obr. 71: Zájem o čerpání finančních prostředků podle zřizovatele školy

8.3. Preferované oblasti čerpání finančních prostředků

Mezi oblasti, v jejichž rámci školy nejčastěji plánují čerpání finančních prostředků, patří výstavba odborných učeben a učeben pro individuální učení (23 %) a stavební úpravy a vybavení na podporu bezpečného a podnětného prostředí (22 %). Školy dále plánují pořízení strojů či jiného vybavení nad 40 tis. Kč (21 %) a stavební úpravy menšího rozsahu (20 %).

Obr. 72: Oblasti plánovaného čerpání finančních prostředků

Pozn.: Při výpočtu podílů byl zohledněn maximální možný počet investičních záměrů za školy pro každou oblast.

- SOU a SOŠ mají v plánu čerpat finanční prostředky z oblastí zaměřených na pořízení strojů či jiného vybavení nad 40 tis. Kč a na stavební úpravy menšího rozsahu. SOU se plánují zaměřit také na stavební úpravy většího rozsahu, SOŠ plánují čerpat finanční prostředky na výstavbu odborných učeben a učeben pro individuální učení a rovněž na stavební úpravy a podporu bezpečného a podnětného prostředí.
- Gymnázia mají zájem čerpat finanční prostředky na výstavbu odborných učeben a učeben pro individuální učení (31 %), na stavební úpravy a podporu bezpečného a podnětného prostředí (22 %), na zateplení budov (15 %) a pořízení SW a HW pro výuku informatického myšlení a digitálních dovedností (15 %).
- VOŠ plánují čerpat finance na pořízení strojů či jiného vybavení nad 40 tis. Kč (30 %), pořízení SW a HW pro výuku informatického myšlení a digitálních dovedností (30%) a na zateplení budov SŠ a školských zařízení (26 %).
- Praktické školy se chtějí zaměřit především na zateplení budov SŠ a školských zařízení (14 %) a na stavební úpravy a podporu podnětného a bezpečného prostředí (14 %).

Tab. 26: Oblasti plánovaného čerpání finančních prostředků – podle typu školy

		Typ školy			Kraj		
		N		%	N		%
SOU (N=29)	Pořízení strojů či jiného vybavení nad 40 tis. Kč	29		33%	41		21%
	Stavební úpravy většího rozsahu - přestavby a rekonstrukce	27		31%	36		18%
	Stavební úpravy menšího rozsahu - udržovací práce a rekonstrukce	24		28%	39		20%
SOŠ (N=43)	Stavební úpravy menšího rozsahu - udržovací práce a rekonstrukce	34		26%	39		20%
	Pořízení strojů či jiného vybavení nad 40 tis. Kč	34		26%	41		21%
	Výstavba odb. učeben, učebny pro ind. učení na zákl. ident. potřeb žáků, učebny pro malé sk.	31		24%	45		23%
	Stavební úpravy a vybavení na pod. bez. a podnětného prostředí	31		24%	44		22%
Gymnázium (N=18)	Výstavba odb. učeben, učebny pro ind. učení na zákl. ident. potřeb žáků, učebny pro malé sk.	17		31%	45		23%
	Stavební úpravy a vybavení na pod. bez. a podnětného prostředí	12		22%	44		22%
	Zateplení budov SŠ a školských zařízení	8		15%	34		17%
	Pořízení SW a HW pro výuku inf. myšlení a dig. doved.	8		15%	38		19%
VOŠ (N=9)	Pořízení strojů či jiného vybavení nad 40 tis. Kč	8		30%	41		21%
	Pořízení SW a HW pro výuku inf. myšlení a dig. doved.	8		30%	38		19%
	Zateplení budov SŠ a školských zařízení	7		26%	34		17%
Praktická škola (N=7)	Zateplení budov SŠ a školských zařízení	3		14%	34		17%
	Stavební úpravy a vybavení na pod. bez. a podnětného prostředí	3		14%	44		22%
	Nová výstavba	2		10%	17		9%
	Bezbariérové úpravy včetně vyb. náb., stroji, didakt. a kompenz. pom.	2		10%	20		10%
	Vnitřní zař. a materiál. vybavení pro realizaci prakt. vyuč. a polytech. výchovy	2		10%	28		14%
	Rozvoj vnitřní konektivity školy a školských zařízení a připojení k internetu	2		10%	29		15%
	Pořízení SW a HW pro výuku inf. myšlení a dig. doved.	2		10%	38		19%

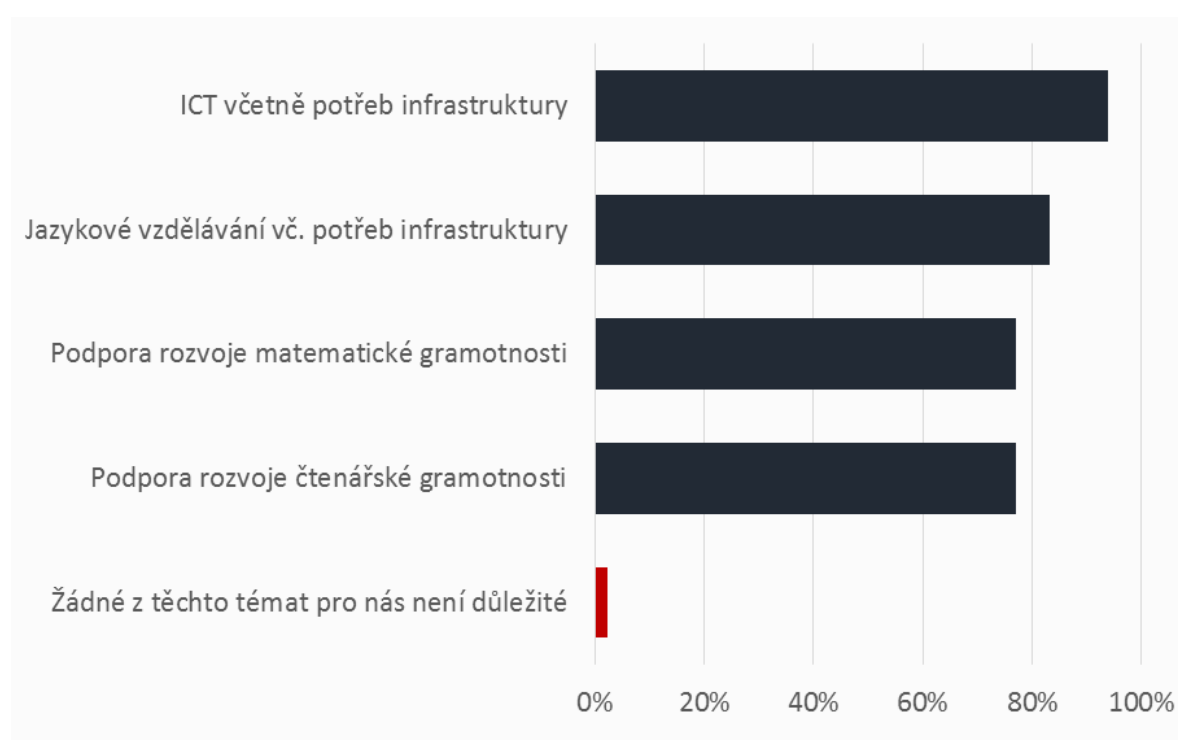
Pozn.: Při výpočtu podílů byl zohledněn maximální možný počet investičních záměrů za školy pro každou oblast.

9. Nepovinné oblasti

9.1. Důležitost nepovinných oblastí

V rámci nepovinných oblastí intervencí je pro školy nejdůležitější oblast ICT včetně potřeb infrastruktury (94 %), druhou nejdůležitější oblastí je jazykové vzdělávání (83 %). Na třetím a čtvrtém místě se umístily podpora rozvoje matematické a čtenářské gramotnosti (v obou případech 77 %). Pouze zanedbatelný (2 %) zlomek škol uvedl, že pro ně není důležité žádné z těchto témat.

Obr. 73: Důležitost nepovinných oblastí pro Krajský akční plán

- Oblast ICT a jazykové vzdělávání jsou nejdůležitější pro všechny typy škol kromě škol praktických.
- V případě SOU a VOŠ zaujímá třetí příčku z pohledu důležitosti matematická gramotnost a s malým odstupem následuje čtenářská gramotnost.
- V případě SOŠ mají z hlediska důležitosti matematická i čtenářská gramotnost stejný význam.
- Gymnázia přikládají stejnou, zcela nejvyšší důležitost oblasti ICT, jazykovému vzdělávání i matematické gramotnosti; čtenářská gramotnost následuje jen s nepatrným odstupem.
- V případě praktických škol je nejdůležitější oblast ICT následována čtenářskou a matematickou gramotností; jazykové vzdělávání je nejméně důležité.

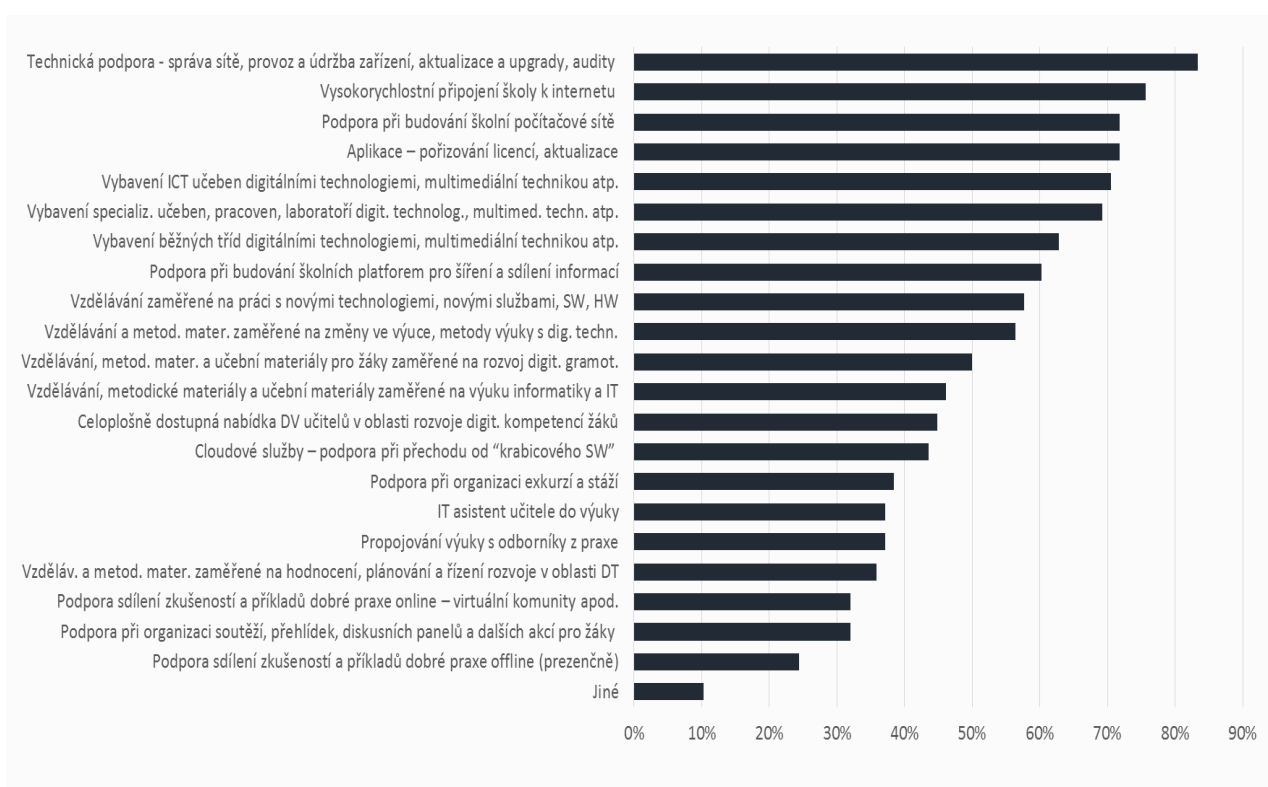
Tab. 27: Důležitost nepovinných oblastí – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=34)	ICT včetně potřeb infrastruktury	30	88%	78	94%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	26	76%	69	83%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	22	65%	64	77%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	21	62%	64	77%
	Žádné z těchto témat pro nás není důležité	2	6%	2	2%
SOŠ (N=51)	ICT včetně potřeb infrastruktury	49	96%	78	96%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	46	90%	69	90%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	40	78%	64	78%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	40	78%	64	78%
	Žádné z těchto témat pro nás není důležité	1	2%	2	2%
Gymnázium (N=21)	ICT včetně potřeb infrastruktury	21	100%	78	94%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	21	100%	69	83%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	21	100%	64	77%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	20	95%	64	77%
VOŠ (N=10)	ICT včetně potřeb infrastruktury	10	100%	78	94%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	10	100%	69	83%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	9	90%	64	77%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	8	80%	64	77%
Praktická škola (N=13)	ICT včetně potřeb infrastruktury	11	85%	78	94%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	9	69%	64	77%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	7	54%	64	77%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	6	46%	69	83%
	Žádné z těchto témat pro nás není důležité	1	8%	2	2%

9.2. Opatření pro zlepšení v oblasti ICT včetně potřeb infrastruktury

Školám by v rámci oblasti ICT nejvíce pomohla technická podpora – správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady či audits (83%) a vysokorychlostní připojení školy k internetu (76 %). Dále také podpora při budování školní počítačové sítě (72 %), pořizování licencí a aktualizací k různým aplikacím (72 %) a vybavení ICT učeben (71 %), resp. specializovaných učeben a pracoven (69 %) digitálními technologiemi či multimediální technikou.

Obr. 74: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti ICT vč. potřeb infrastruktury

- Napříč všemi typy škol patří mezi nejčastěji zmiňovaná opatření, která by školám pomohla k dosažení zvoleného cíle v oblasti ICT včetně potřeb infrastruktury, jednak technická podpora (správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady či audits), jednak (s výjimkou praktických škol) vysokorychlostní připojení k internetu.
- V případě SOU a SOŠ patří mezi často uváděná opatření rovněž podpora při budování školní počítačové sítě; SOU zmiňují často také vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi a službami; SOŠ často uvádí i pořizování licencí a aktualizace aplikací.
- Gymnáziím by pomohlo (kromě výše uvedeného) také pořizování licencí a aktualizace aplikací, vybavení ICT učeben, specializovaných učeben a pracoven digitálními technologiemi či multimediální technikou.
- VOŠ by v drtivé většině případů pomohlo (kromě výše uvedeného) pořizování licencí a aktualizace aplikací, vybavení ICT učeben digitálními technologiemi či multimediální technikou,

vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi a podpora při budování školní počítačové sítě.

- Praktické školy relativně nejčastěji zmiňují (kromě již uvedené technické podpory) také vybavení běžných tříd, IT učeben i specializovaných učeben digitálními technologiemi či multimediální technikou a podporu při budování školní počítačové sítě.

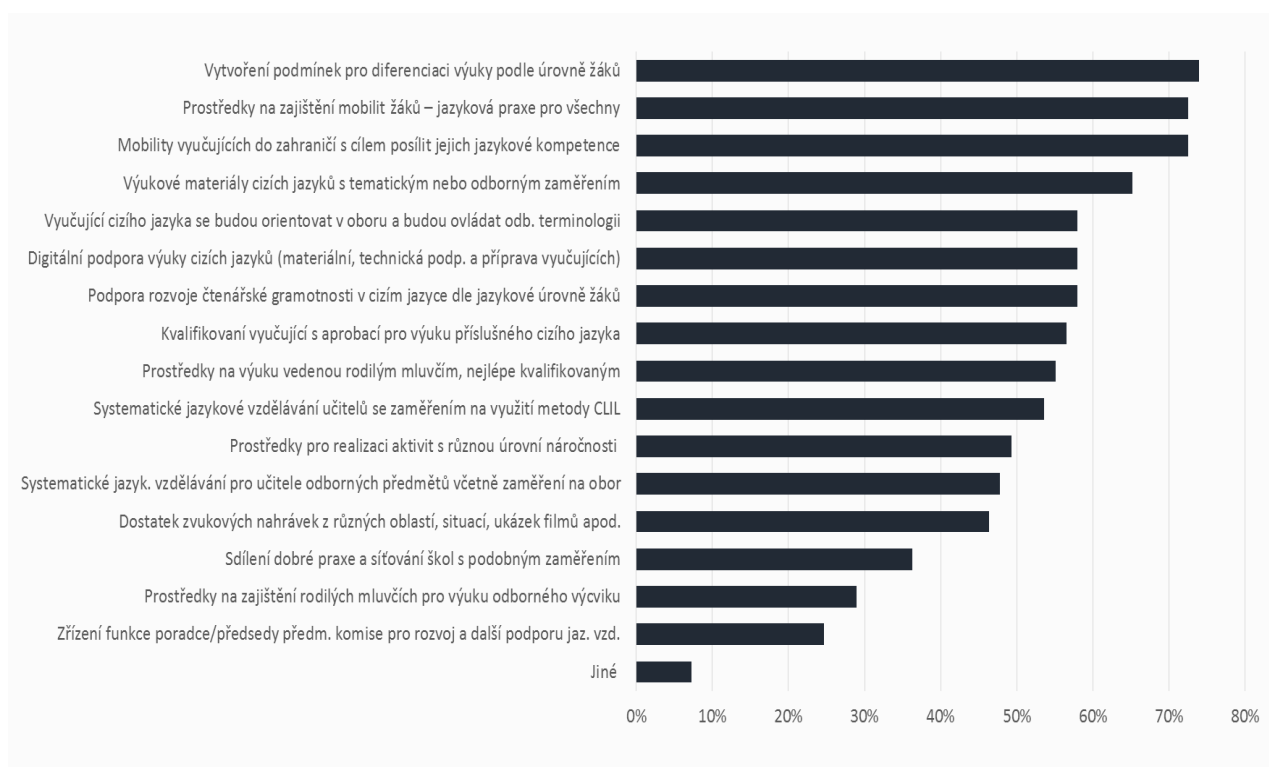
Tab. 28: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti ICT vč. potřeb infrastruktury – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=30)	Technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audit	25	83%	65	83%
	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	24	80%	59	76%
	Podpora při budování školní počítačové sítě	21	70%	56	72%
	Vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi, novými službami, SW, HW	21	70%	45	58%
SOŠ (N=49)	Technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audit	42	86%	65	83%
	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	39	80%	59	76%
	Podpora při budování školní počítačové sítě	37	76%	56	72%
	Aplikace – pořizování licencí, aktualizace	37	76%	56	72%
Gymnázium (N=21)	Technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audit	18	86%	65	83%
	Aplikace – pořizování licencí, aktualizace	18	86%	56	72%
	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	17	81%	59	76%
	Vybavení ICT učeben digitálními technologiemi, multimediální technikou atp.	17	81%	55	71%
	Vybavení specializ. učeben, pracoven, laboratoří digit. technolog., multimed. techn. atp.	17	81%	54	69%
VOŠ (N=10)	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	10	100%	59	76%
	Technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audit	9	90%	65	83%
	Aplikace – pořizování licencí, aktualizace	9	90%	56	72%
	Vybavení ICT učeben digitálními technologiemi, multimediální technikou atp.	9	90%	55	71%
	Podpora při budování školní počítačové sítě	9	90%	56	72%
	Vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi, novými službami, SW, HW	9	90%	45	58%
Praktická škola (N=11)	Technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audit	7	64%	65	83%
	Vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou atp.	7	64%	49	63%
	Vybavení ICT učeben digitálními technologiemi, multimediální technikou atp.	6	55%	55	71%
	Podpora při budování školní počítačové sítě	6	55%	56	72%
	Vybavení specializ. učeben, pracoven, laboratoří digit. technolog., multimed. techn. atp.	6	55%	54	69%

9.3. Opatření pro zlepšení v oblasti jazykového vzdělávání

V rámci jazykového vzdělávání by školám nejvíce pomohlo vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (74 %), získání prostředků na zajištění mobility žáků (72 %), mobilita vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (72 %) a dále také zajištění výukových materiálů cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením (65 %).

Obr. 75: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti jazykového vzdělávání

- V případě SOU a SOŠ je jedním z nejčastěji zmiňovaných opatření, která by školám pomohla k dosažení zvoleného cíle v oblasti jazykového vzdělávání včetně potřeb infrastruktury, zajištění výukových materiálů cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením. SOU také často uvádějí vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků a požadavek, aby se vyučující cizího jazyka orientovali v oboru a ovládali odbornou terminologii. SOŠ by uvítaly zlepšení možností pro zajištění větší mobility do zahraničí jak pro vyučující, tak žáky.
- Pro gymnázia představuje nejžádanější opatření zabezpečení prostředků na zajištění mobility žáků i vyučujících a rovněž prostředků na výuku vedenou rodilým mluvčím.
- Pro VOŠ jsou nejčastěji zmiňovanými opatřeními jednak zajištění výukových materiálů cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením, jednak vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků. Většině VOŠ by také pomohlo zajištění prostředků na mobility žáků, digitální podpora výuky cizích jazyků, podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce a systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů.
- Praktické školy relativně nejčastěji zmiňují potřebu kvalifikovaných vyučujících cizího jazyka a výukových materiálů cizích jazyků s odborným zaměřením a rovněž i dostatek zvukových nahrávek.

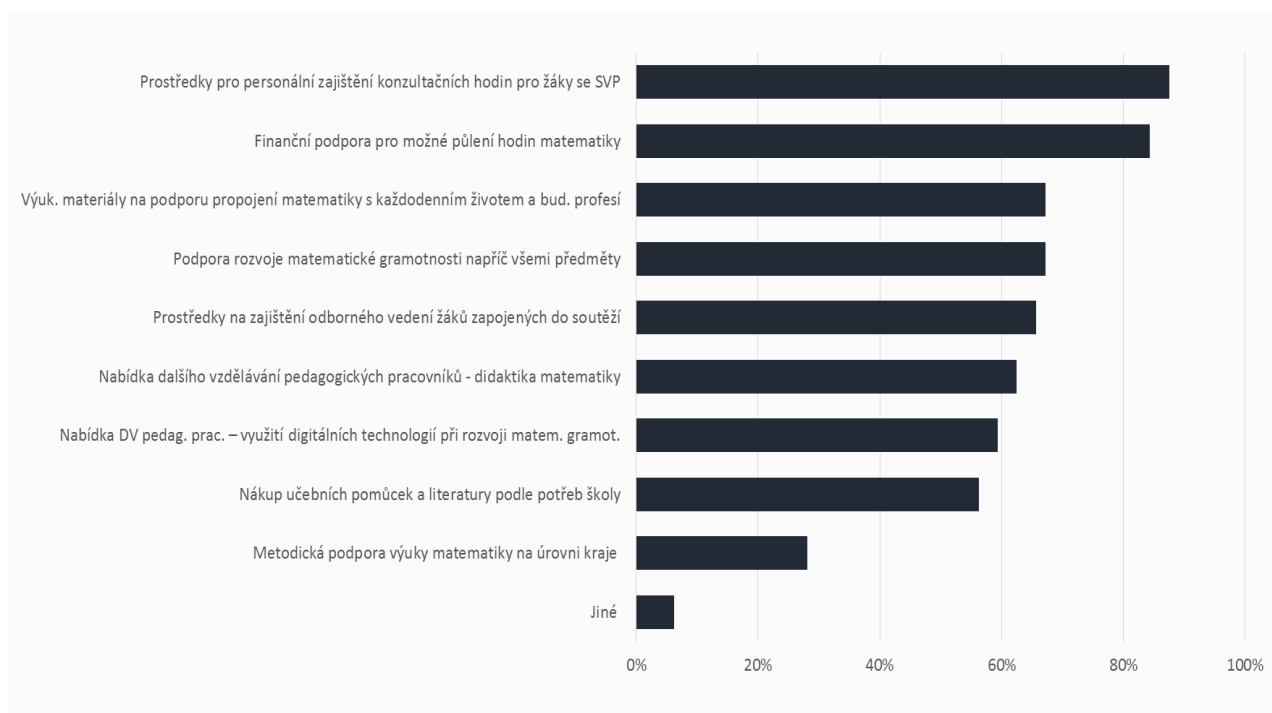
Tab. 29: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti jazykového vzdělávání – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=26)	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků	23	88%	51	74%
	Výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením	21	81%	45	65%
	Vyučující cizího jaz. se budou orientovat v oboru a budou ovládat odb. terminologii	20	77%	40	58%
SOŠ (N=46)	Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence	38	83%	50	72%
	Výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením	36	78%	45	65%
	Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny	36	78%	50	72%
Gymnázium (N=21)	Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny	18	86%	50	72%
	Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence	16	76%	50	72%
	Prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným	16	76%	38	55%
VOŠ (N=10)	Výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením	10	100%	45	65%
	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků	9	90%	51	74%
	Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny	8	80%	50	72%
	Digitální podpora výuky cizích jaz. (materiální, technická podp. a příprava vyučujících)	8	80%	40	58%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků	8	80%	40	58%
	Systematické jazyk. vzdělávání pro učitele odb. předmětů včetně zaměření na obor	8	80%	33	48%
Praktická škola (N=6)	Kvalifikovaní vyučující s aprobačí pro výuku příslušného cizího jazyka	4	67%	39	57%
	Výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením	3	50%	45	65%
	Dostatek zvukových nahrávek z různých oblastí, situací, ukázek filmů apod.	3	50%	32	46%

9.4. Opatření pro zlepšení v oblasti matematické gramotnosti

V rámci podpory matematické gramotnosti by školám nejvíce pomohlo zabezpečení prostředků pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP (88 %) a finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky (84 %). Dále také výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí (67 %), podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (67 %) a prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží (66 %).

Obr. 76: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti matematické gramotnosti

- Napříč všemi typy škol patří mezi nejčastěji zmiňovaná opatření, která by školám pomohla k dosažení zvoleného cíle v oblasti podpory rozvoje matematické gramotnosti, zabezpečení prostředků pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP a (s výjimkou praktických škol) také finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky.
- SOU a SOŠ po pomohla rovněž větší podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty; v případě SOU je jako další časté opatření uváděno zajištění výukových materiálů na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí; SOŠ často uvádějí rovněž zabezpečení prostředků na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží (toto opatření je velice často zmiňováno i v případě gymnázií).
- V případě VOŠ se (kromě výše uvedeného) mezi nejčastějšími opatřeními, která by školám pomohla, objevuje zabezpečení prostředků na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží a zajištění výukových materiálů na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí.

- Praktické školy uvádějí jako další opatření, která by jim pomohla k dosažení zvoleného cíle v oblasti podpory rozvoje matematické gramotnosti, zajištění výukových materiálů na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí a také nákup učebních pomůcek a literatury podle potřeb školy.

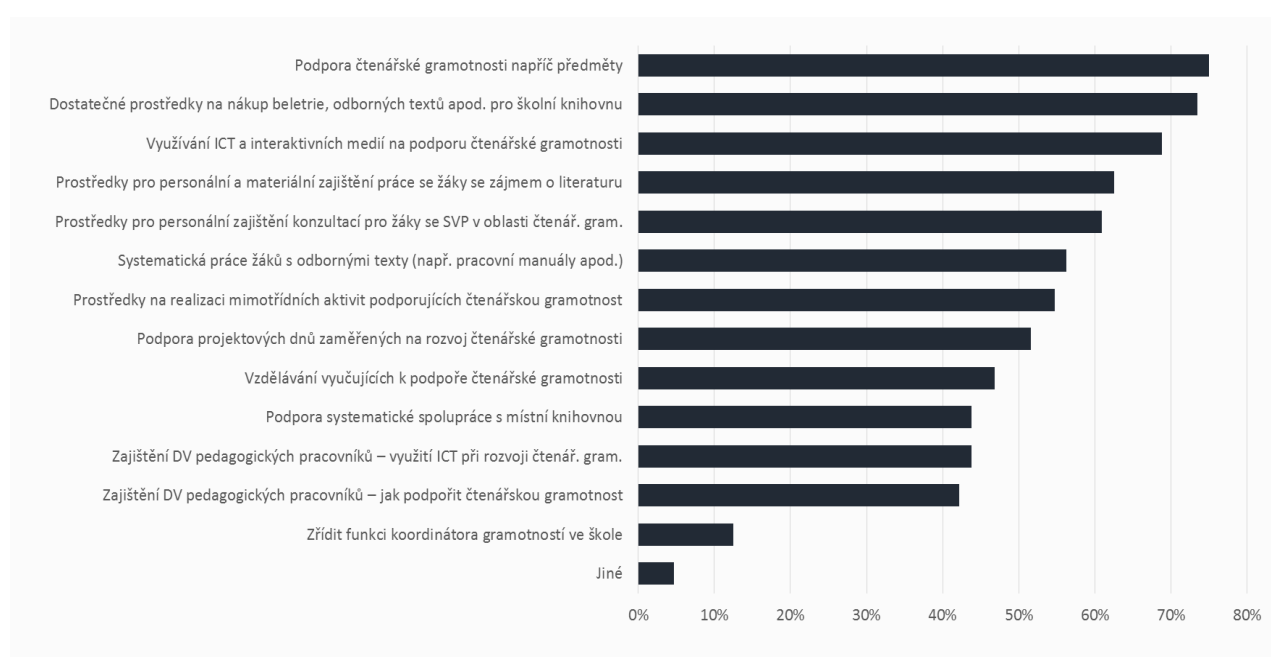
Tab. 30: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti matematické gramotnosti – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=22)	Prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP	20	91%	56	88%
	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	18	82%	54	84%
	Výuk. materiály na podporu propojení matematiky se životem a bud. profesí	18	82%	43	67%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty	18	82%	43	67%
SOŠ (N=40)	Prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP	37	93%	56	88%
	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	37	93%	54	84%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty	30	75%	43	67%
	Prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží	30	75%	42	66%
Gymnázium (N=21)	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	20	95%	54	84%
	Prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP	18	86%	56	88%
	Prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží	16	76%	42	66%
VOŠ (N=9)	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	9	100%	54	84%
	Prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP	9	100%	56	88%
	Prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží	8	89%	42	66%
	Výuk. materiály na podporu propojení matematiky se životem a bud. profesí	8	89%	43	67%
Praktická škola (N=7)	Prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP	5	71%	56	88%
	Výuk. materiály na podporu propojení matematiky se životem a bud. profesí	5	71%	43	67%
	Nákup učebních pomůcek a literatury podle potřeb školy	5	71%	36	56%

9.5. Opatření pro zlepšení v oblasti čtenářské gramotnosti

V rámci podpory čtenářské gramotnosti by školám nejvíce pomohla podpora čtenářské gramotnosti napříč jednotlivými předměty (75 %) a dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu (73 %). Dále také využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti (69 %) a zabezpečení prostředků pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu (63 %) a prostředků pro personální zajištění konzultací pro žáky se SVP v oblasti čtenářské gramotnosti (61 %).

Obr. 77: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti čtenářské gramotnosti

- Napříč všemi typy škol (s výjimkou gymnázií) je jedním z nejčastěji zmiňovaných opatření, která by školám pomohla k dosažení zvoleného cíle v oblasti podpory rozvoje čtenářské gramotnosti, podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty (tedy práce s texty jako součást výuky většiny předmětů).
- V případě SOU a SOŠ patří mezi další nejčastěji zmiňovaná opatření využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti; v případě SOU dále i systematická práce žáků s odbornými texty, v případě SOŠ dostatečné prostředky na nákup beletrie a odborných textů pro školní knihovnu.
- Pro gymnázia jsou nejčastěji zmiňovanými opatřeními získání dostatečných prostředků na nákup beletrie a odborných textů pro školní knihovnu, prostředků pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu a prostředků na realizaci mimořádných aktivit podporujících čtenářskou gramotnost.
- V případě VOŠ je nejčastěji uváděným opatřením zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na využití ICT při rozvoji čtenářské gramotnosti. Školám by rovněž pomohlo zabezpečení dostatečných prostředků na nákup beletrie a odborných textů pro školní knihovnu a prostředků pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu,

širší využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti i zabezpečení prostředků pro personální zajištění konzultací pro žáky se SVP v oblasti čtenářské gramotnosti.

- Pro praktické školy má stejný význam jako podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty také zajištění dostatečných prostředků na nákup beletrie a odborných textů pro školní knihovnu a prostředků na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost.

Tab. 31: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti čtenářské gramotnosti – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=21)	Podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty	17	81%	48	75%
	Systematická práce žáků s odbornými texty (např. pracovní manuály apod.)	16	76%	36	56%
	Využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti	15	71%	44	69%
SOŠ (N=40)	Podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty	33	83%	48	75%
	Využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti	32	80%	44	69%
	Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu	30	75%	47	73%
Gymnázium (N=20)	Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu	15	75%	47	73%
	Prostředky pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu	15	75%	40	63%
	Prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost	14	70%	35	55%
VOŠ (N=8)	Zajištění DV pedagogických pracovníků – využití ICT při rozvoji čtenářské gramotnosti	8	100%	28	44%
	Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu	7	88%	47	73%
	Prostředky pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu	7	88%	40	63%
	Využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti	7	88%	44	69%
	Prostředky pro personální zajištění konzultací pro žáky se SVP v oblasti čtenář. gram.	7	88%	39	61%
	Podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty	7	88%	48	75%
Praktická škola (N=9)	Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu	6	67%	47	73%
	Podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty	6	67%	48	75%
	Prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost	6	67%	35	55%

Hlavní analytik projektu: Mgr. Martin Úlovec
Praha 2016